

ពន្លឹមចំណេះចុង

១. សេវាប្រព័ន្ធវិបត្តិក្រោម

សិរីភូអនិនេះ គឺជាសេចក្តីល្អ ឬជាបុណ្យដែលមកឈប់ជាមួយ ដែលមនុស្សយើងបានធ្វើទុកមក តាមលំដាប់លំដោយ រហូតបានជាបុញ្ញានិតិ ជាកំនរបុណ្យ ឬជាបុណ្យបានមិនដែលជាប់តាមបុគ្គលម្នកធ្វើនៅរហូតមកហើយ។

សិរី គឺជាចិមកហើយស្ថិតនៃកោត់ទាំងឡាយ ដោយសេចក្តីថា កោត់សម្រាតិទាំងឡាយ ហាក់អូចជាចុលចិត្តតែមនុស្សណាដែលមានសិរីនៅក្នុងខ្ពស់អីទីនេះ វិនិមនុស្សណាចិនមានសិរីនៅក្នុងខ្ពស់ ឬអស់សិរី សម្រាតិមិនបានចូលចិត្តទៅនៅម្ខាយឡើយ។

មនុស្សយើង សូមឱ្យបានកោត់សម្រាតិមកអំពីកំនរមរកក្នុង បានមកអំពីអំពើដីដី ផ្សេងៗក្នុង តែកាលណាទុខេះសិរី

ហើយ កោត់សម្រាតិទាំងអស់នោះ រមេងសន្យើម៉ា អស់នោះ ពេលខ្លះសម្រាតិចិត្តដែលបានមកនោះ ត្រឡប់ទៅជាមកនាំយកសម្រាតិថាសំខ្លួនធនេះជាមួយកំណើន ថែមទាំងគ្រោះចូលកំណល់ខ្លួនជាម្នាស់ឡើតជានៅ។

បុណ្យដែលចាក់ចាប់សិរីនោះ បានដល់បុណ្យគិតការប្រព្រឹត្តិត្រួតដឹងដែលជាសេចក្តីល្អ ឬជាបាការមានមេត្តាករុណា ការធោះធើនា ការបើកប្រើប្រាស់បុណ្យ ការមានអាណិតសុចិរិត ការទិញយាយពិកោះ ការគោរពខិនលំទោនជាផើមដែលធ្វើឱ្យអ្នកដឹងទៅពេញចិត្ត ជិតដិតស្ថិតស្ថាល និងជាគបការ៖ជូយឱ្យខ្ពស់នៃមានសេចក្តីចម្រិន លាយនៅឯឱងដោយលំដាប់ រួមទាំងការរៀបចាកទូទៅក្នុងក្រោះទុក្រិត ត្រូវបែប រៀបចាកអចាយមុខត្រូវបែប ហើយមានព្យាយាម មិនខ្សោយច្រម្បុសក្នុងការងារផ្សេងៗជានៅ ទាំងអស់នេះនឹងគឺជាសិរីបស់មនុស្ស។

មនុស្សដែលប្រព្រឹត្តិត្រួតដឹងចូលបានមកនេះ ចាក់ចាប់ជាមនុស្សមានសិរី និងសមគ្គរជាមនុស្សប្រកែទៅ «ជាទិ

មកហើយស្តីតនេវនៃកោត៖ទាំងឡាយ » ។ ចំណែកបុគ្គលមិនប្រព្រឹត្តធម៌ រួចចាកទុកិតមិនបាន ព្យូទ័រឯងអាមិយមុខសញ្ញប្រចប់ ដូចនេះ ទោះជាតានទ្រព្យសម្បត្តិពិណាមកក់ដោយ កំណែមិនយុរឡើយ ត្រឹមតែមួយថ្ងៃ ពីរថ្ងៃ កំនើនមានហេតុខ្សែព្រៃញចេញចាក ទៅនៅជាមួយមនុស្សមានសិរិយាភ័យពិត ។

សីវិនេះនៅជាមួយអ្នកណា គឺជារបស់អ្នកនោះ មិនអាចខ្ចោះ បុស្អែម បុលូចបានឡើយ មិនមែនដូចជាវ្រព្យខាងក្រោមដែលអាចខ្ចោះជាដើមបាននោះទេ ។

ម្យាងទៀត សីវិតានដល់ភាពជាចំ មានចំណែះខ្លែស់ មានសំភ្លើមានយស ដោយបុណ្យចារមិចាស់ ឬបុណ្យឯុទ្ធក់ដោយ ដោយការចេះដីដែលប្រមិនយសមត្ថភាពពិតប្រាកដកក់ដោយ អ្នកនោះ រំមេងបានទូលទូរច្រញសម្បត្តិទាំងឡាយដែលមកអំពីគ្រប់ទិសទាំងពួង ព្រោះមានភាពជាចំនោះងុំ ។

ដោយហេតុនោះ ហើយត្រូវការខ្សែមានសីវិស្អែកឯង

ខ្លួន បុន្ថែជាមួយខ្លួន ត្រូវសាងសិរិស្អែស្អីនោះ ដោយការប្រព្រឹត្តធម៌ខ្លួនខ្សែជាមួយនុស្សណូ ជាមួយនុស្សយល់ហេតុយល់ផលទិន្នន័យគុណាគម្មិត មានទីកន្លែងមិនយើងតែខ្លួនទេ មានព្រាយាមមំមួន ចេះប្រយ័ត្ន មានកតកញ្ចាតាគម្មិត គ្រប់គ្រងអាណិតដោយសិល ធ្វើតែការដារព្រាសចាកទោស រួចចាកអាមិយមុខដោយដាច់ខាត ។ល ។ ពោលគីចេះរួចចាកអាណិតដោយសិល ធ្វើតែការដារព្រាសចាកទោស រួចចាកអាមិយមុខដោយដាច់ខាត ។

មនុស្សមានសីវិ នៅក្នុងទិន្នន័យ រំមេងធ្វើខ្សែស្អីនោះចម្រិន នៅក្នុងគ្រួសារណា គ្រួសារនោះកំមានការរស់នៅជាសុខ មានលាកមានយស មានទ្រព្យសម្បត្តិស្ថុកស្ថុម្មគដឹងឯង និងមានភាពត្រជាក់ត្រជាក់ក្នុងគ្រួសារនោះ ។

សីវិទិេបជារច្រញដីប្រសិរិ និងជាតិស្តីតនេវនៃកោត៖ទាំងឡាយដីក្រាកដ ។

២. ចំណុចទី១៖ ខាងល់តែ

ពេលខ្លះ យើងអាចកើតសេចក្តីសង្ឃ័យឡើងថា
បុគ្គលូនេះគេល្បួចប៉ាង ការចែះដឹង និងសមត្ថភាព
រឿងខ្លះក៏ណូ ការប្រព្រឹត្តជាទូទៅក៏ណូ ឬមុខនាទី
ការងារក៏ខ្លដឹស់ សេចក្តីព្យាយាម ព្រមទាំងអធ្វាស្រែយ
មេត្រិភាព ក៏ក្នុងខ្លួន ហើយក្នុងមេដ្ឋាន បុគ្គិល្បាច ក្នុង
ទីបាក់នេះ មិនចម្លាត់ទុនបៀវិញ តុលានេះ សោតទេ គឺមិនមាន
អ្នកណាយៅបិញ្ញិត្រនៅក្នុងខ្លួន ការងារ មានតែ
រឿងការមិនចែះចប់ទេវិញ តុលានេះ សោតទេ គឺមិនមាន
អ្នកណាយៅបិញ្ញិត្រនៅក្នុងខ្លួន ការងារ មានតែ
សេចក្តីល្បួចដែរឡើងទេ មិនជួយគេដឹងប៉ុណ្ណោះ ។

យើងអាចសង្ឃ័យប៉ាងនេះក្នុងអ្នកដែលខ្លះក៏
សង្ឃ័យចំពោះខ្លួនឯង ។ កាលគិតរកចម្លាច ត្រួតពិនិត្យ
មិនយិញ ក៏ត្រឡប់ជាកិតិយល់ថា « ឡើល្បួចមិនមានល្បួច »
ទេវិញ ។

តាមពិតមនុស្សយើងជាទូទៅ រំមេងមានល្បួច ហើយ
ក៏មានមិនល្បួចដឹងដែរ បុគ្គិល្បាចដែលមានល្បួចប្រើប្រាស់ទៅនេះ
ក្នុងផ្ទុកដោយខ្លះ យើងក៏រំមេងមិនល្បួចខ្លួនឡើងដែរ ។ ដូចក្នុង
ករណិខាងដើមអីចិន មនុស្សដែលយើងមិនចាយលូនេះ
យើងសាកសង្គមរកចំណុចខ្លះគាត់ ដែលបានក្នុងដី យើងនឹងអាចយិញ
បាន ទាំងដែលចំណុចខ្លះគាត់ដែលយើងបានរកយិញ
នោះ អាចជាចំណុចខ្លះគាត់ដែលយើងមិនចាយលូនេះ ក៏មាន
ដឹង គឺតែអាចលូនានៅក្រោដែលយើងមិនចាយលូនេះ តើ
គ្នានេះ សេចក្តីល្បួចពីជាតិមូនមក ។

ការខ្លះគាត់សេចក្តីល្បួចខាងក្នុង ដែលជាចំណុច
ខ្លះគាត់ដែលយើងបាននោះ គឺខ្លះគាត់ការនិករលីកដល់
សេចក្តីល្បួចរបស់អ្នកដែល ព្រមទាំងទទួលយកថាដាសោសេចក្តី
ល្បួចពីការបារើកទុកក្នុងបេរុស់ខ្លួន និងរកវិភាគ

កបស្ថានរហូតទៅ ។

កកណ្តាតាជម៉ឺ ចាក់ជាកុណាជម៉ឺសំខាន់ ជាក្នុងមីហាន នៃជិវិក បុគ្គលិណាមានទូវកកណ្តាតាជម៉ឺ បុគ្គលិនោះគឺជាអ្នកមានគ្រឹះនៃជិវិកមាំទាំ ជិវិករបស់គេ រំលែករុងវិញ ខ្លដៃខ្លស់កទៅ ។ បុគ្គលិណាម៉ឺខាតទូវកកណ្តាតាជម៉ឺ ឈ្មោះថា ខ្ញេះខាតទូវគ្រឹះដែលមាំក្នុងជិវិក សូមីបុគ្គលិនោះមានសេចក្តីល្អជួយដាកាទានក្រោមឱ្យរយមុខក៏ដោយ ហើយខ្ញេះខាតទូវកកណ្តាតាជម៉ឺហើយ គឺមិនអាចរុងវិញទៅពាន យុរប៊ុន្មានឡើយ ។ ផ្ទុចអគារជំរើ ដែលគ្រឹះមិនមាំទាំ ផ្ទុចខ្លោះឯង សូមីតាក់តែដូម្នាពិធម៌ស្ថាកស្របស់យ៉ាងណាក៍ដោយ ថ្វួលាមួយមិនយុរឡើយនឹងពាក់ស្រុកជាមិនមានមានអគារខ្លះសាន់មិនទាន់ទាំងរូចធែន ក៏ត្រូវស្រុកពាក់ទៅហើយ យ៉ាងណាកា មនុស្សដែលខ្ញេះខាតទូវកកណ្តាតាជម៉ឺ ក៏ឈ្មោះថាខ្ញេះខាតទូវគ្រឹះមាំនៃជិវិកក៏ផ្ទុចគ្នាដែរ ។

ព្រោះផ្ទុចខ្លោះ ក្នុងករណីដែលយើងយិញថា តែបុគ្គលិណ៍ ហេតុផ្ទុចមេចបានជាមិនចម្រិននោះ គឺគេ

អាចមានការខ្ញេះខាតទូវគ្រឹះ ដែលយើងមិនអាចដឹង បុគ្គលិណាម៉ឺ ដែលយើងយិញពាន ព្រោះថាគ្រប់យ៉ាងមិនអាចកើតឡើងពានឡើយ កាលណាបើខ្ញេះបច្ចេក្រប់គ្រាន់ ។

កកណ្តាតាជម៉ឺ ត្រូវឱ្យប្រព្រឹត្តទៅដែលបុរាណ ទាំងអស់ មិនចំពោះតែមាតាបិកានោះទេ គឺយើងមិនត្រូវរមិលគុណដល់អ្នកណាបាទៅឡើយ សូមីតែអ្នកដែលដែលឆ្នាប់មានគុណបន្ទិចបន្ទិចយ៉ាងណាក៍ដោយ ផ្ទុចជាក្រឹមចំណាយ មួយដុំ ទិកមួយដូចជាដើមដែលគេពានឱ្យដល់យើងដោយ ទិកចិត្ត គឺយើងត្រូវចាំទុកថា នោះជាកុណបុណ្យដែលយើងគូរកទិន្នន័យ ក៏ដែលបានឱ្យបាន យ៉ាងហេតុណាស់ក៏ ម្នាច់ដោរ យ៉ាងនេះ ទិបឈ្មោះថាជាមនុស្សល្អ ។

មនុស្សយើងគ្រប់គ្នា ក៏គ្នារៀនីករលីកមិនិត្ត ពី ខ្ញេះខាតទូវចំណុចការដើងគុណនោះដែរបុរាណ កំចេះកែ សង្ឃឹមថាគ្រុងពិធម៌មិនបានល្អនោះ ធ្វើជាមនុស្សត្រូវកែ យល់ពីហេតុដល់ ។

៣. សង្គមព្រមព្រឹងត្តាត់

« សុខ សម្រេច សាមគ្គ ការព្រមព្រឹងត្តា
នៃពួកក្រុមទាំងកន្លែរសេចក្តីសុខ » ។

នេះគឺជាពូទ័រម្រាស់ ដែលប្រាជែអនុញ្ញាតបំផាន់
២៥០០ ឆ្នាំហើយ ជាសេចក្តីពិតរហូតមក និងរហូតទៅ ។

ការព្រមព្រឹងត្តា នៅខ្លួនប្រចាំថ្ងៃការងារដែល
ធ្វើត្រូវបានដោះស្រាយ និងចាប់ការងារនៅថ្ងៃនៅរលំបាក ឬកំ
ណាយស្រួលឡើយ ។ ការព្រមព្រឹងនេះត្រូវចាប់ផ្តើមពី
ចិត្តទៅមុន រួចហើយក្នុងព្រមព្រឹងដោយរាជា និងបំផុត
ត្រូវព្រមព្រឹងដោយការ តាមលំដាប់លំដោយផ្ទេះ
ឯង ។

ការសាងនូវសេចក្តីព្រមព្រឹងខ្សែក្រុងក្នុងពួក
ក្រុមនេះ ជារឿងដែលត្រូវសិក្សា ព្រាជាមានរបៀបបែប
បទព្រមទាំងខាងក្រោម និងវិនិច្ឆ័យខ្លួនបែបប្រើប្រាស់
បុគ្គលិកដែលសំខាន់ក្នុងលំដាប់ដំបូង គឺត្រូវខ្សែក្រុងសំខាន់

ដល់ត្តាតិនត្តា ។ យើងត្រូវមានការគិតថា មនុស្សយើង
ម្នាក់សុខទៅមាននូវសេចក្តីសំខាន់ពីរដំឡើង ទៅបី
សេចក្តីសំខាន់ទេ គឺចាប់នឹងខុសត្រាយៗណាក់ដោយ ។

ការខ្សែក្រុងសំខាន់ដល់ត្តាតិនត្តា ធ្វើខ្សែមនុស្ស
ត្រូវបានប្រាយចិត្ត ហើយមានកម្មាំងចិត្ត ព្រាជាមើល
សេចក្តីសំខាន់របស់ខ្លួនឯងថា ខ្លួនឯងកំមាននូវយេស៊ី
មានសេចក្តីសំខាន់ក្នុងការរួមចំណោកក្នុងពួកក្រុមនេះដែរ។
ជូយមកវិញ បើក្នុងពួកគណៈមានការមិលដាយ មិល
ចោរត្តា មិនខ្សែក្រុងសំខាន់ដល់អ្នកដែលឯង លើក
ពីមីនិត្តខ្លួនឯង បុបក្សូករបស់ខ្លួន សង្គត់សង្គម បន្ទុះ
បង្កាប់ដល់អ្នកដែល បុបក្សូកអ្នកដែល គិតថាមានតែខ្លួន
ឯងបុំណោះដែលសមរើជាអ្នកដែល អ្នកដែលបានត្រីមកដោ
បិរាណបុំណោះ យ៉ាងនេះប្រាកដជាក្នុងពួកគណៈទេ ។
មិនអាចបិតទៅបានយើនយុរឡើយ និងបែកចាក់ត្តាដាកំ
ខាង ឯការងារដែលរួមត្តា ធ្វើមកការដំបូងទេ ក៏
មិនអាចបានសម្រេចដល់ទិសដោឡើយ វាដាការដូលរលំ

ព្រោះបេកចាកត្រាបីនីងឯង ។

ដូច្នេះ យើងត្រូវចែះឱ្យសេចក្តីសំខាន់ដល់អ្នកដទៃ
ដឹង ក្នុងពេលធ្វើការរួមត្រា ហើយចាំសង្គមមិនដល់ល្អ
ឬ៖ ព្រោះអ្នកណាហ៍កំមិនត្រូវការឱ្យខ្លួនអនុចំយ៉ាង ត្រប់
ត្រាចង់មានមុខមាត់យសសិរី បន្ថែមទទួលការលើក
កម្រិះឱ្យប្រាកដអ្នកដូរកគណៈ ជាមួយត្រានាំងអស់នោះ
ឯង ។

ជាបន្ទាប់មកទី៣ គោលធីដែលត្រូវអនុវត្ត
ដើម្បីឱ្យពួកក្រុម និងការងាររបស់ពួកក្រុមនោះមានភាព
ចិត្តចេរ គឺ ស្ថាពាណិជ្ជកម្ម ៦ ប្រចាំសប្តាហ៍ ។

១ -**ចេញការយកចុះ** : ការសំឡើងចេញការបង្កើរ
ការដោយមេត្តា មានការដូរយកត្រាដោយកម្លាំងការ និង
ការសំឡើងអាកប្បេកិរិយាសុភាពរបស់ គោរពរប់នាន
ត្រាដោដើម្បី ។

២ -**ចេញតិះកុះ** : ការសំឡើងចេញការបង្កើរ
រាជាដោយមេត្តា មានការប្រាប់ ការណែនាំ កំលើក

ដាស់ក្រុះដោយបំណងល្អ និងពោលរាជាសុភាពដល់ត្រា
ជាជើម ។

៣ -**ចេញចេញនៅក្នុង** : ការគិតដល់ត្រាដោយមេត្តា
មានការមិនបង្កើងផ្លូវ គិតល្អដល់ត្រា គិតរកប្រយោជន៍
ឱ្យបានសម្រេចដល់អ្នកដទៃ និងបានទិន្នន័យប្រស់បស់
ពួកគេ ឬមិនមានមុខប្រស់បានដើម្បី ។

៤ -**សាទានោយទៅ** : បែងចែកលាកដែលប្រកប
ដោយធម៌ បានមកតាមធម៌ ឱ្យដល់ពួកក្រុមជាទុកទៅ ។

៥ -**សិលសាខ័ត្ត** : មានការប្រព្រឹត្តសុចិត្ត
ស្រីត្រាដោយអ្នកដទៃ មិនធ្វើឱ្យឱ្យជាជឿរដោយសដល់ពួក
ក្រុមឡើយ ។

៦ -**ចិត្តសាខ័ត្ត** : មានការយើងត្រូវរួមត្រា
ជាមួយពួកក្រុម ប្រព្រឹត្តទៅការកម្លាំងបង្កើរបញ្ជាក់
ឡើង ។

ឯម្ធំទាំង ៦ យ៉ាងនេះ នាំឱ្យមានការនិករលើករក
ត្រានិងស្រុះស្រុលត្រា ជាការដើរដោយប្រាកដសេចក្តីសុខ

របស់ពួកគ្រុម ។

ការព្រមព្រៀងត្នោ គិតជាការធ្វើយក្សាខ្សែខ្សែដែលមិនអាចសម្រេចទៀវការដារ ដែលការដារនោះមិនអាចសម្រេចទៀនៅពេលដោយកម្មាំងយើងម្នាក់នឹងឡើយ ។ កាលណាបានឱ្យការដារត្រូចដំបានសម្រេច យើងត្រូវ ពួកគ្រុមត្រូវ សង្គមជាតិត្រូវ រំមែងចម្រិនរួចរាល់ ។

ការព្រមព្រៀងត្នោនៅពួកគ្រុម
បើខេកចាក់ត្នោទុកត្រូវត្រូវស្រាក
ប្រើបង្គចជាមត្តអង្គព្រំបី
ការដារត្រូចដំបានសម្រេច ។
ការសម្រេចជាមត្តការព្រមព្រៀង ។
ស្រកកស្រកកការព្រមព្រៀង ។
នៅជាលោកីយ៍កាត់មិនដាប់
ក្រោមគ្រប់អង្គទិន្នន័យស្រុច លោកត្នោដ្ឋានៗក្រោមព្រមព្រៀង ។

៥-ក្នុងត្រូវបានចាយលិនិត្យ

ប្រក្រុមនុស្សយើង ប្រើនគេសម្រិនមិនអ្នកដែលពិចារណាដែកព្រៃកត្នោពីអ្នកដែល និនប្រើនគេមិនមែនយើង កំហុសរបស់គេបុំណូនាំ ។ សភាតប់បន់៖ ក្រោមមកអំពី គុណភាពរបស់ចិត្តត្នោនៃពេលសម្រិនមិន ។ បើអ្នកសម្រិនមានចិត្តលំអៀន ទៅក្នុងផ្ទៃរដែលមិនលូស្រចជាមុនហើយ ការសម្រិន កំរំមែងយើងទៅរកតែចំណុចខ្លះខាងរបស់គេបុំណូនាំ គឺ មិនរាល់នៃសេចក្តីលូប្រជើរបស់គេទៅទាំងអស់ ។ ត្នោនការសម្រិនមិននេះ ប្រសិនបើមានចិត្តលំអៀនទៅក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ ដោយមានការនិយមកប់អានជាត្នោនិងមកវិញនោះ ការសម្រិនកំរំមែងយើងទៅរកតែចំណុចលូរបស់គេ សូម្រឿចំណុចលូនោះមានតិចកំរើនប្រើនគេយ៉ាង ធម៌ចុចខ្លះខាងវិញសូម្រឿមិនយើងហើយ កំណុចនៅលទ្ធផលទៅរួចរាល់ មិនយកចិត្តទុកដាក់ឡើយ ។

ទេនាគារសម្រើងមិនបានអ្នកដែល
យ៉ាងណាក់ដោយ កំមិនប្រសើរដូចជាការសម្រើងមិនបាន
ឯងផែរ ។

ជាការពិត ដែលចៅមានមធ្យសូមិនតិចទៅកំ
មានការសប្តាយចិត្តក្នុងការចាប់ចាប់កំបុសអ្នកដែល បួចមាន
សេចក្តីសុខភូរេការប្រជុំភ្លាត ិយាយនិន្ទាតិអ្នកនេះ ពីអ្នក
នោះ ព្រមទាំងក្នុងការតាមដានរៀងរារ ព្រមទាំង
ពេលក្នុងការរងចាំមិនបានខ្លោន របស់គេ ព្រមទាំង
ពេលរំលែកម្នាប់ជិវិករបស់ខ្លួន បួយត្រានៅតែបីរាយក
បានឡើងការសប្តាយចិត្តបន្ថិចបន្ទូច បួយដោយត្រានៅតែបាន
ស្រុកមាត់ក្នុងការិយាយពីគេបុរាណឃាត់ ។ អ្នកណា
យ៉ាងម៉ែច អ្នកណាអើដី នៅឯណាតា គីឡិំស៊ូហីន្ទី តិតិនិស្សីន្ទីក្រែប់
លិតិលិតិតែម្ខាត់បានឡើងបឺកឡើកឡើកដែល ចាករភ្លាត
តែយ៉ាងនេះ វារភ្លាតយ៉ាងនោះ គីតាំនឹងជាអ្នកជំនាញ
ក្នុងក្រប់រៀង ។

ក្នុងពេលដែលអង្គុយដែកឡើកទិរៀងអ្នកដែលនោះ

រៀងរបស់ខ្លួននឹងនឹងរៀងក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួនកំពុង
តែនៅដោយស្រាយមិនចេញ នៅខ្លះខាតប្រាកំ ណាមួយ
អត់ការធ្វើ ឱ្យបិប្រព័ន្ធផ្លូវនឹងមិនសូវត្រូវភ្លាត ។ លូវ ហណ្ឌា
ទាំងអស់នេះត្រូវបែងជាមិនតិច មិនពិចារណាការរៀងដោយ
ស្រាយ រល់តែទៅគិតរៀងអ្នកដែលមិនមែនជាបីរៀង
របស់ខ្លួននឹងស្រាយ ។

ព្រះសម្ងាត់មួនបានចូលរួមក្នុងក្រាស់សម្រេចថ្លែងឱ្យសម្រើងមិនបាន
រៀងរាររបស់ខ្លួននឹងឱ្យបៀវិន កើតីដែលខ្លួននឹងបានធ្វើ
ហើយ និងអ្នកដែលខ្លួននឹងនៅមិនទាន់បានធ្វើ ។ ម្បាង-
ឡើកត្រូវពិនិត្យមិនបានបានបានក្នុងការសម្រើងមិនបានយ៉ាងណាក់ដោយ
ព្រាត់ជាចម្លោះ ិត្តបែស់យើងមិនងាយព្រមទាំងនូវការ
ភ្លាតក្នុងបានតាមរបស់ខ្លួននឹងឡើយ ។

ដើម្បីសេចក្តីចបៀននៅខ្លួននឹង យើងត្រូវតែក្រាយ-
យាយពិចារណា ពេលពិចារណាឡើឡេកលីបំបុសរបស់
ខ្លួនហើយ កំណែកំសំណាង ព្រាត់យើងនឹងបានកែតក្រូរ

ឱ្យបានល្អវិញ ។ អ្នកដែលសម្រួលយើងយើងការខ្លះខាតរបស់ខ្លួន
និងបាន កប់ចាប់ជាមនុស្សប្រសើរ ហើយបើព្រមទាំងការ
ភ្លាំងភ្លាក់ដែលជាទោសកំហុសនៅ៖ ថែមទាំងអាចកែលមួ
ខ្លួនឱ្យដល់ទូវសេចក្តីសង្ឃឹមតទៅឡើតាន គឺចាត់ចាប់ជា
កំពុលមនុស្សរកបានដោយកម្រិតឯងលោក ។

មានចោរពីរនាក់ដើរចូលទៅក្នុងវត្ថុ ចោរម្នាក់ភ្លាក់
ខ្លួនយើងកំហុស ខំប្រើនស្ថាប់ធម៌បានទៅជាមនុស្សដើម្បី
និចោរម្នាក់ឡើតាមឈូចត្រួរកែពីវត្ថុបានមក ។ ចោរដែល
ទៅវិកជាចោរនៅ៖ បានបញ្ជាសស្តីថាខ្លួនឱ្យដល់ម្នាក់ឡើត
ដែលយប់ធ្វើជាចោរចាប់ជាមនុស្សបូងៗខ្លួន ។

ព្រះសម្បាលម្នូនទ្រូងត្រាស់ថា « បុគ្គលិក ល្អដែល
ហើយដើរឱ្យខ្លួនឯងចាយលូងៗ បុគ្គលិកនៅ៖ អាមីនីបានជាបុ
គ្គិត ឯបុគ្គលិក ល្អដែលសម្បាល់ខ្លួនចាប់បុគ្គិត
បុគ្គលិកនៅ៖ ពិតជាបុគ្គលិកលូងៗ ព្រះមិនព្រមរៀនដើរឱ្យពី
អ្នកដែលដោយគិតចាប់ខ្លួនឯងឆ្លាតហើយ ដូច្នោះតែមិនជាបុ
គ្គលិកលូងៗរហូតដែរ ។ » ។

៥-វឌ្ឍន៍និទ្ទេទី

នៅក្នុងសង្គមគ្រូសារនីមួយា តែងមានសុខមាន
ទុក្ខលាយស្ម័គ្គ ទាំងដែលគ្រប់គ្នាក្នុងក្រុមគ្រូសារមិន
ព្រមទាំងក្នុងព្រមទាំងសេចក្តីសុខហើយនៅ ។

ចាប់តាំងអំពីមានគំនិតគ្រប់គ្រងដូចមក រហូតដល់
រៀបការមានគ្រូសារនីមួយៗប្រព័ន្ធកួនចោរ ម្នាក់ទាំងធ្វើការសម្រោះ
ត្រូវ ដោយចោរបង់ចិត្តខ្លួនឯងចោរ ខ្លះការអប់រំខ្លួននៅ
ធ្វើឱ្យចិត្តមានគំនិតការសេរកយុទ្ធសាស្ត្រ រហមរហាម សែវិបុណ្ណោះ
ស្មោះក្រោក មានកោតូបីរីក វិនិករាំវិក កំពើកំព្រា រដាក់
តែលកោល ។ ដូចចោរលមកនេះ លើយោះថា ចោរបង់ខ្លួន
ឯងចោរដោយពិត ហើយមិនបានបែងគំនិតអាណាពិតខ្លួន
ឡើយ ព្រះមានសេចក្តីដើរឱ្យខ្លួនថា ខ្លួនបានប្រើដែលប្រើ
ជូយខ្លួនឯងទៅហើយ ដោយការខំស្សែងរកត្រួរសម្រាប់
តែម៉ោង ។

ការរស់នៅជាមួយអ្នកដែល សូមិភីក្នុងក្រុមគ្រូសារ

កើយឃើងត្រូវការយកឃ្លោះត្រា ឬកើត្រូវការសេចក្តីសុខ ?

តាមពិត សេចក្តីសុខជាធិសេដ្ឋក្រោមនឹងមនុស្ស យើងគ្រប់ត្រា ពាក្យថា « សុភម្ពល » កំជាលើយ៉ាវនៃ សេចក្តីសុខនេះដោយ នៃសេចក្តីសុខដែលត្រូវឱ្យរួចរាល់ តើអ្វីទេ គឺ សុខចិត្ត ។

សេចក្តីសុខមានហេតុប្រចាំរយៈពេល ត្រូវចាំថាមធមូលធម៌ មែនមានត្រូវជាមហាសេដ្ឋិតិយ បានសុខគ្រប់យ៉ាង នោះទេ ហើយកំមិនមែនទាល់តែជាអ្នកមានត្រូវសម្បត្តិ ប្រចាំរយៈពេល ទិន្នន័យបានសេចក្តីសុខខ្សោយនិងអ្នកដែលបាន នោះដោយ ។

ព្រះសម្បាលមុន្តទ្រូវដោលសម្បិតា « សម្បាប់ សេចក្តីប្រាកដបានរំមែងដេកនៅជាសុខ » នេះជាការពិត ដែលយើងគ្រប់ត្រាត្រូវចាំកុំព្យូទ័រ ហើយត្រូវបងិបត្តិកម្មាត់ ការឱ្យក្រោដបន្ទិចម្បង។ យើងត្រូវតែយល់ដឹងផ្ទុចតែនៅ នេះគឺ :

ឯងទិន្នន័យ គឺផុតចិត្តខ្ពស់ ហើយឱ្យផុតចិត្តខ្ពស់

នៃ យើងហើយនឹងលួងហើយចិត្តទៀត ។

ឯងទិន្នន័យ គឺអនំជាងគេ គឺអនំចំយជាងអ្នកដែល យើងឱ្យនោះទេទៀត ផ្ទុចជាលុកជង្វើដោយរសុមសេចក្តី សុខពីគេអីចិង ។

ឯងទិន្នន័យ គឺចាប់ផ្តើមពីការទាស់ចិត្ត ការទាស់ ចិត្តមកពីគិតថា គេហើយនឹងជាអ្នកធ្វើឡើងខ្លួចខ្លួច យើងទាស់ ចិត្ត តែការពិត មកពីយើងមិនយល់អំពីធ្វើជាកិត្តិនឹងមនុស្ស ហើយយើងប្រកាសទៅខ្លួចធ្វើជាតិនោះនេះ ។

យើងស្មប់គេ គឺស្មប់ខ្ពស់នឹង ព្រះសាធារណៈ សេវាប្រឈុំខ្លួចខ្លួចនឹងនៅបុំណ្ណោះ ដោយមិនបាន ឲ្យការសេវាប្រឈុំ គឺការស្មប់នោះចូលទៅក្នុងខ្ពស់អ្នកដែល ឱ្យឱ្យ ។ ឯុទ្ធផ្សេះ ហើយឱ្យពិតជាប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់នឹងមែន ត្រូវ ព្យាយាមរក្សាទិញបស់ខ្ពស់កុំខ្លួចសេវាប្រឈុំឱ្យឱ្យ ។

អ្នកដែលធ្វើលួមិនបាន ព្រះមកអំពីមហាកុសល មិនបានកែតាមឱ្យឱ្យក្នុងចិត្តបស់គេ មិនមែនមកពីគេមិនធ្វើ លួមិនឱ្យឱ្យ ។ ឯុទ្ធមានហេតុមានបច្ចេះយោងទិន្នន័យ ។

ឯុទ្ធខោះ យើងត្រូវយល់ថា អ្នកដែលធ្វើឈ្មោះខ្លួនគេមិនបាន
ដង មានព្រៃនដ្ឋីដែលគេមកធ្វើឈ្មោះយើងបាន ។

.អ្នកណាតា ដែលធ្វើអំពើមិនល្អ និយាយអារក្រកំ
គិតអារក្រកំក្នុងលោកនេះនៅ តាមពិត ដោយជម្លាត់គិតិ
មិនមែនអ្នកនេះធ្វើ និយាយ និងជាអ្នកគិតិនេះទេ នេះ
ត្រូវបានស្របយក ៣ ដែលស្ថិតនៅក្នុងសន្នានៅតែ
បុណ្យណានៅ ។ ហេតុ ៣ គឺ លោកយក ទោសយក និង
មោហោយក ។ បើយក ៣ នេះត្រូវបានលុះអស់ពិច្ចិតុ
សន្នានៅហើយ គិតិមានអ្នកណាត់ធ្វើអារក្រកំសោះឡើយ ។
យកទុទាំង ៣ នេះឯង ដូចជាអ្នកបិសាទដែលស្ថិតនៅ
ក្នុងខ្លួនមនុស្សយើងអីដឹង ។ ឯុទ្ធខោះ យើងមិនត្រូវត្រូវ
ខិះជាមួយមនុស្សណាម្នាក់ឡើយ ។

.បើយើងមិនត្រូវត្រូវខិះហើយ គឺយើងហើយឯង
មាននូវសេចក្តីសុខ ។ សេចក្តីសុខក្នុងការមិនត្រូវត្រូវ
នេះ ត្រូវបានយល់ដឹងពីជម្លាត់ពី ត្រូវបានអំណែត
អភ៌ផែន និងត្រូវបានមេត្តាដារដើម គឺជាបុណ្យពារមីរ៉ា

ប្រសិរីខ្លួនខ្លែស់ ។ បើសម្ងាប់សេចក្តីត្រូវហើយ ក្នុង
លោកនេះមិនមានអ្នកណាសម្រាប់ខ្លួយឱ្យយើងសម្ងាប់ ឬ
សូម្យត្រានៅតែស្ម័ប់នោះឡើយ ។ ឯុទ្ធខោះវិញនឹងសេចក្តី
មានតែភាពមនោរម្ប ហាក់ដូចជាវិមានក្នុងព្រៃញលោក ។

រឿងក្នុងគ្រប់សារការសុខិន មានចោរមានដូចរដឹតិនិមិត្ត
មានទុកកញ្ចប់ពុំសាយ លូប់យ្យាគថ្មាយបំរាគាប់យា
ចិត្តជាប់ជីតាកំក្នុងកាមកុណ មានទុកទារុណុកចុងតែកវិក
ប្រយោជន៍តាក់បង់តាមយប់ទី កាមកុណុកខ្លួយឱ្យឲ្យចោរ។

៦-ឆ្លែសិត្សទី (៨)

ការប្រកួតកិឡា គេចានល្អោះហើយ គេសហ្មាយ នការពោះឆ្នោត ហើយមានអ្នកគាំទ្រការកថ្និន គិត្តរូបូឌា ហើយពាណិជ្ជកម្ម ។

នៅក្នុងគ្រឿសរាយ ជារៀងមនោសពេញនូវនៅមាតាបិតា ភវិយាសាមិ ក្នុងប្រសស្រី ។ហើយ ដូច្នោះ មិនមែនជារៀងប្រកួតប្រើដឹង និងមិនមែនចោះតែប្រកាធំយកមកពីការកថ្និននោះទេ ។ ម្នាក់មានតូចនិងរៀងខ្ពស់ ត្រូវចោះគោរពតូចនិរបស់ខ្ពស់ មានការរួមច្បាប់គ្រោពិគ្រោះពិភាក្សាមេគ្រឿសរាយអ្នកសម្រេចក្នុងកិច្ចការងារ ឬដូច្នោះ ការសំខាន់គិម្នាក់ក្រោមមានធម៌ខ្ពស់ ។

មានធម៌ខ្ពស់ ធិបាងចបណ្តុញមិនមែនធម៌ខ្ពស់ទេ នៅពាករយកុណ្យៈខ្ពស់នឹង ហើយគ្រប់គ្រងខ្ពស់ ដោយសារតិសម្បជញ្ជាំ ។

មានធម៌ខ្ពស់ខ្ពស់ល្អោះថា មានខ្ពស់ជាទិន្នន័យ និងមានសុខក្នុងខ្ពស់នឹង ដោយមិនរាយឯងស្មោះកសុខក្នុងវត្ថុ ដៃទេ មនុស្សដែលជាជាងក្រោមឱ្យឱយ ។

មានធម៌ខ្ពស់ នាំឱ្យមិនកៅកទុកជាមួយនឹងរៀងគ្រប់យ៉ាង គិតានំពេលភាពមានធម៌ខ្ពស់ ដែលបានទទួលដឹងនូវរៀងនោះនឹង ។ ការមិនកៅកទុក គិតាសុខដើរិសសប្រចាំតែម្នាន់ ដោយការស្វែប់តណ្ហា ។

មានធម៌ខ្ពស់ ធិបាងចបញ្ញាមិនមែនអ្នកដែលធម៌ខ្ពស់ទេ ពិធម្ភូលនឹងទេ គិបញ្ញានៅក្នុងធម៌ខ្ពស់បស់ខ្ពស់ រោចន់តែ សេចក្តីប្រកាស់ ។ ការមិនប្រកាស់ជាសុខដែលត្រូវលើនេះ ។

មានធម៌ខ្ពស់ នាំឱ្យមិនប្រកាស់នៅក្នុងរៀងទាំងពួរ នៅពេលដឹង រោចន់បានដឹងអំពីធម្មជាតិតាមសេចក្តីពិត ។ ក្នុងដីវិតមនុស្ស សម្រាប់ទាំងអស់គិតាជម្យជាតិ មានរូបជាតុ មាននាមជាតុ ប្រព្រឹត្តនៅតាមហេតុ ។

មានធម៌ខ្ពស់ នាំឱ្យយល់ដឹងអំពីធម្មជាតិគ្រប់យ៉ាងថា « មិនគូរប្រកាស់មាំឡើយ » ។ ធម្មជាតិរួមនៅ

កែងកែងកើតឡើងហើយវិនាសទេវិញ គិតការវិនាសប្រែ-
ប្រលជាម្នាស់លើផម្បជាកី ។

មានធីក្នុងខ្ពស់ នាំខ្សោមចិត្តទាំងមីនាក្នុងល
ក្នុងការហើងដើរិត ហើងហើងបញ្ហាក្នុងឡើយ ។ ការ
មិនក្នុងល និងការមិនប្រកាល់ទិនបាទិនពិតក្នុងដើរិតនិង
ក្នុងប្រះបុណ្យសាសនា ។

មានធីក្នុងខ្ពស់ ទិនបិនចា សេចក្តីសុខមិនមែន
នៅលើការយកឈ្មោះអ្នកដែលនៅទៅទេ គិតសេចក្តីសុខរំលែង
មានហេតុនៃសេចក្តីសុខដោយឡើកដូច មានផួចនេះ
ជាដីមតិ៖

- សុខប្រព័ន្ធមិនបៀវតបៀនអ្នកដែល
- សុខប្រព័ន្ធសន្យោសេចក្តីលូ
- សុខប្រព័ន្ធរោចច្បាប់ឡើងត្រា
- សុខប្រព័ន្ធមានបញ្ហាយលំដឹងការពិត
- សុខប្រព័ន្ធការមិនប្រាកដីន
- សុខប្រព័ន្ធការមិនប្រកាល់

-សុខប្រព័ន្ធការខ្សោអក់យ៉ា

-សុខប្រព័ន្ធការមិនយកទុក្ខមកដាក់ខ្ពស់

-សុខប្រព័ន្ធការបានឈ្មោះខ្ពស់នេះ ។

ពើងវារេវក្នុងក្រុមត្រួសរ ពេលខ្ពស់គិតមិនអាចទាំ
យកហេតុដលមកជីវិតត្រូវបានឡើយ ប្រព័ន្ធរឿងវារេវ
ពិលិោហេតុដលដែលយើងចង់និយាយទេឡើក ដូចម្នេះមាន
ពេការសម្រួល មានពេសម្រោចនៅ និងការយល់ដឹងអំពី
សេចក្តីពិតហើយប្រមទន្ធលូលូណ៍ណាំ ទិនបាទការលួយ ។

មានការបេកតាក់ត្រាប្រើប្រាស់ គិតមកអំពីការ
ប្រកាល់ហេតុដលរឿងខ្ពស់ ចង់យកឈ្មោះត្រា ដោយភាព
ហេតុដលដែលខ្ពស់មាន ដោយប្រកាល់ចាំហេតុដលរបស់
ខ្ពស់ត្រូវ ឯម្តាច់ឡើតមិនមានហេតុដលអីខ្សោត្រូវ
ឡើយ ម៉ាំហើយទិនបាទបេកតាក់ត្រាប្រើប្រាស់ឡើងប្រាយកំត្រូវបេកត្រា ។
ហេតុដលគិតជាបាលសំណួលហើយ តែត្រូវប្រើខ្សោសមជាមួយត្រា
និងករណីប្រមទាំងពេលរំលែក ។

សរុបសេចក្តីមក បើមានការភ្លាមៗភ្លាក់អី កំចេះកែ

មកបន្ទាសត្តា ប្រកេកត្តា ត្រូវមានគុណភ័ជ្យបចាំចិត្ត
សម្រាប់ដោះស្រាយនូវបញ្ហានោះ ។ ។

រឿងកួនគ្រូសារការសម្រេង អូចលោនគេតែនឹងលេងប្រើក
គូរកំប្រកាល់លោនដីវិក សិក្សាការពិតបរមភូមិ ។
អូចិមិចជាមិត្ត អូចិមិចទៅកិចចិវ៉ា
កាមគុណិមិចការតាំងគី ញាប់ញ៉ែរបសុតសោយសោកា។
ត្រឡប់គ្រូសិក្សាប់កិចចិវ៉ា នានិមិត្តប់សិក្សាប់កិចចិវ៉ា
អស់ទុកកួលអស់ប្រាញា នំនឹងសោយសោកាសុខពិកហោង។

---

៧. វាសនាជាមេរិះ

រាសនាពាគិមិ យើងបានយល់ដឹងជាទូទៅថា បើ
អូកណាមានហើយ នឹងជាមនុស្សសម្បូរីទៅដោយ
សេចក្តីសុខ លាកយស និងបាន: មុខពាគិមិ ។ មនុស្សដែល
មានវាសនាពាគិមិលូ រំមែងជាជិកបំអាន គោរពស្រឡាញ់
របស់មនុស្សគ្រប់ជាន់គ្រប់ថ្វាក់ បើមានបុគ្គលិណាប់ន
ប្រឡសវិរាយ ប្រឡសវិរាយ និងប្រឡសវិរាយ និងប្រឡសវិរាយ ។

រាសនាពាគិមិនោះ សំដោផល់សេចក្តីលូដែលបាន
សន្អំទុកមកយុរហើយ រហូតភាយជាបុណ្យពាគិមិដែល
សម្បូរីពេញទិន្នន័យ អាចតបស្បែងជលិខិតអូកដើរ បាន
សម្រេចតាមប្រាញា ។

មនុស្សយើងអាចសាងបំពេញនូវរាសនាពាគិមិនោះ
បាន គិតិថ្នូរកំណត់មានកូងខ្លះ ដោយបងិប្លិចប្រើធនគុណ-
ភ័ជ្យ ៣ ប្រការ :

១-ចុច្ចកម្មបុណ្យទូទាត់ ភាពជាអ្នកមានបុណ្យបានធ្វើ
ទុកក្នុងកាលមុន ។ ពាក្យថា « មុន » ក្នុងនីមួយៗ ២
ថ្ងៃកកិ ក្នុងជាកិមុន។ និងក្នុងជាកិនេះនេះ ។ បុណ្យដែល
បានធ្វើក្នុងជាកិមុន។ ធូចជា ឆ្លាប់ខ្សោយទេសកម្រិត ឆ្លាប់
រក្សាសិលបានបិរិសុទ្ធ ឆ្លាប់អប់រំចិត្តបានលូជាដើម ធូចេះ
រំមែងកំបសុនឹងខ្សោយកម្រិតការកំណត់ការបិសត្តិ ធូចជាកើតក្នុង¹
ត្រកូលខ្ល៉ែខ្លែស់ មានសម្រួលត្រីប្រើប្រាស់ កើតមកមានរបាយការងាលូ
មានត្រាច្រើនបានបានសៀវភៅ ជាប្រភេទមនុស្សខ្សោយមាន
បុណ្យបានមិមកកើត ។ ចំណោកបុណ្យដែលបានធ្វើក្នុងថ្ងៃ
មុនទាំងជាកិនេះនេះ សំរាប់ការដែលបានកើតមក
ជាមនុស្សហើយ មិនបានប្រមានក្នុងជីវិត តាំងចិត្តធ្វើ
សេចក្តីលូផ្សេងៗ ចេះប្រយ័ត្នប្រយ័ង និងខស្សារ័រ
ព្យាយាម ។

មនុស្សដែលមានបុណ្យបានធ្វើទុកកមកទាំងពីរថ្ងៃក
គិតាំងសេចក្តីលូក្នុងជាកិមុន និងសេចក្តីលូក្នុងជាកិនេះ
បុណ្យរាសនាមិនគឺជាទំនើន រំមែងជានាការប័រនឹតិក្នុង

ការធ្វើឱ្យជីវិកឈានទៅដែលសេចក្តីសម្រេច ។

២-សេចក្តីលូបសំណែះ៖ ការបានចូលទៅសេកតប់
ជាមួយនឹងសប្បុរស ។ គុណភម្លិទ ២ នេះ ដោយអាស្រែយ
បានទៅក្នុងប្រទេសដែលមកឲ្យ គិតប្រទេស បុកនៅដែល
មានសប្បុរស នេះជាកុណភម្លិទដែលសំខាន់ក្នុងបច្ចុប្បន្នជាកិ
ព្រោះការសេកតប់នឹងសប្បុរសទាំងត្រូវបានដោយប្រព័ន្ធដែល
ដែលជាប្រព័ន្ធបំភីត្រាប់អំពីការពិតនឹងជីវិត ។ ការបាន
ស្វាប់ព្រះជម្លើមកនូវបញ្ហា ដែលជាការដ្ឋាមប្រព័ន្ធដែល
រាសនាពារមីដែលសំខាន់បំផុត ។

៣-អច្ចេកចេរជាតិ ការតម្លៃបំខ្ពុនដោយប្រព័ន្ធ ។
គុណភម្លិទ ៣ នេះ បានដល់ការប្រព្រឹត្តិត្សបិសត្តិលូ គឺជាប
មនុស្ស ដែលប្រកាន់យកនូវគុណភម្លិទជាសម្រួលិតមានតម្លៃ
បំផុតក្នុងជីវិត ។ មនុស្សយើងពិតជំនះកំណត់មានបុណ្យ
រាសនាចាស់បានសានងទុកកមក កំណត់បច្ចុប្បន្នជាមនុស្ស
ប្រមានឡើងឡើង ប្រព្រឹត្តិត្សកំណត់ពីចំណោកទាបផ្សេងៗ
បុណ្យរាសនាដែលបានសានងពីមុននោះ រំមែងកំបាត់ មិន

បានខ្សោះលសម្រេចឡើយ ។ ដូយមកវិញ ហើយសនាតារមី ចាស់ដែលបានសាន់មក តុលាសម្បួលកើយ៉ាងណាក់ដោយ តែបច្ចុប្បន្នបានប្រព្រឹត្តិត្រូវ បងិចត្តិដោយប្រទេព តម្លៃខ្លួន ក្នុងសម្រាប់ សិល សុតេះ ចាត់ និងបញ្ញា មិនញាប់ញ្ញេរឡេ កាមអំណាចនៃគ្នាប្លុះប្លង់ក្នុងលោក រំលែកឡើងខ្សោះ វាសនាតារមីដែលប្រមដោយសញ្ញត្រប់ ។

សរុបសេចក្តីមក គ្រប់ត្បាមទីតាមលក្ខណៈបំពេញរាយសនាតារមី ។ ប្រសិនបើគុណធិនីទី ១ មិនបានបំពេញ ព្រោះ កាលដែលកន្លែងឡេ ត្រូវសេចក្តីប្រមានគ្របសង្គត់ តែ មនុស្សយើង ភាគបំពេញបានទូទៅគុណធិនីទាំងនីរប្រការ ចុងក្រោម គឺអាចធ្វើបានក្នុងជាតិទេៗ ។

ក្នុងចេញពីស្រុកវិស្សារមក បានជានរដ្ឋមន្ត្រី មនុស្ស ដែលរក់ពីស្រុកក្រោមក មានខោអារវិកម្មយចដៃ៖ អាច បានជាសេដ្ឋិ មនុស្សអ្នកបម្រើគេ អាចបានជាប្រោះរាជាណា ទាំងអស់ទេៗមកជាប្រាប់ដែរ ជាការបញ្ជាក់ប្រាប់អំពី បុណ្យរាយសនាតារមីរបស់មនុស្សយើង ។

៥. មុទិតាបិត្តុ

មុទិតាបិត្តុ បានដល់ចិត្តដែលប្រកបដោយភាពនំ- ភ្នំ វិករាយត្រូវជាក់ក្នុងពេលដែលអ្នកដែលបានលូ បុណ្យ ទទួលទូវសេចក្តីប្រមិយ៉ាងណាមួយ គឺជាអារការនៃ សភារៈដែលកែពិតឡើងក្នុងចិត្ត ព្រោះប្រាសចាកទូវការ ច្រេណែន ។ មុទិតាបិត្តុ ជាថិត្តិកកែពិតមានក្នុងបុគ្គលដែល មានប្រក្រពិតប្រមិន្តូលទូវដែលសម្រេច ឬសេចក្តីលូរបស់ អ្នកដែឡ ។

គុណធិនីមួយនេះ មិនមែនកែពិតឡើងបានដោយ នាយក ឬចោរដែលគោរពកែពិតបានក្នុងគ្រប់មនុស្សនោះឡើយ ព្រោះ ជាប្រក្រពិដម្ភតានៅមនុស្សទូទៅ ត្រូវកែចិនប្រមិន្តូល ទូទៅសេចក្តីលូរបស់អ្នកដែឡ មិនទៀតក្នុងចិត្តទេ ពេលដែលអ្នកដែឡ ជាបានទទួលទូរការសរសើរ បុណ្យលាកបានយស ខ្លួនជាប់ខ្លួន ជាបិសសចំពោះអ្នកដែលខ្លួនមិនបានព្យូចក្រឹត និងកំពុងតែប្រើបង្កើមត្រា ។

មនុស្សដែលមានមុទិតាបិត្ត គឺជាមនុស្សពិសេស ខ្ញុំខ្ញុំស់ ជាមនុស្សរស់នៅជាមួយនឹងសេចក្តីសុខរបស់ខ្ញុំ មានចិត្តប្រសើរខ្ញុំស់ជានឹងមនុស្សសាមញ្ញជម្ពាតា មានចិត្ត ទូលាយ ព្រមទាំងយកសេចក្តីលូរបស់អ្នកដែល និងមាន ចិត្តវិកាយស្រីជានិច្ចបិត្តចជាប្រពេះប្រហុ ។ មុទិតាដោ ប្រហុវិហារធំ ៩ ជាធម្លៀបប្រសើរបស់ចិត្ត មិនងាយ នឹងកើតឡើងឡើយ លូ:ត្រាគៅហើកហាត់អប់រំដោយការ កាំងចិត្តមាំ ប្រកបដោយបញ្ហាយលំដើង ។

ការអប់រំមុទិតាបិត្តខ្សែចម្រិនជាប្រក្រពី ត្រូវកម្មាត់ ទូរសព្ទរដ្ឋសំខាន់របស់មុទិតា គឺ « អរគិត » ឱ្យបានជាផាច់ខាត ។ អរគិត ឬនិងសេចក្តីមិនត្រូវការ ព្រោះ តិស្សាការច្រើនកើតឡើងបើឯធម៌ ។ ដើម្បីកម្មាត់ទូរសព្ទរដ្ឋ អរគិត៖ ត្រូវពិចារណាអំពីហេតុផលនៃជីវិត ព្រោះអីទៅ ក្នុងជីវិតសុខទៅមានហេតុមានផល ។ អ្នកដែលបានលាក បានយស បានការសរសើរការគោរពភាគបំភាគ គឺសម្រាប់ និងបានពិតាបើយ មិនមានភាពអយុត្តិធម៌ក្នុងច្បាប់ហេតុ

ផលនេះឡើយ ។

អរគិតាបាបិត្តម៉ារោងដែលបានចិត្តបិទបញ្ហា មិន ឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកដែលលូតិត និងអ្នកដែល អាណ្នកកំពិតនោះឡើយ ធ្វើឱ្យត្រូវការវិនិច្ឆ័យមិនបាន សរ-សើរគេមិនកើត សម្រួលមិនអ្នកដែលក្នុងផ្ទៀកលូកមិនបាន ដែរ មានតែគំនិតទម្ងន៍ម្នាយសេចក្តីលូរបស់គេ ដោយការ ពោលទោស ជូនរឿងមិនលូ និងថានប្រកាស់ដោយខ្លួយ ដល់អ្នកដែលនោះទៅ នៃសេចក្តីលូព្រមទាំងគុណរបស់គេ ប្រើបាននឹងភ្លៀង បែរជាមិនមិនយើង នេះគេហោចា មនុស្សចិត្តខ្ញុំ ។

ដើម្បីសេចក្តីសុខទាំងខ្ញុំនេះ ទាំងអ្នកដែល មនុស្ស យើងត្រូវសាងមុទិតាបិត្ត ឱ្យកើតឡើងជីថុសកន្លែងតស្រាប់ ដោយការព្យាយាមសម្រួលកសេចក្តីលូរបស់អ្នកដែល សូម្បី តែសេចក្តីលូនោះបន្ទិចបន្ទុចកំដោយ ។ ត្រូវហាត់យក សេចក្តីលូរបស់គេដែលមាន សូម្បីបន្ទិចបន្ទុចមកសរសើរ នោះបីមុនដំបូងមានការលំបាកនឹងនិយាយ កំត្រូវកែ

ព្យាយាមដែរ យុទ្ធជោគយជានម្ចាប់ហើយអាចនិយាយ
ពាណច្រើនឡើតដី។ កាលណា ញូក្ខុងការនិយាយសរសើរ
សេចក្តីល្អបស់គេហើយ ត្រូវឱ្យចេះសម្រួលទូរសេចក្តី
ត្រួតអរចំពោះទៅកសេចក្តីសម្រេចខែៗ។ របស់អ្នកដែន
ម្ចាប់ធ្វើមកាំងពីមនុស្សក្នុងគ្រឿសរាយទៅមុន ព្យើកទៅកសេច
ញូក្ខុងគ្រឿសរាយទៅមុន តែមិនអាចរាយជារាយដើម ។ ដូច្នះនឹង
មិនយុទ្ធជើយមុនិតាក់នឹងកើតឡើងពេញទៅក្នុងចិត្ត ភាព
ក្នុងក្នុងរដឹងបំផុល ដំនឹក្នុងចិត្ត ព្រាត់ការប្រែណើនៅក្នុង
រមេនស្ថប់រម្ចាប់ទេ ។

មុនិតាចម្លៃ ជាដ្ឋានំដើរសេសដែលធ្វើឱ្យមនុស្សយើង
ឲ្យបានឲ្យមកក្នុងការប្រកបដោយស្ថិតិស្អាល ជាសោរ
មាសចាក់ចិត្តក្នុងប្រកបដោយសុខ និងចម្រើនអស់កាល
ជាធិច្ឆ័ ដែលធ្វើឲ្យពីតស្សាការប្រែណើ ជាស្សារុង
សម្រាប់កាត់ចំណានមិត្តភាព និងជាតុទម្ចាយទូរប្រយោជន៍
គ្រប់យ៉ាងក្នុងលោក ។

៤. ឧទ្ទុណាមេនុស្សត្រូវឱ្យ

មនុស្សយើងចូរកំណែរឿង ឬ ឯះចូរកំខាន់ ឯះចូរកំ
លូម ឯះចូរកំច្រើនមុខ ឯះចូរកំកំមួយមុខ ។ ភាពខាន់
ចូរកំរបស់មនុស្សយើងទេនឹង ដែលធ្វើឱ្យមនុស្សយើង
អាចរស់នៅបាន ព្រាត់យកភាពខាន់ចូរកំរបស់ខ្លួនទេះ
មកប្រើក្នុងការប្រកបអាជីវកម្ម ិចិត្តមិនិត្តព្រមទាំងក្រោម
គ្រឿសរាយ ។ អ្នកណាតូរកំខាន់ អ្នកនោះកំបានដែលកបស្ថាន
ប្រើក្នុងការប្រកបស់ខ្លួនទេះ ។

មនុស្សលូ មានលក្ខណៈសំគាល់ទៅត្រួតដោយដឹង
គុណ និងកបគុណ យ៉ាងណាតា មនុស្សចូរកំមានលក្ខណៈ
ជាប្រព័ន្ធសំគាល់ យ៉ាងទេះដែរ ។ លក្ខណៈរបស់មនុស្ស
ចូរកំ កំគី « ការងារ » ហើងយង ។

ទេក្នុងមជ្ឈលស្ស្រក ព្រះសម្ងាត់មួនព្រះអន្តោតនៅ
ព្រាត់សម្រួលថា « សិច្ច » ជាមជ្ឈលដ៏ខ្ពស់ម ។ ក្នុង

មង្គល ៣៨ ប្រការ ។ សិច្ច គីជាសិល្បៈ បានដល់ស្ថាដៃដែលសម្រេចចូលរួមអំពីការចែះដើង បញ្ហាកំអំពីសមត្ថភាពដែលខ្លួនមាន ។ មនុស្សដែលមានសិល្បៈ គីជា មនុស្សដែលមានស្ថាដៃក្នុងការងារ មិនថាការងារនោះ ត្រូវប្រើដៃប្រើដើង ឬប្រើមាត់ឡើយ សូន្យតែភាពហេតាបានថា ជាមនុស្សមានស្ថាដៃទាំងអស់ ។ មនុស្សដែលមានស្ថាដៃឡើការងារបានល្អ បញ្ហាបញ្ហាឯសមត្ថភាព និង ចំណែះដើងឱ្យប្រាកដ ថាត់ថាដាមុនស្សព្វក្នុងទីនេះ ។

មនុស្សដែលមានការចែះដើង និងចងចាំបានប្រើប្រាកដហេតាបាន ពហុស្សុត ឬក្នុងពហុស្សុតនោះ ប្រសិនបើ នៅមិនទាន់បញ្ហាបញ្ហាឯស្ថាដៃមកទេ គីមិនទាន់ធ្វើការងារឱ្យប្រាកដ កំនែមិនទាន់ថាត់ថាដាមុនស្សព្វក្នុងសិល្បៈដៃប្រាកសិល្បៈនោះ ត្រូវសម្រេចចូលរួមអំពីការងារឱ្យប្រាកដ និងចងចាំបានប្រើប្រាកដហេតាបាន និងសម្រេចចូលរួមអំពីការងារឱ្យប្រាកដ និងប្រាកដ ។

ជាមុនប្រកតិនៃមនុស្សភាគប្រើប្រាកដ ដែលមានស្ថាដៃ

គីមនុស្សដែលបានរៀនស្ទឹកត្រួតកំណើននៃ ប្រាការ ប្រើនូវចំណែះដើងដែលមាន ឱ្យសម្រេចជាការងារមានស្ថាដៃល្អ ។ ការងារដែលចាត់ជាសិល្បៈនោះ មានប្រើប្រាកដដែលចាត់ជាសិល្បៈនោះ មានប្រើប្រាកដដែលចាត់ជាសិល្បៈនោះ មានប្រើប្រាកដដែលចាត់ជាសិល្បៈនោះ ។ ឯណាមុនស្សព្វក្នុងការងារ ការសម្រេចដោយការ និងការងារជាប្រយោជន៍ប្រើប្រាកដដែលមានល្អជាពិសេសកំជាមុនស្សព្វក្នុងការងារ និងប្រើប្រាកដដែលមិនបានប្រើប្រាកដ ឬក្នុងការងារ និងប្រើប្រាកដដែលមិនបានប្រើប្រាកដ ។ បីវិវិតតែខ្លះដែលមានល្អជាពិសេសកំជាមុនស្សព្វក្នុងការងារ និងប្រើប្រាកដដែលមិនបានប្រើប្រាកដ និងប្រើប្រាកដដែលមិនបានប្រើប្រាកដ ។

ដើម្បីឱ្យបានជាមុនស្សព្វក្នុងក្រោរប្រើប្រាកដដែលប្រាកដ ត្រូវប្រើប្រាកដដែលប្រាកដ និងសម្រេចចូលរួមអំពីការងារដែលប្រាកដ និងប្រាកដ ។ ត្រូវប្រើប្រាកដដែលប្រាកដដែលប្រាកដ និងសម្រេចចូលរួមអំពីការងារ និងប្រាកដដែលប្រាកដ ។ ត្រូវប្រើប្រាកដដែលប្រាកដដែលប្រាកដ និងប្រាកដដែលប្រាកដ ។ ត្រូវប្រើប្រាកដដែលប្រាកដដែលប្រាកដ ។

ពន្លេសម្រេច ។ ត្រូវចាំថា « មនុស្សសាងការដារ ការដារសាងមនុស្ស » ។

ការដែលគ្រាន់តែនិយាយថា ចង់ពន្លេយ៉ាងនេះ
ចង់ពន្លេយ៉ាងនោះ គឺមិនអាចសម្រេចដែលពន្លេឡើយ ត្រូវ
ធ្វើតាមដែលនិយាយនេះ ឬត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចតាមដែល
ប្រាថ្ញា ទីបង្កាមអនុសញ្ញាបៀវិក ។ ត្រូវចាំថា « ការ
និយាយជាការសាងសេចក្តីសង្ឃឹម ឯការធ្វើជាការសាង
ឆ្លើយតារ » ។

កៅតមកជាមនុស្ស ហើយមិនពុំកំអីថ្មីទៅមុខ កំត្រូវ
ឱ្យពុំកំមួយមុខដែរ ហើយត្រូវពុំកំពិត ដែលអាច
ិនិច្ឆ័យដឹកពាណិជ្ជជួយ ជាកិត្យិយសជន៍ និងជាប្រយោជន៍សល់
សង្គមជន៍ ។

-៣៩-

១០.-ឡាយតិចខុស្សឡើងអ្នកថតិច

ត្រូវ ពេលដែលកៅតកិងដែកណា រំមែងស្ទើដែក
នោះ មួយវ៉ូបន្ទីចាំ រហូតដល់ដែកនោះរលេស រលូយអស់
ថែល យ៉ាងណាមិញ សេចក្តីខុស្សកាលកៅតក្នុងធមិត្តនៃបុគ្គល
ណា កំរំមែងបៀវិកបៀវិតិត្តនៃបុគ្គលនោះជារៀងរាល់វ៉ូ
ធ្វើឱ្យិចិត្តត្រូវក្រហាយរសាប់រសល់អ្នល់ណែន និងឈិរញ្ញា
មកដល់រូបភាពរហូតដល់ដាច់ខ្លល់ស្ថាប់កំយ៉ាងនោះដែរ ។

តាមការពិត ខុស្សសោកនោះមិនមានអ្នកណាទង់
ផ្ទូបចង់មានឡើយ ប៉ុណ្ណោះទាំងដែលមិនចង់ផ្ទូបមិនចង់មាន
នោះជន៍ សេចក្តីខុស្សកំនោះតែជាភ្លៀវត្រូវដែលអត់មានយាទ
សូមីមិនពានអពិញ្ញាន កំនោះតែមករកយើងទៀត ។ មក
ដល់ហើយ នោះជាយើងបណ្តោះ កំមិនត្រមនោះដោយ
ងាយឡើយប្បែពេលខ្លះទៅហើយមិនជាប៉ុន្មានវិច កំត្រឡប់
មកវិញ វិលរល់ដូចខ្លះនឹងការចំខែ ការចំឆ្លាំ រហូតភ្លាយ
ជាសការ៖ប្រចាំវិច ប្រចាំជីវិតរបស់មនុស្សយើង ។ នេះ

-៤០-

ពោលចំពោះការដែលមនុស្សយើងខ្លះខាយទៅបញ្ហា ។
បើយើងសាកល្បងពីចារណាថីលខ្សោយ យើង
រំមេងជូបនូវចំណុចទៅការពិតមួយចា សុខទុកទោះនឹងវា
កើតឡើងនៅទីនឹងចិត្ត ហើយចិត្តបីនឹងនឹង ដែលជាជម្រាធាតិ
ទទួលយកទូវសុខនឹងទុកទោះ ។ កាលបើសុខកើតនឹងចិត្ត
ចិត្តខ្ពស់នឹងរំមេងជាសុខ តែបើទុកទោះតិវិញ ចិត្តកំជាទុក
ខ្ពស់នឹងដោរ ។ នេះជាការពិតត្រាកដណាស់ គឺសុខទុកទោះ
ចិត្តរបស់មនុស្សយើងបានទៅនាំយកមក ឱ្យនៅជាមួយ
ពោលគឺឱ្យវាកើតឡើងក្នុងចិត្តខ្ពស់នឹង ។ ដោយចំពោះ
សេចក្តីទុកទោះដែលប្រព័ន្ធបានប្រចាំសប្តាហ៍ គឺចិត្តរបស់
យើងបាននាំយកមកដោយខ្ពស់នឹង ស្របហើយខ្ពស់នឹងកំ
រំមេងជាទុក ដូចដែកដែលប្រចាំសប្តាហ៍ ។

មនុស្សយើងដោយប្រចិន ចូលចិត្តគឺទៅក្នុងរៀង
ផ្សេងៗ ហើយសន្យាទុកទូវរៀងដែលមិនលួកដូចក្នុងចិត្ត។ រៀង
ក្នុងអគ្គកាលខ្លះ រៀងខ្ពស់នឹងខ្លះ រៀងអ្នកដែលខ្លះ រៀង
ដែលមិនមែនជាសារៈពិត ត្រាន់តែជាបញ្ហាតិ ទាំងដែល

រៀងខ្លះកិលេសក្នុងចិត្តខ្ពស់នឹង បានទិមិត្តឱ្យកើតឡើង
ទាំងស្រុងទៅតែដោយ រៀងក្នុងលោក

បើក្នុងចិត្តត្រាសចាកលោក៖ហើយ រៀងក្នុងលោក
ដែលសម្រាប់ខ្សោយជាប់ជាតាក់រំមេងមិនមែន ។

បើក្នុងចិត្តត្រាសចាកលោកទោស៖ហើយ រៀងក្នុងលោក
ដែលសម្រាប់ខ្សោយសំចិត្តរំមេងមិនមែន ។

បើក្នុងចិត្តត្រាសចាកមោហោ៖ហើយ រៀងក្នុងលោក
ដែលសម្រាប់ខ្សោយធ្វើនិងយល់ខ្ពស់ រំមេងមិនមែន សេចក្តី
ពិតកំរំមេងត្រាកដឱ្យដឹងម្រាស់ ។

ដោយអំណាចកិលេសក្នុងចិត្ត មនុស្សយើងរំមេង
ទ្រាយខ្ពល់ចូលទៅជាប់ជាតាក់វាគិនក្នុងរៀងទាំងនៅយ សូមី
ដែលកន្លែងទៅហើយ រូចទៅហើយ កំនែនកំពូលកិត្តិរឿង
ស្ថុកចិត្ត គឺនៅណែនក្នុងក្រុល ។ ប្រសិនបើរៀងកន្លែងទៅ
ហើយ វារូចចាត់ទៅហើយ ឱ្យវាបើយទៅចុះ មិនយកមក
ទុកឱ្យស្ថុកណែនក្នុងចិត្ត ដូចចេះ រាក់មិនមែនអូបង្គារ
ប្រៀតប្រើនិងដែលចិត្តដោរ ។

មនុស្សយើងដែលទទេខ្សាយដោយបញ្ញា រំលែក
គិតដោះស្រាយចាំពោះតែម្នាក់ដែលរួចទៅហើយ មានការ
កើតឡើង មិនសុខចិត្តចាំពោះការប្រព្រឹត្តូចហើយរបស់អ្នក
ដែល មានការស្តីបន្ទាសដោយការវិនិច្ឆ័យជាដី ។
ចិត្តមិនសុប់ គឺមិនអាចដោះស្រាយបញ្ញាតុងបច្ចុប្បន្នទៅ
បានទេ ព្រោះចាបញ្ញាដែលត្រូវដោះស្រាយគឺបច្ចុប្បន្ន ។

បើយើងសិក្សាខ្សែតានស្អាតបច្ចុប្បន្នឡាស់ ថាគើត
បច្ចុប្បន្នគឺជាមី យើងនឹងមិនប្រការ៖ ម៉ាកៅយ ព្រោះថា
«ទោះបី បច្ចុប្បន្នវាដោសភារ៖ ដែលដែលត្រូវតាមចិត្តរបស់
យើងប្រចាំកំដោយ កំវាគ្រើមតែជាបច្ចុប្បន្នប៉ុណ្ណោះ វារំលែកបកច្ចាយ
មិនទៀង ស្មោះស្មោះ » តើយើងចាំបាច់
ចង់បានរបស់ដែល ត្រាតែត្រាមចិត្តយើងមកធ្វើមី ។

១១.ស្នូលិខិត្តលើខ្លួចចិត្ត (៩)

បច្ចុយ ៤ សម្រាប់សេចក្តីសុខនៃរុបកាយ ហើយក៏
នាំឱ្យសហ្មាយចិត្តទៅជាមួយជនដែរ បុំនែបច្ចុយ ៤ មិន
មែនសម្រាប់សេចក្តីសុខនៃចិត្តដោយត្រាន់ពិភោះទេ ។ វី
ក៏ដោយ ឱ្យតែមិនបានកម្មាត់បង់នូវបាបដម៉ឺក្បួនចិត្ត ដោយ
គ្រាន់តែនាំមកទូរការវិកាយនៃចិត្តប៉ុណ្ណោះ វីទោះ១ គឺ
ជាគ្រឹងស្រីរបស់ចិត្ត ជាគ្រឹងព្រៃនដោយពិត ។

ចិត្តជាប់ជាក់នឹងមិនឈានោ វីទោះជាបំណងចងចិត្ត
ចិត្តជាប់ចំណានរំមនុទូលទូទៅរុណាកម្ម គឺសេចក្តីទុក
ស្រាក ។

មនុស្សយើង តែងស្រួលរកការសហ្មាយអំពិរបស់
ខាងក្រោម ត្រូវចំណាយពេលវេលាយ៉ាងប្រើប្រាស់ដើម្បីតានទូរ
របស់ទោះ ព្រមទាំងត្រូវចំណាយមីទៅដោយទៀតយ៉ាង
ប្រើប្រាស់ដែរ ។ ការសហ្មាយកំមិនទៀង របស់ដែលនាំឱ្យ
សហ្មាយកំមិនទៀង ម៉ោះហើយត្រូវខាតបង់នូវពេលវេលា

និងអ្នកប្រើប្រាស់ ដែលត្រូវបានចំណាយទៅនោះ នឹងកត់
ប្រយោជន៍ ។

តាមពិតបច្ចុះយោ គ្រាន់តែជាតិអាស្រែយ ឲ្យចហើយ
មនុស្សយើងត្រូវស្វែងរកសុខពិច្ចូរបស់ខ្លួន ព្រោះថា
មនុស្សយើងបានសុខ ព្រោះចិត្តមានទូរស័ព្ទសុខ ។ ការ
ត្រូវបានចំណាយទៅនោះ នឹងកត់បង់ហេតុកិតិលេសដែលបៀវត-
បៀវនទូរចិត្តសន្នាន សម្រេចបានទូរស័ព្ទសុប័ណ្ណ ចិត្តរវ៉ែង
ជាសុខ ។

មនុស្សយើងដែលត្រូវមានសិល ការ់សិល
គឺជាការធ្វើឱ្យចិត្តរបស់ខ្លួនមានសិល ។ ចិត្តមានសិល
រវ៉ែងមានសុខភាពណូ ជាចិត្តដែលស្មោះត្រង់ លូស្សាត
មានទូរស័ព្ទសុខល្អមាមរម្យដោយខ្លួនឯង មិនត្រូវបាប-
ត្រូវដួចកាលពីមិនទាន់មានសិលឡើយ ។

សិលជាសម្រៀបចាក់ ជាគ្រឿងអលអ្វាររបស់ចិត្ត
ជាង្វៃ៖ ជាដ្រើករបស់ចិត្ត ជាអារាពានិងជាត្រាំកែកហេតុ
របស់ចិត្ត ។

ដូច្នេះ មនុស្សយើងកាលដែលបានទាញទូរស័ព្ទសុខ
សម្រាប់ខ្លួន ត្រូវតែទូនានចិត្តរបស់ខ្លួន អប់រំចិត្តរបស់ខ្លួន
ខ្សោចចែកចាន់សិល ។

សមាជិ គឺជាការសម្រាកយកកម្ពាំងរបស់ចិត្ត ដូច
ជាការសម្រាក ឬការទទួលទានដំណោះស្រាយបាយដោរ ។
កម្ពាំងរបស់ចិត្តសម្រាប់ចំណាំមួយសត្វក្នុងខ្លួនមាន ៥
គី៖

- ១ -សច្ចាត់ៗ: កម្ពាំងគឺការធ្វើចំណោះសេចក្តីពិត។
- ២ -វិឃេញៗ: កម្ពាំង គឺការរក្សាយមកម្មាត់ពាប
ចម្រៀនបុណ្យ។
- ៣ -សតិៗ: កម្ពាំង គឺស្មារតិភ្លាក់រលិកដីនៃទាន់
និងយល់អំពីការពិត។
- ៤ -សទិះៗ: កម្ពាំង គឺចិត្តសុប័ណ្ណដោយប្រឈាទ។
- ៥ -បញ្ញាៗ: កម្ពាំង គឺការដើរការហេតុដែលពិត។
បញ្ញា គឺជាគោលសំខាន់និងជាកំពូលនៃផែមិបង្ហិត
ក្នុងប្រជាពិនិត្យសាសនា ។ បញ្ញាអាចដោះស្រាយបញ្ញាតាន់

.៤៥.

.៤៦.

គ្រប់យ៉ាង ដែលជាបញ្ហានាំមកនូវទុក្ខកង់លំក្តុងចិត្ត ។
បញ្ហានាំមកនូវសេចក្តីសុខ សូមើក្តុងរឿងដែលថាគ្នុរខ្សោ
កើតឡើង ។

ព្រោះហេតុគិតខុសចាមានខ្លួន កំណាំខ្សោគិតពីខ្លួន
នឹង ខំប្រើដីក្នុមបិទាថំខំរក្សាទុនឹងដោយលំបាកលំបិទ
ហុងដោយការពារអូរ គ្រប់យ៉ាងខ្សោខ្លួននឹង។ សូមើសប្បាយ
ចិត្តកំព្រោះមកពីគិតចាមាននឹងបានដែលសម្រេចដែរ បុំនែន
បញ្ហាអាចធ្វើខ្សោមិនមានខ្លួនសម្រាប់កើតឡើកង់លំ ពោល
គិតមិនមានខ្លួនសម្រាប់គិត សម្រាប់ហុងដោយការពារ
បញ្ហាភ័ត៌មីខ្សោទៅសល់តំរូបធ័រ និងទាមផ្លូវតំបុំណោះ ។

អ្នកមានបញ្ហា ប្រើប្រាស់របកាយសាងប្រយោជន៍
ទុកដាក់របកាយដូចជាខករណ៍សម្រាប់ប្រើប្រាស់ នៅ
ថាស់ នៅ៖ ឈើ ឬ ឬទីនឹងត្រូវបែកបញ្ហាយ កំចំពោះតំរូបកាយ
បុំណោះ អ្នកមានបញ្ហាមិនបានគ្រាំគ្រាត់ចិត្តទៅ ត្នូយិ
មនុស្សល្អដែលរាល់តែប្រើប្រាស់របកាយ ព្រោះសំគាល់ថាគាត់
ខ្លួន ហើយកំមិនបានបំពេញទូវប្រយោជន៍ពិតឡើយ ។

.៤៧.

១៧-សង្គម

សង្គម គិតការដើរ ការចុះចិត្តសិប់ ការដោតជាប់
ដោយចិត្ត ព្រោះបានពិចារណារឿងហេតុដល់ដោយ
បញ្ហា ។ មានការចែកជានៅតូចកៅះ ។

១.ការដើរ ការចុះសិប់ដោតជាប់ទៅក្នុងព្រះ-
សម្ងាត់ម្នាស់ ដែលព្រះអង្គជាបុគ្គលកំរើ ។ ព្រះអង្គត្រូវបាន
អេមាងចំពោះសមត្ថភាពរបស់មនុស្សថា មនុស្សមាន
ព្រាស់ដីឃើញទូវសច្ចុលម៉ឺ គិចចូលដល់ការពិត និងសេចក្តីល្អដែល
ខ្លួនខ្លែសំបុត្របាន ដោយសតិបញ្ហា និងសេចក្តីព្យាយាម
របស់មនុស្សខ្លួននឹង ។

មនុស្សជាសត្វដែលអាចហើរការកំពុង អាចមាន
ការចែកចាយដោយប្រើប្រាស់បន្ថែមឯកដែល
មានទំនាក់ទំនងជាមួយសង្គម ប្រព្រឹត្តទៅដោយកាយ
ដោយរាជា ទាំងក្នុងដែ្មកគុណាគម្ពិស់ដែលគូរបាប់ខ្សោចាស់
ក្នុងរឿងក្នុងសង្គមចិត្ត ទាំងក្នុងដែ្មកបញ្ហាចាក់ចុះយល់ដើរ

.៤៨.

នូវហេតុផល រហូតអាចចូចធ្លាកក្រឹងចងកិតិកិលស
និងទានុណកម្មគិកនើងទុក ។

ការដែលធ្វើទុកខ្សែអស់ទេ ព្រមទាំងបានជួយប្រសញ្ញរភាពជាតិស្សរោងទុក និងរួចធុតពិទាសភាព
សភាពបែបនេះ រួមងារិនមានសត្វរិសសណ្ឌាយ មាន
ឡវតាមរាជ្យបានដើម្បី ដែលអាចមានសមត្ថភាពនិងបាន
ប្រសើរជាងមនុស្សឡើយ ។ មនុស្សដែលបានហើរការតាំង
រហូតដល់បានសម្រេចដល់នូវភារៈដីខ្លួនខ្លួនបែបឯធម៌
មានគុណវិសេសស៊ីស្សាយ ដែលសមគូនឹងដើរតាមនៃ
បុគ្គលទាំងឡាយ ។

កាលបើមនុស្សមានការធ្វើជាក់ម៉ាទំក្នុងចិត្ត
ចំពោះសមត្ថភាពអ្នចដែលបានលើនេះ ក៏ត្រូវតែ
ព្យាយាមបដិបត្តិ សាងគុណវិសេសនោះខ្សែប្រើប្រាស់ឡើង
ក្នុងខ្លួន បុគ្គរបដិបត្តិខ្សែបានចូលដល់ធម៌ ដែលប្រពេលសម្រាប់
សម្អូទាហង្គក្តៃ បានដោយរក្សាបប្រទេះ និងទាំយកមក
សម្អូនទុកនៅរហូតដល់សញ្ញថ្មី ។

.៤៩.

២.ការធ្វើ ការចុះចិត្តសិប់ដោកជាប់ទេក្នុងព្រះ-
ធម៌ ដែលប្រពេលសម្រាប់ប្រពេលនៃត្រាស់សម្អូនទុកមកនោះ
និង ព្រមទាំងប្រពេលនៃត្រាស់សម្អូនទុកមកនោះ ។

ធម៌ដែលប្រពេលសម្រាប់ប្រពេលនៃត្រាស់ដើង និងត្រាស់
សម្អូន គិតជាសភារៈដែលប្រពេត្តិក្រុមនៅការប្រពេល ពោលគិត
ជាតិឡើងឡើងហេតុផល ដែលយើងតែងហេតុ « ឲ្យប៉ា
និងមួយជាតិ » ។

ធម៌ជាតិដែលជាការពិតនៃហេតុផល មានក្នុងជីវិត
នៃសត្វលោក កាលណាតាមបិបត្តិលុបអប់រំនូវបញ្ហាបានចាស់
ក្នុងបើយ បានយើងបញ្ហាលុយដើម្បីជាតិនោះដោយខ្លួនឯង
រួមងដោះស្រាយបាននូវបញ្ហា វំលត់ទុកក្នុងសន្ទាន បាន
ដល់នូវទីបំផុតទុក ។

៣.ការធ្វើ ការចុះចិត្តសិប់ដោកជាប់ទេក្នុង
ព្រះសង្គ ដែលជាសង្គមនៃមនុស្សមានការបិតនៅក្នុងធម៌
វិនិយ បុច្ចាជាសង្គមនៃមនុស្សដែលប្រពេលបានទុក ។

ក្នុងលោកមានព្រះសង្គ ជាការបញ្ហាកំខ្សែយើង

.៥០.

១១ មនុស្សទៅអាជមានសមត្ថភាពធ្វើឱ្យសម្រចចានទូវ
គុណធិដ្ឋីខ្លួនខ្លស់ បានចូលរួមការពិត រួចរួចពិនិត្យ
កង្ហេត ដូចព្រះសម្ងាត់អង្គភាពរៀង ឬថ្មី ត្រូវកែងជា
មនុស្សដែលមានខ្លួនឯកសារ និងព្យាយាមហើរបានតាំ
ដោយសេចក្តីមិនប្រមាណ ។

សង្គមមនុស្សដែលឈ្មោះបែបនេះ កើតឡើងនិង
ប្រព័ន្ធទៅបាន កំដោយអារស្របយការប្រព័ន្ធលូតតខ្លះ
នៃបុគ្គលមានគុណធិជាមីនីមិនជិត ។ មនុស្សយើងគូរតែ
លើកតម្លើងនូវសង្គមបែបនេះឱង គូរចិរក្បានិងចូលរួម
ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

បុគ្គលដែលមាននូវសម្រាប់គុណព្រះបុណ្យ ព្រះជម៌
និងព្រះសង្គម ដូចដែលបានពោលមកហើយនេះ រំលែកដែរ
ជាក់ទៅក្នុងកម្មគិតការធ្វើ និងដែរជាក់ក្នុងដែលបសកម្ម
ដែលប្រព័ន្ធទៅជាទំនើមនៃហេតុដែល ព្រោះថាក្នុងព្រះ-
បុណ្យ ព្រះសង្គម សូន្យកែមានហេតុដែលទាំងអស់ ។

១៣.សេចក្តី

សិល គិតជាមារយោលលើក្នុងការប្រព័ន្ធ បុជារបៀប
នៃការរស់នៅ ទាំងជាផ្នែកផ្នែកលំខ្លួន និងទាំងជាផ្នែក
ទំនាក់ទំនងជាមួយសង្គមដូចឲ្យដោយការរាយរាជ រហូតដល់
ការងារចិត្តូមជិត ។

សិល ប្រព័ន្ធទៅដើម្បីធ្វើឱ្យការរស់នៅនេះឱង
មានអំណោយដែលដល់ការបងិបត្តិធ្វើង ដែលប្រព័ន្ធ
ទៅដើម្បីចូលរួមការបងិបត្តិដូចតិចនៃសេចក្តីលូ គិតជាភ្លឹមគតិរបស់
មនុស្សក្នុងសង្គម ។

សិល ដែលជារបៀបនៃការប្រព័ន្ធនេះ គឺមាន
លក្ខណៈបិទខ្ពស់ បុរាណស្អែកទីកាសនៃការប្រព័ន្ធអាណ្នក់
និងត្រូវបានបងិបត្តិដូចតិចនៃការប្រព័ន្ធលូ ។

សិល បានបងិបត្តិការដែលជាកំណត់មនុស្សឱ្យចេះសាងសម្រេ-
ភាពដោយការរាយរាជដែលលូប្រោះ ជាមួយនិងជិតដែល
ក្នុងសង្គម ជាមួយនិងបរិស្ថាន ដែលទាំងអស់ដល់ការ

កាំងនៅនៃសន្តិសុខសង្គម ភាពថ្មីថ្មីរសម្បែណីសហរដ្ឋ
របស់ខ្លួន និងសង្គមរបស់ខ្លួន ជាដិសេសយ៉ាងត្រកល់ គឺ
អំណោយដល់ការរស់នៅជាមួយគ្នាដោយល្អ ព្រោះ
ចាកការគំរាយកំហែង សម្បតូលីបៀវីន រវាងជិវិតដែល
ព្រមទាំងអស់គ្នា ។

ក្នុងសភាពនៃការប្រាមដ្ឋែនរបស់សិល ដែលធ្វើ
ឡើសនិត្យសង្គមមានស្ថារភាព សមាជិកម្នាក់ទាំងឡាយអំពី
រស់នៅតាមដោយសុខស្រួលបេិយ នៅមានខិកសដែល
និងសាងការងារល្អ ដែលជាសេចក្តីចម្រិនរួមរើន ទាំង
ផ្ទៀកសង្គម ទាំងផ្ទៀកចិត្តវិញ្ញាបារបស់ខ្លួន ។

សម្រាប់សង្គមមនុស្សលោកជាទុទេ របៀបនៃ
ការប្រព្រឹត្តជាជាន់ដើម ឬសិលច្បាក់ដំបូង សិលជាគ្រឹះ
ជាក្នុងមិថាន ដែលរំមែនសាងនូវសេចក្តីចម្រិនឡើរកើត
ឡើង គឺសិល ៥ ។

សិល ៥ មានសារ៖ សំខាន់ដែកល់ មាននំយ
មានតំម្លៃសម្រាប់អ្នកប្រព្រឹត្តណាស់ ដូចមេះមនុស្សគ្រប់រឿយ

គ្រប់គេង គ្រប់បាន៖ គួរយកចិត្តទុកដាក់ពិចារណាគាមពី
ខ្លួន និងសិក្សាប្រព្រឹត្តខ្សោយពាណិជ្ជកម្ម នៅតាមសិក្សាបទ
និមួយៗ ។

១.ការមិនប្រព្រឹត្តលើសចំពោះជិវិត មនុស្សសក្តី
ដែល មិនបៀវីនបៀវីន មិនសម្ងាប់ គឺជាការដាក់ចុះទូវ
អំណាចមានក្នុងការប្រហារជិវិតសក្តី ។ ជាការសម្រេច
បញ្ជាក់ពីសក្តីសម្រេចបញ្ជាប់ មានការចម្រិនឡើងក្នុងមនុស្ស
មិនដូចជាកតិធម្មតានៃសក្តីទិន្នន័យ ។ មនុស្សដែលចម្រិន
ដោយសក្តីសម្រេចបញ្ជាប់ រួមដែលគិតចេះពិចារណា ចេះ
ប្រើបង្រើប ចេះយកខ្លួនឯងជាខប្តាស រួចបេិយយល់ដឹង
ដោយបញ្ហាចំពោះជិវិតនៃសក្តីលោកមានមនោសពេញនៅ
មានការខ្សោយកំយ និងមានមេត្តាករុណា ។

២.ការមិនប្រព្រឹត្តលើសចំពោះទ្រព្យសម្រេចនៃអ្នក
ដែល មិនលូច មិនប្លែង និងមិនការំយកទូវការងារចិត្តឱម
ជិវិតណាមួយដែលមិនប្រព័ន្ធរើយ ។

៣.ការមិនប្រព្រឹត្តលើសចំពោះមេចិនធម្ម មានការ

សង្ឃឹមក្នុងការ ព្រោះបានពិចារណាយើល្អទា កាមទាំង-ឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្រប្រើន មានសេចក្តីចង្វើកចង្វូលប្រើន ។

៤.ការមិនប្រព្រឹត្តលើសចំពោះសច្ចារាទា ការក្រសួងឱ្យមានកំឡើង ការក្រសួងសេចក្តីលួនក្នុងខ្លួន មិនឱយកុហក មិនឱយលាមកចេញពិមាត់ ។ សម្បិតុចជាគ្មានរាទាចូចទិកយុំ មានសារ៖សំខាន់សម្រាប់មនុស្សណាស់ក្នុងសង្គម ។

៥.ការមិនប្រព្រឹត្តលើសចំពោះសតិសម្បជញ្ញា៖ មិនឱយទូរសម្រាប់ដឹងទិន្នន័យសេសបស់ខ្លួនជាមនុស្ស គឺតិចអាចដែលបែងគិតខ្ពស់ប្រព័ន្ធឌាក្រក់ ដោយការបរិភោគសេវាសោយទូរគ្រែវិស្វក្រុងសំខាន់សម្រាប់មនុស្សនៅទីផ្សេះ ។

មនុស្សយើងកើតមកជាមនុស្សដោយរូបកាយបុំន្តែ ចិត្តវិញ្ញាណមិនទានជាមនុស្សឡើយ ដែលបានមិនទានមនុស្សរីល ៥ ទេនៅ៖ ។

១៩.សុតេះ

សុតេះ គឺជាបំណះដឹងដែលបានមកអំពីការស្វាប់ការរៀន ការអាន ។ ការចែះដឹងដែលបានមកអំពីការសិក្សាសិល្បីទូរដោយឯក ទាក់ទងនឹងការងារចិត្តមិនវិតប្រមទាំងការប្រកបកិច្ចការដោយឯក ឡើតក្នុងផ្ទៃរលោកស្សីជាសុតេះកំដោយ បុំន្តែនៅមិនទានតានត្រប់ត្រាន់សម្រាប់ចូលទៅការការជាអវិយសារកំឡើយ ។

បុត្តិលម្អាកំ អាចមានទូរសុតេះក្នុងសិល្បីទូរត្រីមនៅមួយមួល កំណើមសម្រាប់ការងារអាជិព ព្រឹងដឹងទិន្នន័យសេសបែងគិតខ្ពស់ប្រព័ន្ធ ។ មនុស្សម្អាកំមានសុតេះក្នុងផ្ទៃកម្មយុំ អាចដោយឯក តានសុតេះរបស់មនុស្សម្អាកំ មិនចាំបាច់សម្រាប់មនុស្សម្អាកំឡើតកំតានដែរ ពោលគិសុតេះក្នុងលោកនេះមិនសុខតែចាំបាច់ឱ្យមានផ្ទៃកម្មយុំនៅទីផ្សេះ ។

សុតេះដែលនៅប្រកបដោយទោស លាយច្រំ ដោយលោកទោស៖មោហ៊ៗ សូមិនិសដោប្រព្រឹត្តទៅ

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាជិវិក ធ្វើឱ្យបានជូនខ្លួនដែលត្រួតពិនិត្យសុខ
សហរាយ បុន្ថែងជាប្រើប្រាស់នឹងការត្រឡប់បញ្ហាយមកជាការសាង
បញ្ហា ហើយសេចក្តីទូទៅសោកដែលលំបាតកនឹងដោះស្រាយ ។

សុតេទេវក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ជាសុតេប្រាសចាក
ទោស ជាកុណសម្បត្តិរបស់ព្រះអរិយសារក៍ សំដែនដែល
ការចេះដឹងដែលចាំបាច់ដល់មនុស្សគ្រប់គ្នា ដើម្បីរៀបចំ
ដំណើរដឹកខ្សោយបានលួយបិសុទ្ធ ធ្វើឱ្យចេះប្រើសុតេដែលទាំង
មានវិធីដែលជាដីម ប្រព្រឹត្តទេវក្នុងផែនជាកុណជាប្រយោជន៍ទាំងដល់ខ្លួននឹងអ្នកដែន ។

សុតេដែលទេវក្នុងក្រុមអរិយទ្រពួយ មានសម្ងាត់ដឹង
សិលជាទាន់ដីមនេះ ជាដំឡើយសម្រាប់ភាគរំងនូវទោស
ជូយធ្វើឱ្យសុតេដែលមានកុណភាពខ្ពស់ពេញបិបុណ្ណោះជាចំណែះ
ដឹងសម្រាប់ដោះស្រាយទូវបញ្ហា សម្រេចទិសដោះដែលជាបំណងប្រាម្ញាតិត្រាកដ ។ សុតេទេមានតែកុណម្មាន
បុណ្យល្អោះ យ៉ាងវិក្របែងទេះ សុតេទេនឹង គឺជាការចេះ
ដឹង ដែលធ្វើឱ្យបុច្ចុន ក្នុយទេជាប្រះអរិយបុគ្គលិន

សុតេទេក៏គឺការចេះដឹងក្នុងអរិយធ័ំ ។

អរិយធ័ំ គឺធ័ំពិតត្រាមទាំងធ័ំលួយដៃនៅថ្ងៃល
ព្រះអរិយៈបានសំឡើង បានប្រាប់បង្ហាញ ប្រព្រឹត្តទេវដើម្បី
គ្រប់គ្រងដឹកបានលួយបានប្រសើរ ក្នុងដំណើរទេវការទាំងភាព
ជាអរិយជន ។

សុតេក្នុងសិលិកវិទ្យាជែនី ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយ
សុតេក្នុងអរិយធ័ំគ្រប់កាលទាំងពីរ ទីបណ្តុះខ្សោយកិត្តិ
បានចាំ ជាការដោះស្រាយបញ្ហា មិនមែនជាចំណែះដឹង
សម្រាប់សាងនូវបញ្ហាខ្សែ ។

សុតេក្នុងអរិយធ័ំ គឺជាយ៉ាងទុកដាក់ទូទៅបករណ៍
សម្រាប់សាងបញ្ហា ពោលគឺបញ្ហាមានការចម្រិន ព្រោះ
សុតេក្នុងអរិយធ័ំ ។ ត្រឡប់មកវិញសុតេគ្រប់យ៉ាងក្នុង
លោក កាលបិតប្រើប្រាស់ដោយបញ្ហាដែលចម្រិនហើយ
រំលែកប្រព្រឹត្តទេវជាប្រយោជន៍ ដូចជាខ្សែបករណ៍ក្នុងលោក
ដែលប្រើប្រាស់ដោយអ្នកដំនាថ្ងៃហើយអ្នកដោនេះ ។

សុតេក្នុងអរិយធ័ំ គឺជាកំពុលនៃសុតេក្នុងលោក ។

បុគ្គលដែលមានការសិក្សាដោយលួរក្នុងព្រះពុទ្ធរចនា៖ តើជាការទទួលយកទូវព្រះសម្បាសមុខជាសាស្ត្រ មានការយល់ដឹងក្នុងគោលនៃការពិត ឯការបំផុតជាតិ ហេតុដលក្នុងជីវិត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីយោនិសោមនិសិការ ក្នុងការព្យូវាំងសម្ងាតិជិត្តឱ្យកើតឡើង ។

មនុស្សមួយចំនួន ការំយកទូវការបដិបត្តិ ដោយការខ្លះខាតទូវសុតែក្នុងអវិយធ័ំ ទាំងគ្រឿងអ្នកដឹកនាំកំខ្លះខាត មិនអាចដើរត្រូវច្បាស់បានឡើយ ។ ការបដិបត្តិទូវធ័ំពិតជាសំខាន់ បុំន្ទូវការបដិបត្តិប្រើបង្ហចជាការដើរត្រូវត្រូវការស្រើបុត្រែក្នុងអវិយធ័ំ ដែលដូចជាអ្នកទាំងពីរ ត្រូវខ្សោយលំច្បាស់ព្រាកដែលជាប្រព័ន្ធឌីជីថល ។

១៥.ចាន់៖

ចាត់៖ ក្របចា ការលេះ ឬលេខៈខ្សោយ សំដែនដែលការខ្សោយ ដែលពិតព្រាកដ ។ ចាត់៖ លេខាំងខាន់ក្រោ លេខាំងខាន់ក្នុង គិតខាន់ក្រោលប៉ះវត្ថុ ខាន់ក្នុងលប់កិលេស លេខេកេវេះ មិនមានកំណាមួយបញ្ជី ហើយវេបាបេស មិនបានបញ្ជី ។

ការខ្សោយបស់ព្រះអវិយសារក៍ លោកខ្សោយចិត្តនៃ ខ្លួនខ្លែស់ ឬក្នុងស្រួលបានបានទាំងអស់ មិនចាត់ជាលាក ជាយស ជាសុខ ជាសុគិត្តិឡើយ ។ លក្ខណៈខ្លួនចាត់របស់ព្រះអវិយសារក៍ គឺពេញចិត្តក្នុងការខ្សោយ ត្រូវការក្នុងការលេះ ជាការសំខ្លួនខ្សោយប៉ះវត្ថុ សេចក្តីសុវត្ថិភាព គឺមានការសំប្បាយចិត្តក្នុងការធ្វើបែបនេះ ។

ព្រះអវិយសារក៍ មិនមានបញ្ហាក្នុងរៀងខកចិត្ត ហើយមកដេកកែតុក្នុងក្នុងក្រហាយ សោកសេខ្សោយខ្សោយ ពោលរៀបកបចា ធ្វើហើយមិនបានដល់យ៉ាងនេះបើយ៉ាង

នោះឡើយ ។

កាលដែលលោក៖ មិនគ្របសង្គត់ចិត្ត មិនមានការ
ហួនហេង ឬទាំង នៅខាងក្រុងចិត្តនៃព្រះអរិយសារក៍
ហើយ ចិត្តក៏ពានបើកដំឡូលំឡូលាយ ហើយការយល់ដល់
អ្នកដែលក៏ហើយ មិនយើងដល់សេចក្តីឡូកលំពាក
របស់អ្នកដែលបានដោយជាយ ម៉ោះហើយ ដួងចិត្តក៏
បង្ហាញទៅនឹងក្នុងការខ្សោយ សំដោដល់ការសង្គ្រោះ ខ្សោយអ្នក
ដែលបានធ្វើវាប្រយោជន៍ ដោយស្រាយបញ្ជាមីនៅ ធ្វើខ្សោយតែ
ពានសុខ និងត្រកកអរពេញចិត្ត មានសេចក្តីសុខចិត្ត
ព្រះហេតុតែបានខ្សោយ ។

ការលេះ ការបែងថែកនោះ បើគិតទៅក្នុងថ្ងៃក
នៃដែលកបស្ថាន ការខ្សោយនោះ នឹងជាការបានធ្វើដែលសម្រេ
ក្នុងខ្លួនឯង ដែលត្រូវយើងច្បាស់ក្នុងបច្ចុប្បន្នទាន់ក្នុង
ព្រះព្រះអរិយសារក៏មានកុសលបន្ទេះ គឺពេញចិត្តក្នុង
កុសលបន្ទេះ ត្រូវការធ្វើសេចក្តីល្អ ឬត្រូវការខ្សោយមានធ្វើវា
សភារ៖ ដែលលើ ដោយការខ្សោយជាដីម ម៉ោះហើយ

សភារ៖ ដែលលើ នោះ ក៏ពានសម្រេដាច់ក្នុងខ្លួនឯង
ដែលជាជីវករយនៃព្រះអរិយសារក៍ ។

ព្រះអរិយសារក៍ មានមេត្តា ត្រឡប់ខ្សោយសក្តីលាក
មានសេចក្តីសុខ នការដែលបានបិទ្ធតាត់នោះ ក៏ដោយអំ-
ណាមទៅមេត្តាករុណាបានហើយ ដោយការខ្សោយនោះ មនុស្ស
សក្តីក្នុងលាកក៏មានសេចក្តីសុខចម្រៀនឡើង ។ ក្រោពី
នោះ ព្រះអរិយសារក៍នៅម៉ោងចិត្តបិទ្ធសុខដូចនេះ មាន
កិលេសបានកាត់បន្ទយដោយអរិយមត្ត មានការហើរការកាត់
អប់រំខ្លួន មានការយានទៅមុខក្នុងកុសលបន្ទេះ ក្នុងសេចក្តី
សុខ និងមានបិទ្ធក្នុងសភារ៖ ដែលជាបុណ្យជាកុសលទាំង-
អស់នោះ ព្រមទាំងបានចូលជិតិធម៌ដោន្លែព្រះពុទ្ធសាសនា
យ៉ាងកៅកកិតនៅក្នុងខ្លួនឯង ។

បណ្តិតទាំងឡាយ រំមេងមិនខ្សោយទាន ព្រោះយើង
ដល់ខបិតិសុខ (សុខជាការមួលណីនៅកិលេស គឺលាកកិយសុខ
បូសុខក្នុងការបិទ្ធិ) រំមេងមិនខ្សោយទានដើម្បីកណ្តុ បុំនែំ
បណ្តិតទាំងនោះ រំមេងខ្សោយទានដើម្បីកម្នាត់កិលេស ដើម្បី

មិនកៅកនៃកពច្បីតទេទៀត ។

ក្រោមំពឺការខ្សោយការដូយសប្បែរ៖ហើយ ចាត់
របស់ព្រះអរិយសារកៅទេសម៉ូនចេញមួយផ្លូវទៀត គឺ
ទំនុកប្រមុងដល់អ្នកមានសិល មានកល្មាលណមិនាំន្យាយ
ដោយទុកដ្ឋានថា ត្រួយសម្រេចបស់ខ្លួនទេនោះជាសាទា-
រណៈដល់អ្នកមានសិលមានកល្មាលណមិន ។

ម្យានទៀត ក្នុងបាន:ដែលព្រះអរិយសារកៅជាតា
សប្បែរស រួមឱ្យទានជាសប្បិរិសទាន ។ លក្ខណៈសំខាន់
ម្យានដែលព្រះសម្ងាត់មួនសប្បិរិសទាន គឺ
ការខ្សោយការដោយគោរព ពាណិជ្ជកម្មការការកំណើនិត្ត
ពិតិវិធី ឱ្យសេចក្តីសំខាន់ដល់អ្នកទន្លេ ដល់ទេយុទ្ធមិន និង
ឱ្យសេចក្តីសំខាន់ដល់ការខ្សោយទានទេនោះនេះ ។

១៦.ចញ្ញា

បញ្ញា ប្រចាំ ការដឹងច្បាស់ ពាណិជ្ជកម្ម ការដឹងបេក្ខជន ដឹងដោយទូទៅ វិនិច្ឆ័យបានចា អីពិត អី
មិនពិត អីលូ អីភាគក្រក់ អីខុស អីត្រូវ អីមិនត្រូវ អីជាតុ
គុណ អីជាទោស និងអីជាប្រយោជន៍ អីមិនជាប្រយោជន៍
ជាផើម ។

បញ្ញា ដឹងទំនាក់ទំនងរវាងបេក្ខទិន្នន័យ បុប្ផ័យ
ឡើង ដឹងសការ៖តាមសេចក្តីពិត ដឹងថា ត្រូវបានប្រើ
យោងណាតាមពេលវេលាដែលការដោយគោរព ទិន្នន័យបញ្ញា
បញ្ញា ដោយគោរពទិន្នន័យនៃទុកដ្ឋាន និងទុកដ្ឋានទៀត ។

បញ្ញា ចេះដឹងអីពិត៌ំណើរដឹរដិវិកព្រមទាំងចេះរៀបចំ
ដឹរដិវិកខ្សោយបានលូត្រីមត្រូវទៀតដែល គឺមិនខ្សោយកៅបញ្ញា
មិនខ្សោយកៅនិងទុក ព្រោះការដឹរក្នុងផ្លូវខ្លួនមិនមែនទៀត ។

បញ្ញា យល់អីពិត៌ំណើរដឹរ និងជិវិកក្នុងលោកតាម
សេចក្តីពិត យើងបានប្រើប្រាស់មុហ្មារណមិន ដឹងនូវអរិយសច្បឹងមិន

មានការគិតពិចារណាទូរហេតុផល ដែលមិនត្រូវអកុសល
និវរណ៍:គ្របសង្គត់ ។

បញ្ហាសម្បទាដែលជាកុណសម្បត្តិរបស់ព្រះអរិយ-
សារក៍ គឺដឹងការកើត និងការអស់ទៅស្ម័គ្រឡើងដែលមានការកើត
ដើម្បីកិច្ចមួយការបស់លោកនិងជីវិត ដែលមានការកើត
ចាស់ឈិញស្អាប់ ឬដឹងការកើតឡើងរំលែងមានការវិនាស
ទៅវិញ្ញាលត់ទៅវិញ្ញាលមួយតារ ហើយរាលត់នូវសេចក្តី
ប្រកាណ់ ដោយបានដឹងច្បាស់ថា សង្គារទាំងពួនុងមិនគូរ
ប្រកាណ់ថាដារបស់មាមួន ។

មិនចាម្លកណាត ដែលជាម្លកមានលោកិយបញ្ហា
ទាំងភ្លាម្ភូរ ទៅជាក្នុងផ្ទៃការងាររកនុលទាន បុរក
ធ្វើមានធ្វើបាន ឬដឹងខាងសេដ្ឋកិច្ច ពួកខាងស្រាវជ្រាវ
ក្នុងផ្ទៃករិន្យាសាស្ថិក ឬដឹងខាងសេដ្ឋកិច្ច ពួកខាងស្រាវជ្រាវ
មិនអាចខ្លះខាតបាន បុមានការចាំបាច់ជាទិបំផុតសម្រាប់
គ្រប់គ្នា ក្នុងការដែលត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាដីវិកខ្សែព្រោះ
ចាកចេះសាស្ត្រ គឺជាកុណសម្បត្តិរបស់ព្រះអរិយ-

សារក៍នេះនេះ ។

សុត៌ជាជាបករណ៍ដែលមានរបស់បញ្ហា ឯចំណែក
បញ្ហាខ្សែសេចក្តីសម្រេចដល់សុត៌: ពោលគិបញ្ហាដាចល
សម្រេចរបស់សុត៌:នោះនេះ ។ មិនត្រូវមែនខ្សែសេចក្តី
សម្រេចដល់សុត៌:ប៉ុណ្ណោះទេ បញ្ហាតានខ្សែការត្រូវត្រូវ
ដល់កុណសម្បត្តិដោយទាំងអស់ ។ បញ្ហាផើខ្សែសង្គារ
សង្គារដែលត្រូវទៅកាមសេចក្តីពិត មិនភ្លាក់ភ្លាក់ទៅ
ជាប្រើប្រាស់ភ្លាក់ដើម្បីដោយទៅកាមសេចក្តីពិត មិនភ្លាក់ភ្លាក់ទៅ
នោះទៀត ។ បញ្ហាផើខ្សែសិល ជាសិលដែលជាទិត្រការ
នៃព្រះអរិយ: មិនភ្លាយទៅជាសិលរួមបរាជាស ។ បញ្ហា
ធ្វើខ្សែចាត់: ជាចាត់:ដែលលប់បង់ពិតប្រាកដ ។

បើមិនមានបញ្ហាយលំអំពីលោក និងជីវិតតាម
សេចក្តីពិត ពោលគិមិនបានយើងសការធមិជំដែលមានការ
កើតឡើង និងរាលត់ទៅ មិនបានកំណត់ដឹងទូវគឺជម្លាស់
របស់សង្គារទាំងឡាយទេ ព្រមទាំងមិនបានក្រែងខ្សែដឹងអំពី
សេចក្តីសុខដែលប្រាកិតត្រូវបានក្រែងឡើងនោះ គឺជាមួយតារ

រៀមនឹងតម្លៃដែលត្រូវការមិនខ្ពស់បំផុត ម៉ោះហើយរាជា
ការលំពាកណាស់ ដែលចាមិនខ្សោយថ្ងៃចុះទៅខ្លួន និងជាការលំពាកដោយពិត ដែលចាតាត់
លេខបង់ហើយដោយមិនបានចុះទៅដែលតបស្ថាន ជាការគុណ
ធ្វើដោយប្រុកប្រាស់ឯណាទីមួយទេ។

ដូច្នេះ បញ្ហាខើបជាអីម និងជាតុយបំព្រឹងនូវគុណ
សម្បត្តិដែល ឬ បញ្ហាដាកុណសម្បត្តិដែលសំខាន់បំផុតរបស់
ព្រះអរិយសារក៍ និងជាចំណុចទិសដោនៃការហើរការណ៍
អប់រំខ្លួនរបស់ព្រះអរិយសារក៍ជាបន្ទូនេះ រហូតដល់អស់
អរិត្តាចិនមានសល់។

១៧.សោចឆនុស្ស

បណ្តាការសាងទាំងឡាយ មិនមានការសាងណាតា
ខ្សោយលំពាកដានការសាងមនុស្សទីឱ្យ ព្រះចាការសាង
រត្តុសម្ងារៈដូចំសម្រោះជាផើម ពេលដែលចុះដែលនៅទៅ
ហើយ កំយើងឯកជាលសម្រេចជាលំដាប់។ មិនយុរប៉ុន្មានកំ
បានរូចស្របចាថំតាមគម្រោងការ ទោះជាមានភ្លាកំភ្លាក់
ខ្លះកំមានកិចដែរ ។

ការសាងមនុស្ស លំពាកតាំងតែពីពេលចាប់ដើម
លំពាកទាំងវិធីក្នុងការសាង លំពាកទាំងត្រូវបើពេល-
រេលាប្រើប្រាស់ និងដែលសំខាន់បំផុតគឺលទ្ធផលដែលបានមក
នៅ៖ ស្ថិតនៅក្នុងសការមិនបានដោរ តើបានលួតាម
ដែលត្រូវការប្រើប្រាស់ ។ អ្នកដែលតាំងឯកជាលសម្រេចដែលបានមក
ការចុះទុនចុះកម្លាំងយ៉ាងប្រើប្រាស់ រួចហើយត្រឡប់ជាខកចិត្ត
អស់សង្កែមទៅវិញ តើមានមិនកិចនាក់ទីឱ្យ ។

កាលបើសាងមនុស្សបានសម្រេច សូម្បីតែម្ងាក់

រែមងមានកំម្មីដៃក្រោលដោ គ្រប់គ្រាន់ដល់ការចុះទុនចុះ
កម្មាំងស្រែចតែម្មង់។ ជាការពិតណាតាស់ ក្នុងភូមិស្ទុកណា
មានមនុស្សលួម្យាក់ មនុស្សលួម្យាក់នោះ អាចធ្វើឱ្យភូមិ
ស្ទុកនោះចប់ប្រើបាន គ្រូសារណាមានក្នុងលួម្យាក់ ខ័ត្តក
ម្យាយអាចពីនាក់អាស្រែយបាន វត្ថុណាមានហ្មិតលួ
សុម្យីតែម្មយអង្គ វត្ថុនោះរែមងចប់ប្រើបាន អាចជាធិនិងដល់
មនុស្សទាំងឡាយបេច្ចីន ។ ក្នុងសេចក្តីនេះ ប្រសិនបើមាន
មនុស្សលួម្យិនទាក់ទិនបេច្ចីនអង្គ គឺជាការប្រើប្រាស់ដែក-
ក្រោលដោ ភូមិស្ទុកនោះ គ្រូសារនោះ វត្ថុនោះ រែមងមានកំ
ការចប់ប្រើបានទៅមុខ ឆ្លានចែកប្រាយឡើយ ។

ការថែរក្រារគ្រប់គ្រង ព្រមជាមួយនឹងការចិត្តឲ្យម
មនុស្ស ដើម្បីសាន់ឱ្យបានទៅជាមនុស្សលួម្យានទូទៅគុណ-
ភាពនោះ គឺពិតជាមិនងាយដូចសាន់វត្ថុឡើយ អ្នកសាន់
គ្រ្រូបេច្ចីនអភ៌ផន៍ ចែះលេបង់ ទាំងគ្រ្រូបេច្ចីនគ្រូមិត្តក្នុង
ការទទួលដល់មិនលួ ដើម្បីកំឡើងចិត្ត ជាពិសេសគិ
មាតាបិតាដែលប្រាញ៉ាកំក្នុងលួនោះនូន ។

-៦៩-

នោះជាយ៉ាងណាក់ដោយ ការសាងមនុស្សពិតជាប
ការងារសំខាន់បំផុត ។ ក្នុងរវាងការត្រាស់ដីនៃព្រះ-
សម្បាសមួន ព្រះអង្គបំពេញពុទ្ធកិច្ចក្នុងការសាងមនុស្ស ។
ធម្មទានរបស់ព្រះអង្គឈ្មោះអស់ទានទាំងពួន ព្រះជាទាន
ក្នុងការសាងមិត្ត សាងវិញ្ញាបារបស់មនុស្សនឹងទេរតាមឱ្យ
បានប្រើប្រាស់ខ្លួន ធ្វើឱ្យគ្រប់គ្នាមានការយល់គ្រែ ជាកំ-
ច្បាស់ចំពោះការពិត ឈ្មោះនូវទុកទាំងពួនពាន ។

ព្រះសម្បាសមួនទ្រង់ត្រាស់សម្រេងថា « លាក
សភារេះពេនីពេសម្បាបន្ទូវបុគ្គលូលីខ្លា » ។ ដូច្នេះក្នុង
រយៈពេលដែលកំពុងស្និតទៅក្នុងការសាងមនុស្ស គ្រ្រូ
ប្រយ័ត្នព្រៃនុលាកសភារេះមាសព្រាកំនិងសម្បារេះធ្លី ។
កាលណាបើមាតាបិតាដែលជាមិនងាយដូចសាន់វត្ថុឡើយ ចែះកំពុលប្រគល់ឱ្យបាន
ិត្តក្នុងចង់ ពុំនោះសោកទេ គឺបង្រៀនក្នុងឱ្យចែះចាយដំ
ឱ្យចែះហើយអលង្គារ ដោយសំណត់ខោអរ និង
ដោយសម្បារេះធ្លី ដែលបើសហសិការចាំពាច់នោះ
ឱ្យការសែលនឹងធ្វើឱ្យខ្ចោចក្នុងគិមានបេច្ចីន ។ មិនមែនថា

-៧០-

បើអីចិនក្នុងអ្នកក្រ សុទ្ធដែតានលូទេវនោះឡើយ ចំណុច
ចាំបាច់សំខាន់បំផុកក្នុងការសាងមនុស្ស គិសាងគុណធ័រ
ជួយអប់រំ ដូយហណ្ឌុះបណ្តាលទូរអំណាក់អក់ធែន សេចក្តី
ព្យាយាម សេចក្តីសញ្ញាស មេត្តាករុណាដារីម ឱ្យមាន
ក្នុងមនុស្សនោះ។ មានក្នុងចោរដោដើមហើរិនឹង។

គំនិតជាសការ៖សំខាន់ណាស់ មានកន្លឹះពលក្នុងការ
ធ្វាស់បួរដៃវិវាទនៃជីវិតរបស់ខ្លួន ធ្វាស់បួរសង្គមឱ្យទោះ
តាមគំនិតតាម ។ ដូចជាកំនិតរបស់មនុស្សស្អែកថ្មី សម្រួល
ឡាយៗទៅរកការប្រជុះក្នុង ឱ្យជាជិសដោនៃជីវិត មាន
ការស្អែករកក្នុងឱ្យជាបំណុចសំខាន់ យករក្សាមកជាប្រើប្រាស់
រាល់សេចក្តីសប្រចាំឆ្នឺតិវិក ម៉ោះហើយ សង្គមលោក
ទាំងមូលក់ធ្វាស់បួរ ដោយធ្វើឯកទោរកខាងក្នុង ទាយខ្ពស់
ទៅនឹងវគ្គសម្រារ៖ ទាំងដូចជាជិសដោនៃចេញត្រូយ៉ាង
មានថ្មី ។

ប្រសិនបើការគិតរបស់មនុស្ស ប្រព្រឹត្តទោរក
សេចក្តីប្រជុះខាងក្នុងក្រិតវិញ្ញាណរិញ្ញា មនុស្សរំមែនមាន

គុណធ័រដីជិសដោនៃ ស្មោះរកការប្រជុះថ្មីរិច្ឆ័ត្តជាការ
សំខាន់ លើកកម្មិនិងការបំភានចំពោះអ្នកដែលមានចិត្ត
ប្រសិរីខ្ពស់ សង្គមលោកនិងចប្រើនៅដោយអរិយម័រ
នការខ្សោយខ្ពស់ ក្រហល់ក្រហាយក្នុងចិត្តរបស់មនុស្ស ក៏
នឹងចិយចុះដោន់ ។

ដូច្នេះ អ្នកដែលសាងមនុស្សទាំងឡាយ គប្បិរាសាង
នូវសម្ងាតិជិតំនិតយល់ត្រូវ និងគុណធ័រដីជិសដោនៃ ឱ្យ
ប្រជុះក្នុងមនុស្ស ទីបណ្តុះចាតោអ្នកសាងលោកពិត
ប្រកាស ។

១៥. ចាតុវាគអនស្សត្រិយក្នុងពាណិជ្ជកម្ម

ពាក្យថា « ខ្លួនទីនឹងខ្លួន » មិនមែនបានសេចក្តីថា មិនធ្វើយក្តារនោះទេ ។ ព្រះសម្ងាត់មួន ព្រះអង្គត្រនៃសហគមនាអាជីវកម្មដែលធ្វើឡើង ដោយវិធីប្រើប្រាស់ប្រចាំឆ្នាំ ដែលមានពុទ្ធកិច្ចិយសស្ថិតិយាយ ដោយមិនមានអ្នកណាប្រើប្រាស់ប្រចាំឆ្នាំ។ និងពាក្យថា « ខ្លួនទីនឹងខ្លួន » នេះ គឺមានអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងត្រូវរាយការណ៍បង្កើរកិលេសក្នុងសង្គមដោយខ្លួនឯង ព្រះបាន អ្នកដែលមិនអាចមកពើឱ្យរកិច្ចិយការនេះ ជំនួសយើងបានឡើយ ។ កិច្ចិយការនេះអាចទិន្នន័យបានថា ការទូទាន ឬការពើឱ្យខ្លួនឯងបរិសុទ្ធ ។ បុគ្គលិកដែលទូទានខ្លួន ពើឱ្យខ្លួនឯងបានស្ថាបរិសុទ្ធពិត៌យា គឺជាការបាននូវទីនឹងក្នុងការរួចចាកទុកទាំងពួន ជាទីនឹងដែលគេបានដោយក្រោម ។

ពាក្យថា « ពើលូបានលូ » គេប្រើប្រាស់ការពិយក

សេចក្តីថា « ពើលូបានដលលូ » (លាក យស សរសើរ និងកាមសុខ គេចាត់ចាត់ជាដាច់ដលលូក្នុងទីនេះ) លូបានដលលូបានយើងបានដលលូបានសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋិតបាន ពេលដែលបានប្រើប្រាស់... ។ ពាក្យថា « ពើលូបានលូ » ពិត មែនចាត់សំដែរដលលូដែលការបានដលលូដែរហើយ បុគ្គលិកដែលលូជាដាច់ដលលូដែលជាលាក យស សរសើរ និងកាមសុខ ទៅនៅក្នុងទីនេះ គឺសេចក្តីលូបីនីងឯង ។ សេចក្តីលូ លូជាដាច់ ការពិយកដែលបានប្រជាពលរដ្ឋិតបាន ជាកុណាសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋិត ជាកុណាសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋិត ជាកុណាសម្រាប់បង្កើនសង្គម មានតម្លៃកាត់ថ្មីមិនបាន កាលណាមើលូ សេចក្តីលូ នោះប្រកបដោយបញ្ហាជី ។ និងពាក្យថា « ពើបុណ្យបានបុណ្យ » កំមានអភិវឌ្ឍន៍យ៉ុទ្ធផ្លូវដែរ ព្រះបុណ្យ គឺជាសេចក្តីលូបីនីងឯង ។

ពាក្យថា « ពើបាបបានបាប » មានមនុស្សមួយចំនួនយល់ថា « ពើបាបបានលូយ » ។ ពិតមែនហើយ

ពើចាប់បានលុយ តែហើងគិជាការលក់ខ្លួន លក់បុណ្យ លក់ខ្លួនមកកិ លក់សិរីសូសី ឬរយកបាបអពម្យូល និងសេចក្តី ត្រូវក្រោមការដ្ឋានដីវិវិត ។ ឬទៅដែលបានមកពីការធ្វើ បាប ផ្ទុចជាមាសប្រាក់និងសេចក្តីសប្បាយដើរដារដើម្បី ត្រូវបានអស់ទៅ បិតនៅតែអារម្មណ៍ដែលទាំងនេះត្រូវបាន ចិត្តជាពិសេសត្រូវបានរស់នៅជាមួយនឹងខ្លួននិងជាមនុស្ស អាណ្យក់ ។

តាក្យចា « ទុក្ខសច្ចោ » មិនមែនព្រះពុទ្ធអង់គ្រែដៃ សម្រាប់ខ្លួនខ្លួន តាក្យនេះបញ្ជាក់ពី ចំណុចថាបាបដើម្បីការរំលក់ខ្លួន ព្រោះទុក្ខសច្ចោត្រូវ កំណត់ដើរ ។ មនុស្សយើងតែងស្វែងរកការសប្បាយ ដើម្បីបំភ្លេចខ្លួន តែនេះគឺយើងភ្លេចខ្លួនដោយខ្លួននឹងតែ បុណ្យណានេះ ឬចំណោកទុក្ខិយ្យនោះ មិនបានបំភ្លេចយើងទេ ពោលគិទ្ធិមិនបានតាត់បង់ទេ ឬបានឡើយ ។ ដើរក្នុងត្រូវបាប បញ្ហា ដោយបិទដ្ឋាកព្រោះខ្លាចបញ្ហាមុក រាជាណរៀនឱ្យបំសតិ យ៉ាងណានា សក្ខោះខ្លាចទុក្ខក្នុងរដ្ឋសង្គរ តែមិនមិន

ខ្សែយើងទុក្ខ នេះជាការល្អដែរ អង្គធ័នដល់អវិជ្ជា ។ ការកំណត់ដើរទុក្ខ រំលែកយើងទុក្ខប្រមទាំងហេតុ ឬ ដែលសម្រេចគិជាសុខ ប្រុបដួចយើងទុក្ខបញ្ហាបិយ មិនជាន់បញ្ហា ផ្ទុចខ្លោះនេះ ។ ជាចម្លាតា បញ្ហាមិនដែលមកមុក យើងទេ មានតែយើងទេដែលដើរជាន់បញ្ហានោះ ។

តាក្យចា « និញ្ញាន » ជាតាក្យដែលគូរនាំយកមក និយាយគ្នាដាច្បានៅពេលពិភពលោក ព្រោះនិញ្ញានជាជិស ដោនៈមនុស្សគ្រប់គ្នា ។ ព្រោះនិញ្ញានគិជាជិបញ្ចប់នៃបញ្ហា ជាការអស់ទៅដោនៈទុក្ខ ដែលមនុស្សគ្រប់គ្នាអាចសម្រេច បាន ព្រោះការរំលក់ទុក្ខរកណ្តាតា ។ មនុស្សយើងដែលមានការប្រាផ្ទៃ មានការចម្រើនទូរកណ្តាតា ត្រូវការយ៉ាងនេះ ត្រូវការយ៉ាងនោះ ក៏ព្រោះតែចង់ដោះស្រាយទុក្ខបញ្ហា ហើងងង ដោយយល់ចា បញ្ហានៅត្រូងការមិនមានបុខេះ ទូរបស់នោះទេ បុន្តែតាមពិត បញ្ហាដែលចាមិនមានបុខេះ នោះ ព្រោះតែមានកណ្តាត់ទេ ប្រសិនបើមិនមាន កណ្តាត់ទេ សេចក្តីដើរខ្លួនចោរីខាតក្នុងចិត្ត បុទ្ទក្នុងយូល់

ព្រោះការខ្ចោះខាតរមេងមិនមានដោយពិតប្រាកដ។ មនុស្សយើងដែលមិនដឹង តែងតែយកតណ្ហាមកដោះស្រាយបញ្ញា តែនេះវាបាតាការចម្រើនកញ្ចូនទូរបញ្ញានៅវិញ្ញុទេ ដោយសារការចម្រើនទូរបញ្ហាប្រើប្រាស់ឡើង។ ក្នុងចិត្តមនុស្សខ្លួននឹងកណ្ឌត្រូវ។

មនុស្សក្នុងពិភពលោក កំពុងតែងតាកំចូលទៅក្នុងរណ្តីនៃកណ្ហា ព្រោះតែមិនរងគ្រឹសចំពោះកណ្ហាក្នុងខ្លួនម្មាក់។ ថែមទាំងជ្រោមត្រូវដែង ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រកួតប្រដែងគ្មានស្អោះបែបស្អោយបានឡើតដឹង។

ផ្ទើច្បែះ តាក្យចា « និញ្ញាន » ជាតាក្យនិយាយអំពីការអស់នូវ អស់កញ្ចូល និយាយអំពីសន្តិភាពក្នុងមនុស្សម្មាក់។ និងសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ញានៅក្នុងពិភពលោក មនុស្សគ្នាផែកចិត្តទុកដាក់ និយាយគ្មានអំពីនិញ្ញាន ដែលជាអវិយសច្ច័ះដែលខាងក្រោម និងដែលមានពិតប្រាកដជាតុក្រិតឈោះ។

.....

១៩-អនត្វាលិខ្លួន

មានសំនួរសូរចា បើមិនមានខ្លួនទេ តើអ្នកណាយឱ្យបុណ្យ ? តើអ្នកណាមួលដលបុណ្យ ? និងតើអ្នកណាមេរោគនៅ ?

ចម្រើយ

កុឡបិរិស់នៅយើងបានស្អាប់ចូលការក្យចា « អនត្រាប្រចា មិនមែនខ្លួន » បើត្រូវដោយមិនបានយិញ្ញូវខ្លួន ៥ គីរបញ្ញា ៩ នេះទៅខ្លួន ៩ សញ្ញាភ្លេខ្លួន ៩ សញ្ញារក្រួន ៩ និងវិញ្ញាណក្រួន ៩ តាមពិត ដែលមិនមែនជាស្អាបុគ្គលក្នុងខ្លួនមែនទេះ ក៏កើតឡើងជាមានការចូលក្នុងបញ្ញានេះឡើង។

ប្រសិនបើបានយិញ្ញូវខ្លួន ៥ ដែលជាដើរិកនេះ តាមសេចក្តីពិតហើយ ការចូលអំពីអ្នកនេះ អ្នកនោះឡើកមិនមានឡើយ។

ដោយបារមក្សសច្ច័ះ បុណ្យតិ បាបតិ ជាចម្លជាតិ អាស្រែយបច្ចុះយកើតឡើង មិនមានអ្នកណាម៉ាចំបាច់មកឡើ

.....

បុណ្យបុព្យាបនេខ្សែក្រីននោះទៅ ប្រើបង្កចករក្រីន
ឡើងនៅផ្លូវកបនោរ បុត្រូចនូវ ដូច្នោះនឹង ។ បុណ្យនិង
បាប សុទ្ធដែជាតុកមួយ កាលបិះមានខិកាសដែលមកូរហើយ
កំជាបច្ចុប្បន្ននៃលិគិតក្រីន ។ ដំណើរធមិត្តគិត
ជាក្រុសនៃសង្គមធមិត្ត ដែលកែតបន្ទាត់ប្រើបង្កចជា
អណ្តាត់ភ្លើងដែលចេះតែនេះតាមតាម ធមរណាដែលនៅតែ
មានអុសដាក់សម្រាប់ខ្សែក្រីននឹង ។

ដោយសម្រួលិសចុះ: កំមានការសន្តិសុខរក្សាសែន
សង្គមធមិត្តនោះទៅ មួយខ្សែក្រីន ក្នុងសង្គររដ្ឋនោះ ថាដោ
បុគ្គលនេះបុគ្គលនោះអីដឹងទេ ។ ទោះជាសន្តិសុខចាម្លក
នេះធ្វើក្នុងបុគ្គលនោះទេទុលដល់កម្ម កំមិនមានការធ្វើ
អីបន្ថែមទៀតឱ្យបានមិនសង្គមធមិត្តទេ វានៅត្រឹមតែជាក្រុស
នៃសង្គមធមិត្តដែល គិតិលេសនាំខ្សែក្រីនកម្ម ឯកម្ម
នាំខ្សែក្រីនដលិគិត រួចហើយប្រព័ន្ធបានមិនដឹងគិតអវិជ្ជា
កំបង្ហូរកិត្យលេស... សការពេបនេះបន្ទាត់អស់កាលដ៏យុរ
អង្គ់នៅមកហើយ ដែលមិនអាចដឹងទិន្នន័យទំនួនខាងក្រោម ។

និញ្ញាន គិតិអស់កិត្យលេស អស់កម្ម អស់ដលិគិតក
របស់កម្ម អស់ទុក្រ អស់បញ្ញា អស់ក្រុសនៃសង្គម
អស់ការតាក់តែងដោយហេតុដោយបច្ចុប្បន្ន ។ ប្រព័ន្ធការ
អស់ទោយ៉ាងនេះនឹងធើបមានការសន្តិសុខចា បុគ្គលបាន
ដល់ទូរប្រព័ន្ធនិញ្ញាន ។ ដែលថាបុគ្គល គិតិសន្តិសុខទៅលើក្រុស
នៃសង្គមធមិត្តដែលបូឌីនឹង តែនេះមកអំពីខ្សែក្រីនសង្គម-
មិត្តនោះក្រុរដាប់ គិតិលេសក្រុរអស់ ទុក្រក្រុររលក់ ។

ក្រុសរបស់សង្គមធមិត្ត ជាតុបរមាមត្រូវប្រព័ន្ធដោយតាម
ច្បាប់ធ្វើតាមបច្ចុប្បន្ននៃសង្គមធមិត្តនោះនឹង
ចំណុចសំខាន់គិតិមានការដឹងទាន់ ហើយចែកសម្រួលិគិតធមិត្ត
ចេញពីបរមត្ត ។ ពេលណាតែលយើងនិយាយដល់បរមត្ត
កំនិយាយទៅតាមសម្រួលិគិតិ គិតិកំខ្ពស់បញ្ជូនយោស់ច្បាស់តាម
និងក្រុរយោលអំពីបរមត្ត មានស្មារតិវត្សិកដឹងទូវសការធ្វើ
ជាកោលជំហានបុគ្គលិកមិថោន ទោះជាកោលអំពីក្រុររបស់
សង្គមធមិត្ត កំមិនប្រឡាក់ដោយទិន្នន័យការយល់ខ្លះដ៏ ។

ទាំងបរមត្ត ទាំងសមូគិ សុខពេចចាប់ទាំងអស់ ។
បរមត្តជាសការ៖ របស់ធម្មជាតិ ចំណោកសមូគិជារៀនមាន
ប្រយោជន៍ សម្រាប់ការសែនទេ របស់មនុស្សទាំងឡាយ
បុំផ្តុ ហព្វាគើតឡើង ព្រោះមនុស្សយើងយកបរមត្តមក
ប្រួលប្រាល់ជាមួយនឹងសមូគិ គិច្ចុលទេវប្រការនៃយកត្រូ
បរមត្តឱ្យប្រព្រឹត្តទៅតាមសមូគិ ទីបានការពីកររឡើង ។

បរមត្តធមិនវិកឡើយ ព្រោះវាប្រព្រឹត្តទៅ
យ៉ាងនោះងារ តាមប្រក្រពិធីមួក មិនទាក់ទងនឹងអ្នកណាតា
ប្រការនៃប្រួលប្រាល់ មានពេចចំណោកខាងមនុស្ស
បុំណោះ ដែលវិករវកររាយក្ររល់ និងម៉ាងឡើក ដោយ
មកអំពីបរមត្តធមិនបានវិករដែនបូឌីងងារ ទីបមនុស្ស
វិនិត្តកើតឡើង ព្រោះប្រជាំងទាស់នឹងសេចក្តីថ្លច្ច័នៅ
ដែលមនុស្សលោកនេះ ចេះពេចង់ខ្សោយ៉ាងនេះ ចង់ខ្សោ
យ៉ាងនោះ ពោលគិចង់កែប្រជមួគិ ម៉ោះហើយហព្វា
ចេះពេកឡើងដល់ខ្លួនឯង ។

២០. អនត្តាជីជាស់បាប្បួនក្នុងប្រព័ន្ធមួយ

អនត្តាជីជាមួយនឹងកម្មិនទំនាក់ត្រូឡើយ ឬយ
មកវិញអនត្តាមានការប្រជាមដ្ឋនូវកម្ម ព្រមទាំងបព្វាក់
លក្ខណៈរបស់កម្មឡើតដង ។ ព្រោះធមិនទាំងឡាយជាប
អនត្តា ទីបានកម្មកើតឡើង កម្មកើតអំពីបច្ចុប្បន្ន ម៉ោះ
មានហេតុប្បន្ន អារម្មណប្បន្ន និងអធិបតីប្បន្ន យ
ជាផើម ក្នុងបណ្តាបច្ចុប្បន្នទាំងអស់ មិនមានបច្ចុប្បន្ន
ជាអនត្តាតូខ្លួនឡើយ គិសុខពេជាអនត្តានំងអស់ ។ ចេតនា
ជាតុកម្ម កើតឡើងព្រោះភាស្សេយបច្ចុប្បន្នចិន ឬចេះ កម្ម
កំជាតុអនត្តាជីជីជីដែរ ។

កាលបិះក្រសែដមីប្រព្រឹត្តទេ អង្គប្រកបគ្រប់យ៉ាង
ត្រូវកើតរលក់ ហើយមានទំនាក់ទំនងត្រូជាបោះពុំ ជាដល
បន្ទាត់មិនជាប់ ។ ក្រសែដែលមានសម្រួលភាពទាក់ទងត្រូ
ដោយហេតុដោយបច្ចុប្បន្ន ឬចេះទីប្រព្រឹត្តទៅបានដោយ
មិនមែនមានអ្នកជាបស់បិតចេរ ជាស្ថាបាអនត្តាលើកិច្ច-

ទាត់ក្នុងសង្ការវង្វ មិនស្មាប់ មិនរលក់នោះឡើយ ។

បើមានអត្តា គិតមិនមានកម្ម និងមិនមានផលវិតាក របស់កម្មទេ ព្រោះអត្តា មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមហេតុតាម បច្ចុះយ តែក្នុងលោកនេះ ខ្លួនលោកតី អាយកនលោកតី ជាកុណលោកតី មានឪដែលមានខ្ពស់នេះ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាម ហេតុតាមបច្ចុះយនោះ ។ ការគិតយល់ប្រកបដោយសេចក្តី ប្រកាស់ថា អត្តាអាន ជាកូសោយសុខ សោយទុក ជាអ្នក ធ្វើកម្មនិងជាអ្នកទូលដលកម្ម រហូតដល់អត្តាចូលដល់ ព្រះនិញ្ញាន នេះគ្រាន់តែជាកូតាមធំមួយបែប មានដស្សៈ ជាបន្ទាន់ និងមានអវត្ថុជាបន្ទិស្សយប្បច្ច័យដី ជាបេតុប្បច្ច័យដី កើតឡើងបុរណណារៈ ជាសការរៈមិនឡើង ជាទុក្រូនិងជាអនត្តាដីដៃ ។ ឪដែលជាអត្តាពិត ត្រាកដរម៉ែនមិនមាន ផ្ទុចជាការមិនមាននៃស្អាននៅយ អីចិនីដី ។

ដែលយើងគ្រប់ភ្នាក់ធ្វើកម្ម និងទូលដលកម្មរាល់ថ្វ នេះ រំម៉ែនធ្វើកម្ម និងទូលដលកម្ម ដោយមិនត្រូវមាន

មនុស្សអ្នកធ្វើ និងមិនត្រូវមានមនុស្សអ្នកទូលឡើយ ។ ក្នុងសការធំទាំងនៅយ ដែលប្រជុំមត្តា និងប្រព្រឹត្តទៅ ជាប្រកែសែដម៉ែន ត្រូវពិចារណាក្នុងផ្លូវកែវលចា មានឪ ខែត្រូវចូលទៅជាបច្ចុះយ ឪទាក់ទងជាមួយឪ ហើយមាន ដលិច្ញិកើតឡើងក្នុងក្រែស់នៃធំទាំងនោះ និងហេតុដូច មេចបានជាប្រកែស់នៃម៉ែនការប្រប្រល ព្រមទាំងផ្ទាស់ បុរកពក្តុមិកំណើតឡើង ។

កាលមានហេតុ ដែលហោតាកម្ម គិតការធ្វើកើត ឡើងជាបច្ចុះយ កំរំម៉ែនមានផលវិតាកកើតឡើងក្នុងក្រែស់ នៃម៉ែន នេះ ក្រែស់ដម៉ែន រាជោយឡើកឡើងអំពី សម្បតីដែលយើងយកទៅបំពាក់ខ្សោនោះ ។ យើងបានសន្និត ហោត្រកែសែដម៉ែលប្រព្រឹត្តទៅនោះនេះ ថាដាបុគ្គលនេះ បុគ្គលនោះ រួចហើយយើងសន្និតភ្នាថ់ បុគ្គលនេះ បុគ្គលនោះជាម្នាស់នៃកម្ម ជាអ្នកធ្វើកម្មនិងទូលដលកម្ម បុគ្គលក្រែស់ដម៉ែលជាកូសការ៖ ជាបរមត្តដម៉ែន រំម៉ែន ប្រព្រឹត្តទៅតាមប្រកតិរបស់ខ្ពស់ ជាបេតុ ជាបែលទៅប្រម

ស្របតុដែនដែន ដោយបរិច្ឆេទក្រប់គ្រាន់ហើយ មិន
ចាំបាច់អាស្រែយបុគ្គលនេះ បុគ្គលនោះ ទីបមានហេតុ
មានជុលកៅតឡើងឡើយ ។

កាលបីត្រូវឱ្យយាយក្នុងផ្ទុក ក្រែសែដម៉ែ ថាប្រព្រឹត្ត
ទៅយ៉ាងណាត ដោយហេតុអើ និងជាដលយ៉ាងណាត ក៏
ឱ្យយាយឡេ បួរីត្រូវឱ្យយាយក្នុងផ្ទុកបុគ្គលនេះ បុគ្គល
នោះ ជាអ្នកធ្វើកម្មនោះហើយ ត្រូវទទួលជុលកម្មយ៉ាង
នេះ ក៏ឱ្យយាយឡេ ។ ឱ្យឱ្យយាយក្នុងផ្ទុកសម្បតី ក៏ខ្សោយឯង
ថា កំពុងឱ្យយាយក្នុងផ្ទុកសម្បតី ឱ្យឱ្យយាយអំពីបរមត្តក៏ខ្សោ
យឯងថា កំពុងឱ្យយាយក្នុងផ្ទុកបរមត្ត កាលបីដឹងតាម
សេចក្តីពិត ដឹងទិសដៅនៃការឱ្យយាយបែបនោះៗ មិន
ប្រភាគដោយទិន្នន័យ មិនប្រចុកប្របល់ ដូចមេរំលែកសម្រេច
ជាប្រយោជន៍ ទាំងអ្នកឱ្យយាយទាំងអ្នកស្សាប់ ។

ដោយបរមត្ត អ្នកធ្វើកម្មមិនមាន អ្នកសោយជុល
កម្មក៏មិនមាន គឺមានតែជមិសុខទេ ដែលប្រព្រឹត្តឡេជាតា
សិរ្សរវ្មូ ការរើបចិត្តយ៉ាងនេះ ទីបជាសម្ងានស្រីរៈ ។

២១. ឥណទានច្បាស់បែងចែក

ពុទ្ធបរិសំណូល គីជាអ្នកសិក្សាប្រាការរវរក
សេចក្តីពិត ត្រូវត្រាតិនិត្យនូវសេចក្តីនៃព្រះពុទ្ធកាសិត ជាអ្នកយល់ដឹងទូរហេតុជុលបានច្បាស់បានស់ រំលែកមានទូរ
គុណសម្រាតិដូចតែឡេ ។

១. ផ្លូវក្នុងហេតុជុល ចោះមិលរើបញ្ជីកម្ម និង
ជុលវិធារបស់កម្មឡេតាមទំនងនៃហេតុនៃបច្ចុប្បន្ន មិន
ចោះតែរឿងរាយ ហើយក្នាក់ដឹងបានតាមពាក្យដែលគេ
យោបលនោះឡើយ ។

២. យល់ត្រូវថា ជុលសម្រេចដែលខ្លួនត្រូវការ
ទិសដោនៃដែលខ្លួនព្រមទាំងទៅខ្សោយឯងឡេខ្សោយលែក រំលែកសម្រេចបាន
ដោយការចុះដោយឯងឡើង ត្រូវពីឯងលើខ្លួនឡើង ពីឯងលើការ
ព្យាយាមព្រមដោយព្រមទាំងស្សាក់ មិនអោចចាំជាតុកជាកសិ
ប្បសង្ឃឹមជុលដោយការអង្គរករ ឬដែលស្សាប់សែនប្រពេនចំពោះ
អីៗជាបច្ចុប្បន្នខាងក្រោមឡើយ ។

៣. មានការទទួលខុសត្រូវចំពោះខ្លួននៃ ដោយការរៀបចាកទូរអំពើអាណាព្យាក់ រក្សាមួនដោយការមិនធ្វើបាបមិនមែនធ្វើអាណាព្យាក់ហើយ ស្ថិស្ថរករត្តុវានេក្រាមីជួយលាងជប្រៈ បុរកអ្នកដែលទទួលទោសជីថិសនោះទេ ។ ម្បាងឡើតមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកដែល ដោយការរៀនទូរអំពើលូផលគេ ព្រោះថាសាត្រលោកត្រប់ត្រាមី អីវិញត្រប់យ៉ាងមកពីចង់បានសុខ ចង់បានប្រសើរ ឬចុះទិន្នន័យត្រូវមានមេត្តាចំពោះសាត្រលោកទាំងអស់ មិនត្រឹមតែបុណ្យណាង ត្រូងបណ្តាសាត្រលោកទាំងនោះ មានអ្នកមានគុណដោយប្រការដោយ របៀបមិនអស់ជនដែរ ទិន្នន័យត្រូវមានទូរកតណ្ឌភាពមិ ដែលជាដែនកម្មទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកដែលយ៉ាងពិសេស ។

៤. យល់ត្រូវថា មនុស្សមានសិទ្ធិដោយធ្លាបាតិដីមីនិនធ្វើការដោយក្នុងការសាងខ្លួននិងឱ្យបានលូឡើងរហូតដល់ច្បាក់ប្រសើរជានេវភាគតម្លៃប្រាប់ខ្លួន ។

៥. យល់ត្រូវថា គុណម៉ឺនិ សមត្ថភាពភី ការ

បងិបត្តិភី គិតជាប្រើប្រាស់ទូរកាបប្រសើរ បុរាណអន់ចយរបស់មនុស្ស មិនមែនបែងចែកទៅតាមការប្រការអំពីណានេះឡើយ ។

៦. មិនចេះតែសម្លើសមេិលទោះទោសអ្នកដែលនោះទេ គិមានការសិក្សាចំពោះជិវិត យើងប្រាស់ទូរកម្មចាស់ដែលឱ្យដល់ក្នុងបច្ចុប្បន្ន កំណត់យកជាការរៀនសូត្រពោលគិចេះពិចារណា យល់ខ្លួននិងតាមហេតុដល់ ។

៧. មានការសម្លើសមេិលក្នុមិបាន គិចិត្តសន្នានរបស់ខ្លួនដែលមាននោះក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬដូចណាងដែលមិនលូកហើយការពិភាក្សាប្រចាំឆ្នាំមិនមែន ក្រោមចំណាក់ដែនការកម្មាត់បាបអកុសលើរាយអស់ពិសន្នាន បើដូចណាងដែលលូក កំចេះតែសម្រំចប្រើប្រាស់ក្នុងនៅគុណភាពមិជាមីនា សារនៅជិវិត ។

៨. មានការដឹងច្បាស់ថា វាមិនមានអនាគតជាតិណាង ក្រោមអំពីការបន្ទាន់ទៅនៅចិត្តមួយខណៈៗនេះឡើយ ឬចុះហើយ អំពើលូទាំងបុរាណដែលចិត្តបានសម្រំ គិតជា

ការសង្គមគុណភាពរបស់ចិត្ត ឬគុណភាពនៃវិវិត ធ្វើឱ្យ
វិវិតដែលបន្ថែមទៅមុខដល់ជាកិត្យការ ជាជិវិតដែល
លួយក្រោះលើនៅឡើង ។ តាមពិតមិនមានការវិភាគយណាក្នុង
ដំណើរវិវិតអីដូចការរួមដំណើរជាមួយនឹងខ្លួនឯង ដែល
ជាមនុស្សលូនៗទេ ។

៤. មានការថែរក្សាទុវគុណធីផ្សេងៗ ដូចជាគេ
រក្សាទុវគុណមានកំមេ តុលេខាសោក គឺដូចជាការរក្សា
ក្នុងទៅ អរយោប់និងអាយុវិវិតរបស់ខ្លួនជាដើម ។ តាមពិត
កិលេសដែលទេមិនទាន់បានលេខ រាជរដ្ឋឱ្យយើងទេជាតា
មនុស្សអាណាក្រក់បាន បើត្រូវដោយសារយើងរក្សាទុវគុណម៉ែន
ដីរក្សាទុវគុណម៉ែនដោយស្ម័គ្រក់ហើយ ។

១០. ឧស្សាហ៍ព្យាយាម ទទួលយកទូវព្រះពុទ្ធដែន:
មកដាក់ខ្លួន ព្យាជាបានដើងថា មិនមានសម្រេចនូវដែលមាន
កំមេខ្លួនដែរ ការត្រាស់ដើងនៃព្រះសម្ងាត់មួនឡើយ ។

២៧-ក្រុមចំនាយកិច្ចការណ៍

នៅក្នុងអង្គភាព ឬបិទ្យាសាលិទ្ធសាស្ត្រ ឧទ្ទកទន្លីតិចខ្លួន
គិតិរក្សាមកិច្ចមួយ បានសំឡែងថា : បុគ្គលដែលមានបញ្ហា
អនុញ្ញារ មានការអង្គយោទេកណ្តាលបរិស៊ែនជាខ្សោក
ទាំងឡាយ ហើយបានពោលថា « យើងរំមែងលេខដីនូវ
បរិយត្តិ » ដូច្នេះជាដើម ។ (ចំពោះពាក្យទាំងស្រុង ដូចជាបាន
ពោលថា) កាលដែលយើងត្រូវមិលពួក ៣ នៃដីដែល
ឡើងស្ថិតិខ្លួន (តណ្ហាមេនីមី) មត្តេនោះនឹងមក
ហើយព្រមដោយប្រុទ្ទិា ឈ្មោះថាបរិយត្តិ មិនជារបស់ដែល
ធ្វើបានដោយលំបាតកសម្រាប់ពួកយើងទេ តែការចូលចិត្ត
ជូនចិត្តទៅក្នុងបរិយត្តិ រំមែងមិនរួចរួចបាកទុកឡើយ ។

ការពោលដូចនេះ គឺមានសេចក្តីព្រះចិត្តសំឡែងខ្លួន
ឱ្យស្ថិតិខ្លួនជាមនុស្សមានបញ្ហាប្រើប្រាស់ ការដែលកិត្តិ
ទេនោះបានដូចនេះ ឈ្មោះថា ទម្ងាយព្រះពុទ្ធសាសនា ។
ម្នាក់ឡើត ឈ្មោះថា មហាផ្ទៃរដ្ឋិជាបុគ្គលនេះ រំមែង

មិនមានឡើតឡើយ ព្រោះថា អ្នកទ្រង់ទូរព្រះបរិយភី-
ធី រំលែកមិនរួចធុកចាកទុកទេ គឺរកមិនមានទេ ។

សេចភីនៅក្នុងគម្ពីរ ដែលបានដកស្រដែលកមកនេះ
យើងគូរយល់ដូចតែទេ ។

១.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រះសម្ងាត់មួយ
ព្រោះព្រះធីដែលព្រះអង្គសម្រួលហើយ វិនិយោះដែលព្រោះ-
អង្គបញ្ជាផីហើយ ជាប្រព័ន្ធសាស្ត្របន្ទាប់ពីព្រះអង្គត្រូវបាន
បរិនិច្ឆោទទេ ។

២.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រោះ-
ជម្លាក់ ដែលជាកំណែន់ខ្លួនមកឯង់លោក ធ្វើឱ្យតុល់រង្វ
ទូរព្រះពុទ្ធសាសនា ។

៣.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រោះ-
សង្ឃរកនេះ ព្រោះបើមិនមានទូរព្រះបរិយភីធីទេ ព្រោះ-
សង្ឃកំមិនមានដែរ ។

៤.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រោះការងារ
របស់សង្ឃគ្រប់សង្គាយនានាដំនឹងអស់ មានបច្ចេកទេសង្គាយនា

ជាផើម ជាការងារដែលក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។

៥.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រោះគុណ-
សម្បត្តិរបស់ពុទ្ធបរិស៊ែន ដែលព្រះសម្ងាត់មួយទុកដាក់ទូរ
ព្រះសាសនាឌី ហើយធើបដាក់ទូរព្រះជនុយដ្ឋាន ។

៦.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រោះជម្ល-
ចេតិយដៃជាទីគោរពតែក្នុងបែងចែង ។

៧.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រោះ-
សម្បទម្រាំង ៣ គឺបរិយភីសម្បទម្រ បដិបត្តិសម្បទម្រ និងបងិរោង
សម្បទម្រ ព្រោះបើមិនមានបរិយភីទេ បដិបត្តិមិនមានឡើយ
និងអរិយមត្តអង្គ ៤ សម្រាប់អរិយសារកំកែមិនមានដែរ ។

៨.-ត្រូវបានបរិយភីធី គឺត្រូវបានព្រោះសិល
សមាជិ បញ្ញា ព្រោះជាការត្រូវបានព្រោះវិនិយិក
សុត្តនបិសក និងអភិមួបិសក ។

សូមពុទ្ធបរិស៊ែនជ្រាបថា បើមិនមានព្រោះបរិយភីធី
គឺព្រោះត្រូវបិសកទេ គឺមិនមានព្រោះពុទ្ធសាសនាស្ថិតនៅក្នុង
លោកឡើយ ។

៤៣-ចន្លែះពុខមេដ្ឋាន

នៅពេលក្រោងថ្ងៃកំណើនបន្ទាប់ ដែលដឹងទូលទិន្នន័យត្រួតព្រាសពី បណ្តាញត្រាប់ពុជានាំនៃអ្នកយក់បានដូចខាងក្រោម រួច-ជាតិដែលស្ថិតប្រព័ន្ធន និងដែលប្រើប្រាស់ស្នើសុំការសំណើរួចរាល់ កំប្រឈានប្រស់ និងលាស់ស្នើសុំខ្សោយ មានលំពាច់មានត្រូយ គួរឱ្យកម្មការត្រួតពិនិត្យស្នើសុំ ក្នុងព្រាជាមានក្រោង ។

មានពួកមួយបែបឡើក ដែលត្រូវអារស្របយីកដូចគ្នា ដែរ បុន្តែជាប្រព័ន្ធឌីជីថី មិនមែនជាឌីកក្រោងទេ ព្រាជាថាបួនដែនកើតឡើង ។

មេភ្នា កំដូងជាបួនដែនឡើកដែរ ព្រាជាត្រូវដំឡើងបណ្តុះក្នុងដែនដី គិតិថ្នូរសន្នានៅហើយ ដូចណាក្សាត់ : បណ្តុះពួកដោយឱ្យនៅលើដី បណ្តុះមេត្រិនៅក្នុងចិត្ត ស្រាវចនាឌីកមេភ្នាកំខ្ពស់ស្តិត ថែកសលពិតកំខ្ពស់រោង ។

ការបណ្តុះបណ្តាលនូវមេត្រិភាព ក្នុងចិត្តសន្នានៅ

បានដល់ បំណងល្អ គិតល្អ ប្រចាំល្អ ដើម្បីអ្នកដែនរស់នៅ ជាសុខ គិតជាការប្រាសចាកន្ទរការបៀតបៀន និងបំណង អាណ្នកកំផ្លូវទៅក្នុងការក្រោងទៅក្នុងការក្រោងទៅក្នុងការបៀតបៀន ។

បុគ្គលដែលមានចិត្តពេញទៅដោយមេភ្នា រំនៅ សាងកែចិត្តនៅជុំវិញខ្លួន បួនក្រប់និស គ្រប់ស្ថាន ម៉ោងហើយ បុគ្គលនោះទីបមានតែអ្នកដែលស្រឡាញ់ កំបែកអាងដោយឡើងទៅ ហើយមិនមានចាក់ទុកអ្នកណាដាតា សត្វរោគីយ រស់នៅដោយចិត្តត្រួតដាក់ ប្រាសចាកព័រ ប្រាសចាកចិត្តព្យាពាទ ។ ទាំងអស់នេះ រំនៅបានសម្រេច មកអំពួកដែមភ្នា ដែលខ្ពួនបានបណ្តុះទុកហើយដោយល្អ និងបានស្រាវចនាឌីកជាប្រចាំបីប្រចាំបីប្រចាំបីប្រចាំបី ។

មិត្តសម្ងាត់រំនៅទាំងសុខមកខ្សោយ
នៅពេលមានការអូមូយ

២៥. ឈល់ន្លែល

ធយដែលបរិភោគទទួលទាន ហើយស្រួលពេកទៅ
ក៏តែលំបាត់ទៅ លំបាត់លេប ឯសំព័ត៌អារ៉ាស្វៀកពាក់វិញ
ហើសាច់គ្រោតគ្រាតវាំង ក៏មិនមានអ្នកណាជានិយមស្វៀក
ពាក់ដែរ ។ ធយដែលគេចិយមបរិភោគ គិតាយនំមាន
ជំរឿ លួមល្អ មិនប្រាយពេក មិនស្រួលពេក និងមិនធ្វោ ឯ
សំព័ត៌អារ៉ា គិតគ្រូរការសំព័ត៌សាច់ម៉ែង សាច់ទន្លេលួយឱ្យិត
ស្វៀកពាក់ទៅសប្តាយកាយ ។ សេចក្តីនោះយើងណាតា
ចំពោះមនុស្សដើរដែលមានកិរិយាវិង្វាប្រាកតគ្រាត មិន
ចេះទន្លេ មានពាក្យសម្បិទិនសុភាពរបស់ រំមែងមិន
មានបុគ្គលណាជានិយមចូលចិត្តរបស់រកទឹក ព្រោះវិង្វ
គ្រាកតគ្រាត ច្រោះងង្វាង មិនទន្លេ មិនរបស់
រំមែងមិនជាការពេញចិត្តរបស់មនុស្សដោយទូទៅ ។

កិរិយាធន្តិន រាជាសុភាពជាស្ម័គ្រៀប្រែលិនរួចឱ្យ
មនុស្សនិយមចូលចិត្តសិទ្ធិស្អាល ផ្ទុចពាយលួមានរសជាតិ

គូរដល់ការទទួលទាន និងផ្ទុចសំព័ត៌សាច់ម៉ែង ទន្លេល្អ
ដែលជាជីវេញនិយមនៃមនុស្សទាំងឡាយដូចខ្លះនេះ ។

ដោយពេញទីនេះ មនុស្សដែលមានកិរិយាមាយនាយ
លួ និងមានពាក្យសម្បិទិនទន្លេ របស់ ផ្ទុចជាប្រើប្រាស់ ឬ
ផ្ទុមលួមផ្ទុចទិកយុំ ឬមានប្រើបារិបលេខមនុស្សដែលវិង្វ
គ្រាកតគ្រាត ខាងផ្លូវកិរិយាមាយនាយ និងពាក្យសម្បិទិន ។

មនុស្សត្រូវបានការងារចាប់រំង់មានពេរ

២៥.សម្បត្តិទិន

កាលនេវពីគ្មូច យើងយល់ថា ខ្លួនយើងជាសម្បត្តិ
របស់ខ្លួនអ្នយ ព្រោះលោកទាំងពីរនេវដើរកិត្យិងបែងទាំ
យើងដើរក្រោះលេង ។ តមកយើងកំណានធំឡើង មានមិត្ត
មានភី យើងកំយល់ថា យើងជាសម្បត្តិរបស់មិត្តភី ឬ
មិត្តភីជាសម្បត្តិរបស់យើង ព្រោះមិត្តភីបានខុំភាព
លេងស្រាយរឹករាយ ត្រូវត្រូវឈឺលេង (មានក្នុងខែ
ថ្ងៃលី) ថ្ងៃខែនេះកាមិត្តភីឡើងដែង) ។ លុះដល់
រឿងដែលចេះស្រាយញូវក្រោះ និងមានមនុស្សណាតែល
ខ្លួនស្រាយញូវ កំណានការយល់ជាញីថា មនុស្សដែលជាធិ
ស្រាយញូវរបស់យើង ជាសម្បត្តិដែលខាងក្រោម ព្រោះជីវិត
របស់យើងនឹងមានសេចក្តីសុខ កំដោយសារពាណនៅរួម
ជាមួយបុគ្គលនោះ ហើយធមនបានបុគ្គលដែលជាធិស្រាយញូវ
នោះទេ យើងរំមនុស្សទីនេះសេចក្តីសុខឡើយ ។

លុះដល់គ្រាកាលពាណិជ្ជកម្ម ស្តាមីកំយល់ថា

កិរិយាជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួន វិនិកិរិយានូវ កំយល់ថា ស្តាមី
ជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួនដូចត្រា ។ ក្រោយមកកំមានបុគ្គជីតា
ការផ្ទាល់ជាសមិត្តភីចំណែកដែលតែមួយរបៀប តម្លៃកំមានសេចក្តី
ដើរក្រោះលេង មិត្តភីតាតិក្នុងប្រសស្រី ទីបានសម្បត្តិដី
និងខ្លួនជាញីថា បុគ្គជីតាតិក្នុងប្រសស្រី ទីបានសម្បត្តិដី

នៅពេលដែលក្នុងខំឡើង ហើយពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងក្រោះខ្លួន ការងារកោ ឬការ
ស្ថាត់ដ្ឋានក្នុងចិត្ត កំពានប្រាកដឡើងដល់ខំ ដល់ខិយ៉ាង
គុរីក្រុងស្រែដោច ព្រោះក្នុងរយៈពេលនេះអាយុរបស់
ខំខិក្ត្រូវប្រើប្រាស់ ចូលដល់រឿងចាស់ ហើយត្រូវបានផ្ទាល់ជាសម្បត្តិ
នូវការយល់ នូវសេចក្តីដើរក្រោះខ្លួនព្រមទាំងផ្ទាល់ជាសម្បត្តិ
សង្កែមក្នុងសម្បត្តិរបស់ខ្លួន មានតែការសង្ឃែរឲ្យថា « តើ
អីជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួនពិតប្រាកដ » ។

ដល់រឿងចាស់ជាការងារខ្លួនអាណាពិកខំខិ ជាតិសេសខំ
ខិដែលត្រូវក្នុងពេលបំផុះថ្ងៃថ្ងៃ ដូចខ្លះទៅបានដើរ
សេចក្តីពិតថា « ខ្លួននេះនឹងដែលជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួន »

មិនមែនអ្នកដែទាំងឡាយ ដែលខ្លួនជ្រាប់សំដោនៅក្រោម
ដោយសេចក្តីសង្ឃឹមថា ជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួននេះទៀត ។
អ្នកដែទាំងគ្រប់គ្នាគេចបានដូរដាក់សំឡេងនៅក្នុងកាមកាល តាមរយៈ
និងទេនកាមកម្មប្រើប្រាស់ខ្លួន ព័ត៌មានរបស់យើងនៅជាប់ជាមួយ
និងយើងជានិច្ច និងជាសម្បត្តិការណីដើម្បីការប្រើប្រាស់ខ្លួន ។

ខ្លួនយើងទីបជាសម្បត្តិរបស់យើង ព្រោះហេតុ
ធ្វើចេះ យើងគ្រួរព្រាយមយកសម្បត្តិសាងសម្បត្តិភូនីរយៈ
នេះនឹង គិតលើនគិត លើដែលប្រកាញទេនៅក្នុងដែទាំង ដើម្បី
ចាប់យកមកជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួនទៅទៀត ហើយគ្រួរ
ព្រាយមយកសាងបុណ្យកុសល ដែលជាគ្រឹងជាប់កាមខ្លួន
ទៅកូនិតិត្របស់ស្ថាន ព្រោះមានពេលបុណ្យប៉ុណ្ណោះជាសម្បត្តិ
ដែលលួយពិករបស់ខ្លួន ឬទីផែនទៀត មិនអាចជាប់កាមខ្លួន
ទេដួងបានទៀត ។

គូរធ្វើបុណ្យ ព្រោះបុណ្យនៅសុខមកខ្សោយ

២៦_សម្រេចឲ្យឱ្យបានក្រុមត្រួតពិនិត្យ

ស្ថិតិចក្រពិត្រូវ ជាស្ថិតិចក្រពិត្រូវលើពិភពនៃ
មនុស្សទាំងអស់ ប្រកបដោយសុចិរិភ័ណី ហើយដឹកនាំ
ពញ្ជីកដែលខ្សោយការណ៍សិល ឬ បានទៀតជាទុង ។ ព្រះអង្គមាន
រតន៖ ៧. ប្រការ :

១. ចក្ខុវតនេះទៅត្រូវដោលការប្រាក់ប្រាក់ទៀត ។
២. ហត្ថិរតនេះ ដើរដែលអាចបារោះបាន
៣. អស្សរតនេះ សេះដែលអាចបារោះបាន
៤. មណិរតនេះ កែវមណិរីខ្លាំងពេលយប់
៥. តតិរតនេះ មហ៚សិដ្ឋិលូលូវ៖ កិនក្រុប
៦. គម្រោងតិរតនេះ នាយយ្ញាំងស៊ូត្រូវកែរក្រោច
៧. បរិទាយករតនេះ ព្រះរាជបុត្រិយាជីវិត្រូវ ការងារ ជីនិសព្រះរាជបុត្រិយាជីវិត្រូវ ។
- កាលបិះស្ថិតិចក្រពិត្រូវប្រពិភ័ណី រតន៖ ៧. ប្រការ
កំរិះមែនសម្រេចដោយបរិច្ឆេទ ព្រះអង្គអាចជ្រាយនូវ

ព្រះតេជះឱ្យទូលំទូលាយទៅបាន រហូតត្រួចប័និសទាំងពួង
ហើយឡ្វ់ក៏ពានដល់ព្រមដោយភាសមួយតិ តាមព្រះរាជ-
ហប្បទំយ ។

គ្រប់គ្នា បើនឹងប្រើបច្ចាញទីនឹងជាស្អុចចក្ខតិ
ក៏រួមងប្រព្រឹត្តទៅបានទាំងអស់គ្នា ព្រះមានរតន៖ដ៏
វិសេសប្រចាំខែគ្រប់ទាំង ៧ មុខ ដែលមានអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធផ
កទៅ :

១. តីរិយាបច្ចាំង ៤ របស់មនុស្សយើង អាច
ប្រព្រឹត្តទៅបានក្នុងកិច្ចការដោរ នេះចាត់ទុកជាទក្ខរតន៖។

២. ដើរស្តីជាតីទុកជាបក្សិរតន៖ ។

៣. ដើរយោងចាត់ទុកជាមស្សរតន៖ ។ ដើរទាំងពីរ
ជាអរយៈនៅក្នុងការដោរក្នុងទីផ្សេងៗតាមប្រចាំថ្ងៃ ។

៤. កែវក្នុកទាំងពួង ចាត់ទុកជាមណ្ឌរតន៖ ព្រះ
អាចមិនអ្នកទាំងពួងយើង តាមដែលនិយាយថាក្នុកវិញ ។

៥. សកលកាយ ចាត់ទុកជាកត្តិរតន៖ ព្រះជាទិ
ស្រឡាតាំង ជាទិនិច្ចក្រសាប ថែរក្សាស្អៀកបាក់ប្រជាប់

ដោយអាករណ៍: ផ្សេងៗ ។

៦. ដើរទាំងពីរ ចាត់ទុកជាតហបតិរតន៖ ព្រះត្រូវ
ធ្វើការដោរដើម្បីបានប្រព្រឹត្តិសម្បត្តិ ។

៧. មាត់ទិនអណ្តាត ចាត់ទុកជាបន្ទាយករតន៖
ព្រះពោលស្តីឱ្យសម្រេចការដោរ ។

៨. រាយការនិងអរយៈមួយមុខ ប្រើបាននឹងរតន៖
ដើរសេសដោយប្រការដូចខាងក្រោម ។

គ្រប់គ្នាតូវិរកកាយចិត្ត ព្រះចាញទីនឹងមានរតន៖
ដើរសេស ដូចជាសម្បត្តិរបស់ស្អុចចក្ខតិជាស្រែចហើយ
ទិនបុរាណាយមប្រើរតន៖ដែលមាន ដើម្បីរក្សា និងព្រឹក
ទូទៅគ្រាយរបស់ខ្លួនឯង ដែលមានអាណាពាហេត្តកំណត់
ព្រឹមទិន ៩ ហត្ថ បណ្តាយ ៩ ព្យាម និងកម្រាស់ ៩
ចំអាម ឱ្យរួមរីន និងសុខសហរ ។

ក្នុងសេចក្តីនេះ គឺយើងមិនត្រូវប្រើរបស់ល្អដែល
មានក្នុងខ្លួនទៅក្នុងផ្ទុវខុស បុរាណិចោកទាបដើរក្សាប់ ទិន្នន័យ
ត្រូវជូនការកែជាទុកបាត បង្ក្រាបសត្រូវទៅក្នុងខ្លួនដោយការ

ប្រព័ន្ធផង់ ។

ស្មោចចក្ខុដប្រព័ន្ធផង់ ទីបងលំព្រមដោយរកនេះ
នៅប្រការ យ៉ាងណាត មនុស្សយើងលូវប្រព័ន្ធផង់
ទីបសកលកាយនិងអរយោរៈដែរឯង សម្រេចបានជារកនេះ
ដើរសេសនាំកន្លែងដឹងមួយដែលនៅថ្ងៃទែន ។

អរយោរៈមានតម្លៃ	និស់យិដ្ឋុចជារកនេះ
គ្នាប្រើប្រិយុទ្ធនឹងទុកដាក់	ឱ្យសមអនុញ្ញាតកំខណ្ឌម ។
មិនត្រូវប្រព័ន្ធការទាបចោក	សម្ងាប់និភ័យចាប់បង្កិច
រិចិនុច្បាសកិត្តិកតុសម	គ្នាគេខិតខំរក្សាផង់ ។

ការប្រព័ន្ធផង់នាំកន្លែងសេចក្តីសុខ

២៧_មនុសករបែងចែកចិត្ត

មានអ្នកដែលតែងតែបាល ទំនងជាអន់បិត្តចាំ
«ខ្ពសជាមនុស្សអភិវឌ្ឍ ព្រោះម៉ែន និមួនជីតាមិនបានឱ្យទូរ
មរកកុងចជាអ្នកដោទេ ម៉ោះហើយត្រូវប្រើប្រាស់ប្រចាំដោយ
កម្មាំងរបស់ខ្ពស់ » ។

តាមពិត អ្នកដែលបាលដូច្នេះ គឺជាអ្នកមានការ
យល់ខ្ពស់ទៅលើការពិត ព្រោះត្រូវត្រូវសុខភាពបានទូល
ទូរមរកកិច្ចិនរបស់ខ្ពស់ចុងក្រោម គឺជាមរយោរៈខ្ពស់
ប្រពាណដែលក្រោលមុខមាត់ រហូតដល់សកិបញ្ញាដែល
មាតាបិតាទានបញ្ចីកបង្ហាត់ ។ គឺចូលណាស់ដែលកែកមក
ហើយ ត្រូវពិកលួយពិការខ្ពស់ដឹងជាមាននៅ៖ ។

អរយោរៈរូបភាពកាយព្រមដោយសកិបញ្ញាដែលត្រូវ
ត្រូវបានមាននេះនោះ ជាសម្បត្តិផ្លូវប្រសិរជាជីបំជុំ គឺ
ដើរសេសជាងនៅក្រោមរកណាពាណាទាំងអស់ ព្រោះត្រូវត្រូវបាន

ប្រើសម្បត្តិដែលជាប័តាមខ្លួននេះ ធ្វើការចិញ្ញីមជីវិតខ្លួន
ឯងទានជាប្រើប្រាស់ហូក ទាំងជាអ្រីនសាងសេចភីសុខ
ដែលពិតត្រាកដអូរដល់ខ្លួននឹងឡើតជន ។

មាសច្ងាក់ផ្ទះសំបែងទីកន្លែងផ្លូវក្រោម ដែល
សម្រួលជាដាសម្បត្តិនេះ រំលែកមានវិបត្តិជ្រាស់ប្លាក់ប្រឈប់
ជាមានក្រោយ ទាំងមិនអាចទាំយកទេទិញអូរខ្សោយទេទៀតទៅ
សេចភីសុខប័ណ្ណិតនេះឡើយ ។ ចំណោករាងកាយសកិបញ្ញា
ជាព្រឹត្តសម្បត្តិជាប័តាមខ្លួន បើអ្នកមានបញ្ញានំយកទេ
ប្រើខ្សោយប្រយោជន៍ រំលែកទន្លូលបានទូទៅសេចភីសុខប័ណ្ណិត
ដែលបាត់ចាត់ជាតាសេចភីសុខដែលពិតត្រាកដរហូតកទៅ ។

ព្រោះអ្នកចោរ យើងចូរឱ្យករាយចិត្តកុងសម្បត្តិដែល
ខ្លួនមានដោយការនឹករឿករាយ និងចិត្តថា « រាយកាយ
អរយោរៈ សកិបញ្ញា និងជិវិក ទាំងអស់នេះសូន្យកៅជាមរកក
របស់មាតាបិតានៅយើង ដែលលោកបានប្រគល់ខ្សោយក »
ហើយចូររញ្ជាឞាម ប្រើប្រាស់ត្រប់យ៉ាងទូទៅរបស់ដែលមាន
ខ្សោយកិត្តប្រយោជន៍ពិតត្រាកដអូរដល់ខ្លួននឹង ក្នុងរបល់កៅអ្នកយ

គិត ដែកគិត ហើយអនុចិត្តចាន់អក់ពុ ដែលវាគារនាំ
ខ្សោយចោលរៀល ត្រាសចាកម្មវប្បយោជន៍ ។

តារាងចំណោកសេចភីសុខប័ណ្ណិត

~~~~~
ភ្នំពេះសុមរីជាមេក្តី ដំក្រោះតំឡើត្រូវត្រូវត្រូវត្រូវបាន
តែគោន់ទៅក្នុងជាន់ម៉ែកលូរណ៍ ព្រោះម៉ែត្របានព្រោះព្រោះមុខបុណ្យ។
ម៉ែកិតជាចំនៅក្នុងលោកការ ម៉ែកិតខ្លំនៅក្នុងសំណែន់ម៉ែកិត
ទោះស្មួចច្រកចិត្តគិតិថ្និថន់ទាំងបុន អំណាចម៉ែមុនកៅនៅខ្លោចម៉ែ។
តាក្យមេក្តីនៃលោកមានចិត្តនៅក្នុងប្រព័ន្ធនៅម៉ែ តាក្យមេហ្មរៀបគិតម៉ែទាំងអស់។
ព្រោះម៉ែជាចំម៉ែអ្នកបង្កើត ម៉ែខ្សោយកិត្តិថ្និថន់ម៉ែ ព្រោះម៉ែបង្កើតក្នុងម៉ែមានចិត្តស្មោះ ម៉ែគិតជាការនៃជិតក្នុង ។

២៤. មិនអាចស្វែងរកបាន

ពេលស្រាងា មេមាន់ត្រាករឡើងឈរ បន្ទាប់ពី
ដេកគ្រឹងក្នុងគួចា ទុកក្នុងស្ថាបអស់ពេញមួយយប់មក ។
មេមាន់បូលក្នុងចេញរកសុី ដោយដើងកកាយ និងវិភាគ
សម្រួលរកចំណុច ធម៌ ហេតុក្នុងមកដុំ បើចំណុចនេះ មេ
ចិកបំបែកខ្សែជាបំណែកគួចា ។

ពេលមេមានឯងថា មានសត្រវិធីរួមឱ្យលិតិ
មានខ្លួនជាផើម តីវិក្សរិលិនក្នុងការហ្មានហេងក្នុង ត្រូវក្នុង
ហេតុក្នុងយ៉ាងប្រឆាំង ឱ្យក្នុងរត់មកជិតា ត្រាប់ឱ្យក្នុងចេះ
ក្រាប ចេះគេចចុនពិសត្រូវ និងបើកស្ថាបឱ្យក្នុងរត់ចូល ។
មេមាន់បណ្តិរក្នុង ធមូមក្នុង រក្សាក្នុង តាំងពី
ត្រូវឯកសារនរបៀប របៀប របៀប មេមានត្រូវ
ឡើយហត់យ៉ាងគួរឱ្យអាណាពិត ។ ដល់ពេលត្រូវឯកសារប៉ុណ្ណោះ
ឬប៉សម្រាក មេតែនៅក្នុងក្នុងការធមូមក្នុងប្រុសស្រីតាំងវិភាគកី
ស្ថាប ដោយសេចក្តីផ្តល់នូវយ៉ាងពិតត្រាកដ មាន
ការយកធមូមកដាក់យ៉ាងសុរាយរាសព្រឹក ។

ី! សេចក្តីផ្តល់នូវយុទ្ធសាស្ត្រ កំចាត់តែមនុស្សឡើយ
សូមើមាន់កំព្យូមលំពាកដោយការធមូមក្នុងរបស់ខ្លួន រហូត
ទាល់វិភាគទាំងអស់ដី ឬ៖ស្ថាបក្រាស់ចាស់ដើង រកសុីខ្លួន
ឯងចាន នោះឯង ឱិចចានជូនចាកពិត្រូវរបស់មេខោ
តាមកំន្លែងរៀងរៀង ។

ក្នុងមាន់ ដែលជំរហូតដល់ជាមេមានជំមននៃនេះ
ហើយ តើមានមាន់ណាម្នាពេះដែលធមូមក្នុងរបស់មេដើម្បីតបស្ថាប
សងគ្គុណ ?

មិនមានឡើយ ព្រោះវាដាសត្វ ឬចេះឱិចមិនចេះ
ឯងគុណរបស់មេដែលធមូមក្នុងមក ។ អនិច្ចា ! មេមាន់
គួរឱ្យអាណាពិតណាស់ ធមូមក្នុងមកហើយ រហូតដល់ក្នុង
ជំងឺ តែមិនអាចពិនិត្យណាម្នាពេះចានឡើយ ។

ឱិចក្នុងម្នាយរបស់យើងគ្រប់គ្នា កំងូចក្នុងមេមាន់
ដោយត្រូវឯកសារលំពាកក្នុងការធមូមក្នុងប្រុសស្រីតាំងវិភាគកី
ចាប់ឡើង ដោយសេចក្តីផ្តល់នូវយ៉ាងពិតត្រាកដ មាន
ការយកធមូមកដាក់យ៉ាងត្រូវឯកសារ ។ មាតាបិតាលើយ

ហត់ទាំងកាយទាំងចិត្ត ពិតប្រាកដខាងក្រោម បុណ្ណែមានកូនខេះ
កួចជាកូនមាន មិនមានខុសអើយ ។

ចូរយកតម្រាប់តាមមេមាន ដែលមិនព្រមទេល
កូន តែកុំយកតម្រាប់តាមកូនមាន ឡើយ សិងដែលជាំឡើង
ហើយ លេខដែលមេរបស់ខ្ញុន ។

ឱ្យតុកម្មាយរបស់យើងនោះ មានត្រីមតែពីរនាក់
បុណ្ណានេះ ហើយនឹងនៅខ្សោយើងជាកូនចិត្តឯមកបគុណនោះ
មិនជាយុរបុន្ទានឡើយ ។

និកគុណ ធមគុណ ជាបុណ្យប្រជាធិបតេយ្យ

២៣-ក្នុងនោះមេអេក

មេហកើូ នៅពេលដែលពងហើយ ត្រូវក្រាបត្រូវ
រក្សាតងកូនសំបុក ឯបកើូលើលាបដែលត្រូវជាតុ កើដីន
តូនាទីរបស់ខ្ញុន ត្រូវនៅស្រួលរកចំណុចដើមីខ្លួននឹងដែន
ដើមីតុត្រូវបានរបស់ខ្ញុនដែន និងជួយក្រាបពងកូនរៀលជាសំ
បុរគ្គារដែន ។ យ៉ាងនេះ រហូតដល់កូនញ្ហាស់ចេញចាកសុំត
ទាំងមេទាំងលើលាបត្រូវមានភារ៖ បន្ថែមយ៉ាងច្បៃនេះ ដោយ
ការហើរឡើង ហើរចុះ ដើមីរកចំណុចិត្តឯមកូនកូចា
ទាំងពីរទាំងណាមួយ ។

អ្នកណាដែលថា មានតែមនុស្សបុណ្ណានេះដែលស្រ-
ឡាយពីកូននោះ គឺតុមេនឡើយ ។ តាមពិក យើងសង្គែត
យើងប្រកែទស្សនីរដ្ឋានប្រើបានជាសំដែលស្រឡាយពីកូន
ដ៏គួរឱ្យសិក្សាតិចារណា គ្រាន់តែធ្វើនៅក្នុងដែលមនុស្ស
ស្រឡាយពីកូនរហូតដល់ស្អាប់បាត់បង់ជិវិក មិនព្រមលេខបន្ថែ
ចេលកូនឡើយ ឯចំណែកកស្ស កាលបីកូនជំ ធម៌ស្អាប

ហើរបាន មានកម្មាৎលុមរកសិទ្ធិនេងកើតហើយ ក៏ហែក
ចាកពីមេត្តរបស់ខ្លួន ទៅតាមទំនើនចិត្ត ។

ចាស់បុរាណធ្វាប់ពាណិជ្ជកម្ម ទុកមក
ថា កាលមានមនុស្សចាប់យកក្នុងពីសំបុកទៅ ដល់មេវា
ត្រឡប់មកពីរកចំណុចិនិយភ័យ ក៏ខ្លួចចិត្ត ហើយហើរ
ឡើងទៅលើខ្លួន រូចគ្នាបស្តាបន្ទាក់ខ្លួនចុះ ពោកខ្លួន
នឹងដែនដីយ៉ាងខ្លាំងរហូតដល់ស្អាប់ រហូតដូចជាការរាយតាំ
គួរឡើងដែរ ។ ព្រោះហេតុទោះទីបចាស់។ ហាមក្នុង
ថាឌិនខ្សែទៅចាប់យកក្នុងសិទ្ធិអក ឬបំបកក្នុងឡើយ
ដោយខ្លាចចាមេ បុរាណបស់វាទោកខ្លួនខ្សែស្អាប់ព្រោះតែ
អាល់យ ទាំងដីបាបកម្មពេររកដែលគួរខ្សោច ។

ចាកពីសិទ្ធិអកទោះ មានគតិខ្សែមនុស្សគ្រប់ត្រា
ពិចារណាតោ សូមឱ្យជាសិទ្ធិ តែវាស្រឡាយពេញ ស្រឡាយ
គួរគ្រងស្រីជិតរបស់ខ្លួន ហើយការរាយតាំត្រាស យំរកមិន
យើងប្រើប្រាស់ឡើង ក៏តិកចាក្នុង បុរាណបស់វាស្អាប់ទៅហើយ
ខ្លួននឹងក៏សុខចិត្តស្អាប់តាមដែរ ទាំងដែលសេចក្តីស្អាប់ទេះ

ជាកំយរបស់សាមញ្ញសត្វដីក្នុងនោះ ។

ក្នុងមនុស្សខ្លះព្យាយាមគេចាប់ចិត្តពីមេដី ដែលមែង
ខ្លះព្យាយាមទូទានប្រែព្រោះណាមនុស្សលើ
គិមិនធិនិស្សាប់ និងមិនព្រមប្រព្រឹត្តតាមឡើយ ។ ជាក្នុង
ដែលវិញដែលសេចក្តីបាបជាមួយមនុស្សចែសង្គម រហូតភ្លាយជាម
នុស្សអន្តោតាល ដូចចេះទីបន់ទីនឹងផ្ទះជាមួយមេដីមិនតាម
ត្រូវគេចាប់យកទៅខ្សែទៅក្នុងគួរ ជាប់យុំយាំងតាមទោស
កំហុសរបស់ខ្លួន ។ រហូតដែល វាស្រឡាយត្រូវក្នុងសិទ្ធិ
អកដែលក្រែរគេចាប់យកពីសំបុកទៅ មេដីក្រែរដែកមិនលក់
បាយមិនតាម កើតការត្រូវក្រោហយិត្ត និងខ្លួចចិត្តត្រូវ
ដែលក្នុងជាមនុស្សលំពាកប្រោះ ចចេសក្បាលវិន សេច-
ក្តីបាបមិត្ត និងប្រព្រឹត្តអាមារកំចោកទាប រហូតដល់ត្រូវ
ទទួលទុកទោសជានមួន ។

ចូរក្នុង សម្រិនមេបេក្ខ្យាបក្ស ដែលស្រឡាយ
ក្នុងរបស់ខ្លួន ហើយចូរដឹងដល់ព្រះគុណរបស់មាតាបិតា

ចា លោកទាំងពីរស្រឡាញៗយើង ប្រធ្លាម្យចំពោះយើងដ៏
យ៉ាងក្រោលបង ។ ចូរកួនប្រុសស្រីកុំពើខ្លួនខិះមាតាបិតា
សោកសោដែមិត្ត ព្រោះហេតុតែយើងជាកួនប្រព្រឹត្ត
អាណ្នកតែខ្សោយ ។

ត្រីនោះយើងតោកបច្ចេះវគ្គិក	ធមកវិទីនិភ័យករពិន្ទុស្អាន
សម្រួលឯកធម៌បណ្តុះកិច្ចការកសិករកសុខនាន់	ឱនរាយប្រុងបានឯកធម៌ដែលនិភ័យករ
នោះពេលបញ្ជីនូវការកិច្ចការកសិករកសុខនាន់	ឱនរាយប្រុងបានឯកធម៌ដែលនិភ័យករ
ដើម្បីកិច្ចការកសិករកសុខនាន់	បញ្ជីនូវការកិច្ចការកសិករកសុខនាន់

៣០-ឡ្វិតខោដូចមួនថ្ងៃ

មានស្តីប្រើសម្បួយ ត្រូវនាយក្រារដោយតាម
ប្រហារ កំខំប្រើបានរកតែបើយកចំណុច បានចូលដែលទេនឹង
គុម្ភប្រុម្ភ ។ ដោយជូនពីក្រោស់ក្នុករបស់ក្រារ ធ្វើឱ្យ
ក្រាររកដោយហូសអំពីទៅនៅទៅ ។

ប្រើសមានការសិក្សាយិត្ត ព្រោះគិតថា បានរច
ឯកធម៌កិច្ចការ ទិបបេះសុសិកិយើនីគុម្ភប្រុម្ភនៃនឹង
សុវត្ថិភាពទាល់តែគុម្ភប្រុម្ភប្រសីទ្ធិ អាចមិនយើងបាននឹង
បានចូលដែលពិន្ទុរាយមក ។ ដល់ពេលលូម នាយក្រារដើរ
មកវិញតាមផ្លូវដែលទាំងខកិត្ត ត្រូវដោយប្រើសមិន
ទាន់ លូវមកដល់ទៅនោះ ដាក់ក្នុកទៅរួមឲ្យប្រើស កំ
លាន់មាត់ថា «យើះ អាមេងនេះ នៅទីនេះទេតើ » ។

ប្រើសយើងប្រានម្បងឡើត ខំប្រើបានគេច តែការ
កែវកដិតណាស់ទៅបើយ នាយក្រារទាញយកចំណុចប្រើបាន
ត្រូវប្រើសដូលស្អាប់ តែមុននឹងស្អាប់កំពាននិកដល់ទោស

ដែលខ្លួនទម្ងាយទូរគុម្ភព្រៃ ទីបប្រើសប្រអេខ្លួននៃថា «នេះនេង ទោសនៅការទម្ងាយរបស់ដែលមានគុណា » ។

គតិចាករវិញនេះ ជាសំគោះចិត្តឱ្យមនុស្សយើងគិត ដល់ខ្លួនទម្ងាយទូរគុណរបស់ខ្លួន ហើយមិនទម្ងាយប្រចុះសំរាប់ពោះគុណាទីឱ្យ ។

បើពោលឱ្យទូលាយទៅ អ្នកមានគុណដល់ខ្លួននេះ មានទាំងអ្នកដំ មានទាំងអ្នកតូច ។ នឹងគិតថា អ្នកតូចជាបុត្តិល្អបាសចាកទូរសេចក្តីសំខាន់មិនបានទីឱ្យ ព្រោះដែលអាចបានជាអ្នកដំ កំមកអំពីមានអ្នកតូចដ៏រ បុច្ចាតា ជាបុត្តិក្នុងក្រោរពេទ្យមានទាលកម្មករ ហើីនេង ។

តាមដូរលោក តំនែអប់រំខ្សោយអ្នកតូច នឹកដល់គុណរបស់អ្នកដំជាប្រមាណា តែតាមដូរដែលមិនមានការរំលើកខ្សោយអ្នកដំព្យាយាមគិតដល់គុណរបស់អ្នកតូច ព្រោះថាដាចាអ្នកលើកការធ្វើដី ជូយទំនុកប្រុង និងបរមិត្រូវដល់ខ្លួនជាអ្នកដំយ៉ាងជិត និងជិតដល់ជាទីបំផុត ដូចខ្លោះ កាលបើពោល

ដល់បុត្តិលម្អិតមានគុណា រ៉ែមនៅមានទាំងអ្នកដំ និងអ្នកតូច មិនមែនមានចំពោះតែអ្នកដំបុំណែរាជៈទីឱ្យ ។

ការទម្ងាយអ្នកតូច ដោយការច្រៀដោនក្តី ដោយព្យាពាទក្តី ឬដោយអំណាចទៅអគគិតក្តី ស្រីត្រានិងការទម្ងាយខ្លួននេង ប្រុទកដូចជាការភាគតែដែលបានកាត់ដោយកាត់ដើងខ្លួននេងថាល ។ ដូច្នេះចូរក្នុងដូច្នេះជាស្ថ្រប្រើស ដែលសប្បាយចិត្តពេកហើយបរិភោគស្តីកណ្តើ សិនដែលជាទីកំពាំងរបស់ខ្លួន ទីបត្រស្តាប់ ព្រោះធ្វើឱ្យនាយក្រារនៅមិនបានយើង្ហារបកាយបានយ៉ាងច្បាស់នោះទីឱ្យ ។

ចុរាងនាស៊ិត

អ្នកដំកុំមិនបានបាយអ្នកតូច ស្មោរលិរញ្ជក្រុចចងជីវិត ស្មោចពីនៅក្រោមសង្ឃឹកពីនិងវិនិយោគ មច្ចាប់លស់យពិតពីនិងទីក ។

៣១-ព្រម-ព្រះតេជ-ព្រះគុណ

ក្នុងលោកនេះ មានធម្យជាតិដែលនាំខ្សោមនៅទីនីស្ស
ស្ថានសិនយោងបានដោយជាយាយ ២ ប្រការគឺ ១ដួងអាមិក្ស
និង ១ ទៀតគឺដួងចន្ទ ។

ដួងអាមិក្សនេះ មានលក្ខណៈភ្លាមៗ មាន
អំណាច់ពេជះជាទីក្នុរខ្លាច ក្នុរយុទ្ធផ្សែក ចំណោកដួងចន្ទវិញ
មានលក្ខណៈត្រជាក់ ស្រទន់ ជាទីក្នុរខ្សោរករាយ ព្រះរាជ
ស្ថានព្រមដោយសភាពសូបស្តាត់ ។ ម្បាងទៀត ដួង-
អាមិក្សជាមួយនឹងដំក្រល់បាន អណ្តុកកណ្តាលបរោះ
មិនមានបរិរារដោយជាមួយដែលទីនីយ ឯដួងចន្ទមានជាយ
ដែលជាបរិរារ ហេហមទោមព័ត៌មានទីកសទ្វាប់ ។

ដួងអាមិក្សនេះ ប្រែបង្គចជាប្រពេជាតិអំណាច់។
អ្នកមានអំណាច់ សូម្បីមានមនុស្សកំយុទ្ធបានជាមួយ កែកំ
មិនមានអ្នកណាបានស្រឡាញទីនីយ ។ ដួងចន្ទខាងមួយ
ព្រះគុណ សិនទាំមកនូវភាពត្រជាក់ត្រជាក់ត្រជាក់ដែលចិត្តនៃអ្នក

ដែលចិត្តនៃព្រះគុណនោះ ។ អ្នកមានទូរព្រះគុណ
មានធម្យមេត្តា រំមែងមានអ្នកស្រឡាញស្ត់ត្រូស្សោះ មាន
ស្ថានមិក្សតិចរខ្សោរក្សា ។

ព្រះគុណ និងព្រះគុណនេះ សូម្បីចាំបាច់ដែលអ្នកដំ
ត្រូវប្រើបានក្នុរខ្សោរក្សាកំពិត បុំនែក្នុរខ្សោរក្សាប់ពីថ្ងៃលើន
ជាងព្រះគុណ ព្រោះបើប្រើបំពេញព្រះគុណ បុំនែក្នុរខ្សោរក្សាប់ពីថ្ងៃលើន
ជាប្រយោជន៍ពិត តែក្នុរខ្សោរក្សាប់ពីថ្ងៃលើនរហូតដល់មិនមាន
បរិរារ ។ អ្នកដំដែលចន្ទដែលព្រះគុណ រំមែងមានប្រែប
ជាង នោះជាក្នុរខ្សោរក្សាប់ពីថ្ងៃលើន តែកំមិនក្នុរខ្សោរក្សាប់ពីថ្ងៃលើន
លាយឡើងដោយភាពត្រជាក់ ខ្សោរក្សាប់អ្នកក្នុរខ្សោរក្សាប់ពីថ្ងៃលើន
ព្រោះហេហមឱ្យបាន បរិរារទីបន្ទាន់ព័ត៌មានប្រកប
ដោយស្ថានមិក្ស ដួងជាមួយតាការនិករក្រាថ់ចោ ទោមព័ត៌មាន
ដួងចន្ទក្នុងវាគ្រឿននៃសុក្របក្សដួងចន្ទប៉ុះងារ ។

អ្នកដំដែលចន្ទ រំមែងទីនីយទីនីយជាមួយចន្ទ គឺ
ប្រើព្រះគុណជាការគោលក្នុងការគ្រប់គ្រង មិនធ្វើឡើងជាមួយ-

អាគិក គិមិនប្រើព្រះតេជាប្រចាំ សូមីភ្នែងកាលដែល
មិនចាំបាច់ត្រូវប្រើនោះឡើយ ។

យើងគ្រប់ឆ្នាតាមអ្នកតួចតាថទៅក្រោមខ្លួន និយម
ចូលចិត្តទូរភាពត្រូវការត្រួតព័ត៌មាន ហើយសូមប្រាញ៉ាចាំពេលៗអ្នកដំ
ណាមដែលពេញប្រើបានដោយព្រះគុណ ព្រមដោយ
ប្រាញ៉ាលក្ខណៈការដឹកនាំ ។

អ្នកណាតើពីបញ្ជីកាលមុន ក្រាយមកមានបុណ្យបិទបាបិទ
អ្នកនោះឡើងលោកខ្សោយឱ្យលូ ផ្ទចុងចន្ទចរចាកពពក ។

៣២. ផែទំនាក់ទំនង

អង្គីលិមាលថារ យារដារ ដោយតាមព្រះពុទ្ធគ្មោះ
មានបំណុលនឹងប្រពារព្រះអង្គ ដើម្បីខ្សោយតាមចំណុចមនុស្ស
ស្ថាប់ដោយដែរបស់ខ្លួន គ្រប់មួយពាន់នាក់ ។ មានសេចក្តី
អស្វាយភ្នែងចិត្តជាមុខំង ដែលខ្លួនតាមព្រះពុទ្ធគ្មោះមិនទាន់
កាលដែលហត់ពេកមិនអាចរកតាមទៅឡើតាម ទីបហោនី
ព្រះអង្គទ្រង់ឈប់ថា «សមណ៍ឈប់ សមណ៍ឈប់» ។

ព្រះពុទ្ធគ្មោះទ្រង់ត្រាស់ពបថា « ម្នាល់អង្គីលិមាល
តមាតកតិណីប់បើយ អ្នកនឹងទេដែលមិនទាន់ឈប់នោះ» ។

អង្គីលិមាលសូរព្រះអង្គថា « បពិត្រព្រះសមណ៍
ព្រះអង្គកំពុងស្មោចយាង កែពោលថា តថាគតិណីប់ ទាំង
ពោលចាំពេលខ្លួន ដែលឈប់ ថាគារបុគ្គលមិនទាន់ឈប់ផ្លូវ
ទិញ ។ បពិត្រព្រះសមណ៍: ខ្លួនឈប់ សេចក្តីនោះទិន្នន័យ
ព្រះអង្គ ព្រះហេតុអ្នក បានជាប្រះអង្គលើយោងប់ ឬខ្លួន
ព្រះអង្គលើយោងចាមិនទាន់ឈប់ » ។

ព្រះពុទ្ធគង្វាន់ត្រាស់ថា « ម្នាលអង្គូលិមាល តម្រាកតណ្ហឃើរ៖ចាយប់ ព្រោះដាក់ចុះទូរអាជ្ញា ចំពោះសត្វ ទាំងពួនគ្រប់ពេលរោលហើយ ចំណោកឯងខ្មែកវិញ ជាបុត្តិលមិនស្រីមក្នុងពណ្ឌកសត្វ ព្រោះហេតុនោះ តម្រាកត ទិន្នន័យឃើរ៖ចាយប់ ឯុទ្ធគើរ៖ចាមិនទាន់ឈប់ទេ » ។

អង្គូលិមាលចោរចានទូរសកិ យើងទោសរបស់ខ្លួនឯង គ្រឹងចោរដារព្រមទាំងអារុទិនឃើងទៅតែ ហើយចូលទៅថ្វាយបង្គ់ព្រះបានទៅព្រះបរមសាស្ត្រ សូមធ្លីសនិន្តព្រះអង្គ លេបង់ចោរទូរចាបកមួ អំពើអារក្រក ដែលឆ្លាប់ធ្វើទាំងពួននៅ៖ លុះព្រោយមកកំណែសម្រេច ជាប្រះអរហត្ថមួយអង្គដែរ ។

ចំណោកយើងវិញ ឈប់ហើយបុនេះ ? ឈប់ធ្វើអារក្រក ឈប់ឈើរ៖ត្បាត ... ដើម្បីសេចក្តីបិសុទ្ធដារបស់ចំពោះយើងខ្លួនឯង ។

អ្នកណាប្រមានភ្នែកកាលមុន ព្រោយមានកុណណិមិនប្រមាន អ្នកនោះព្យាយាំងលោកខ្សែស្សាគ ឬចម្លងផុកយុវតាកកពណ៍ ។

៣៣. រូបន្ទាល តិចត្រួសមួយ

ផ្ទាលើដែលចេញពីចុងថែកក្នុង ចេញពីដើមក្នុង សូមីថាដើមទេទាបក្រុងជាប់នឹងដែនដីកំដោយ ឱ្យតែថា រូបន្ទាល ហើយមានក្រុងក្រឡូប មនុស្សទាំងឡាយគេមិនរាយឲសអីទីយេ គោរមេងហេះ បុរាណតែងចេញពីដើម នាំយកមកក្រោងដើម្បីប្រជាប់សិស់ បុរីដាក់ចុះដើម្បីថ្វាយព្រះ ពុំនោះសោរទេ គេដាក់ភាពនេះណាមួយដោយណា ហើយ តាំងទុកក្នុងបន្ទប់ទូលាភ្លោរដាក់ដើម ដោយមិនចាំបាច់វិនិន័យ គិតទេដីលេដើម្បីនោះទេ ចាមានសភាពយ៉ាងណា និងកើតឡើងជីវិតរឿង ។

សេចក្តីខាងបីនេះ យ៉ាងណាមួយ មនុស្សយើងកំយ៉ាងនោះដែរ នោះជាកើតក្នុងត្រកូលត្រកូលក្រិក្រ បុមានកំណើកក្នុងបាន៖ដែលគេសម្រេចចាប់អនុចំយ បុរីមានរូបក្រាង មិនស្សូវលូស្សាកយ៉ាងណា តែបើថាដាអ្នកមាននូវវិធី មានចំណោះចេះដើម្បីប្រព័ន្ធផីតិកហើយ គិរមេងក្រុយដាមនុស្ស

មានកំម្ម ជាជិតិយមកប់អាននៃអ្នកដែលទាំងពួន ដោយ
មិនមានអ្នកណារដ្ឋីសចំពោះទៅបើរុបភាព ហានេះ បុរីយ្យ
ត្រកូលឡើយ ព្រោះសេចក្តីណូដែលបុគ្គលិនទេះមាន នាន
ដល់ចំណោះវិធ្លោ ដែលជាគ្រឹះបិទចាំងនូវរដ្ឋិដែលគូរខ្សោ
រដ្ឋីសដទៃបាត់អស់ទៅបើយ ដូចជាដ្ឋាតុបិយ្យបស្ថាក
ថែមទាំងមានភីនក្រមុបឡើតនោះ ឡើខ្សោមនុស្សទាំងពួន
ត្រឡប់ ដោយមិនត្រូវចាំបាច់អ្នកទៅគិតដល់សភាតនៃដើម
របស់រាជីយ ។

ដោយហេតុនេះ មនុស្សយើងទិបត្រូវសាន្តកំម្ម
ឱ្យដល់ខ្ពស់នឹង ដោយការប្រើដែងផ្សេងរកនូវចំណោះវិធ្លោ
មកប្រជាប់ខ្ពស់ ។

ផ្សាយលើ ពិតិបើយចាស្ថាក និងក្រមុប រ៉ែនឯមាន
កំម្មជាជិតិយមនៃមនុស្សទាំងឡាយ កៅនេះដោយចំពោះ
ក្នុងខណោះទៅស្រស់តែបុំណូនាំ បើស្ទិតក្រែមទៅបើយ
នោះ គឺអស់ស្ថាក បាត់ក្រមុប និងមិនមានកំម្មក្នុងការ
ប្រជាប់តាក់តែងឡើយ និងយកទៅថ្វាយព្រះកំមិនកៅត

កាំងទុកដើមីលម្អិត បុដើមីភីនក្រមុបអ្នក កំមិនបាន
ទាំងអស់ ម៉ោះហើយវាតាសាំរាយដែលគេត្រូវចោល ។

ក្នុងចំណុចខាងលើនេះ យ៉ាងណាមិញ្ញ មនុស្ស
ដែលមាននូវចំណោះវិធ្លោក៏ដូចត្រូវដោ បើតើក្រុចសតិ
កម្រិះបុក ប្រកាធខ្ពស់ និងចោកទាប រាក់ភ្លាយទៅជាតា
មនុស្សអស់កំម្ម ព្រោះថា ការចេះដឹងនឹងជាប្រយោជន៍
ពិតិទៅបាន គឺត្រូវអាស្រែយមានមានយានលូជាទីវាប់ន
និងជាតុត្រារបុរិបាន ។ បើមានកៅចំណោះវិធ្លោ ឆ្លាតក្នុង
ការងារបុំណូនាំ ឬមានយានវិញ្ញុនោះ អនំចិយចោកទាប
ប្រព្រឹត្តឡើងឡាតាំង មិនស្រួលក្នុងការ ប្រព្រឹត្តអនាទារ
។ លើ គឺមិនខុសត្រូវអំពីផ្សាត់ដែលស្ទិតក្រែមនោះដោ សូមី
មានគេបើកតម្រិះបុក្នុងកាលមុនកំដោយ ដល់ពេលប្រកាយ
មានការស្ទិតក្រែម ពោលគឺមានមានយានអារក់ គឺនឹង
ពោះបង់ចោល ថែមទាំងស្ថាប់ខ្លឹមឡើតដង តាមវិស័យនៃ
មនុស្សទេ ដូចជាគេចចោលផ្សាត់ដែលអស់ស្ថាក បាត់
ក្រមុប ស្ទិតស្ថូយ ទៅក្នុងរូបសំរាយដូចខាងក្រោម ។

៣៥. រាជនឹមីទិន្នន័យនៅថ្ងៃទី

ជាតិជាសេចក្តីមានចិត្តអង់អាច	សព្វសត្វការពិន្ទាបែបណា
មិនបិរការស្ម័គ្រួចសត្វដែល	សំណើលីវីក៍មិនបិរការ
បិរការតែសត្វដែលខ្សោយសម្រាប់	ដល់ពេលទៅថាប់ពេលតែមានជាតិ
បើអតិថិជ្ជាប់មិនឱ្យក្រាលលើការ	មិនបិរការស្ម័គ្រួចត្រូវបានដោះ
ធិរជនអ្នកប្រជុំប្រជុំជាតិ	រស់ក្នុងវិនិយោគស្ថាលីអិជានុយ
ិចិចិមជិតមិនស្ថានប្រចុំយ	សុខិត្តអត់លួយមិនលួយមិនបន្ត់
ប្រើប្រាយដើរការដោយកម្មំងខ្ពស់	ការណូជើងមិនពួនបន្ត់ស្រែន់
មិនពួនសុវត្ថិមិនលក់បំភាគ់	មិនជីមិនជាន់មិនចាត់អាត្រា
គោរពខ្ពស់ដើរការបញ្ចីចំណាំ	រក្សាកំបបទទុក្ខុមចិរយា
មិត្តជាតិសិប៊ែសប្រចកិច្ចការ	អត់យោងយ៉ាងណាករាបារបិរិសុទ្ធ

អ្នកដែលដល់ព្រមដោយការចេះដី មានទាំងទិន្នន័យទិន្នន័យ
អ្នកនោះប្រើប្រាស់រក្សានៅការដោយពិត អ្នកដែងឡូលិត្តនៅបន្ទិតមិនណាយ។
ដូចជាមានភីនក្រាមុហិរញ្ញវត្ថុ ស្រស់តាមចម្លាតិត្រូវបានប្រជាប់កាយ
ដោយក្រោនដាក់ថ្មីក្រាប់ចំណាំយោង មនុស្សដែនទាំងឡាយមិននាយកិនិនុ។

៣៥. មិត្តជាតិសិប៊ែសប្រចកិច្ចការ

ព្រះរាជអគ្គនាយកមានបង្ឤួយមួយ	មានបុណ្យលើកស្សីយុវជៈការវេះ
ឯករាជក្រឹមបង្ហែមស្ថិត្រូវបានដោះ	ហើយត្រាស់ឱ្យដាក់ទានជាប្រចាំ។
ថ្វីមួយតំមានសាច់ជាចំណី	ត្រូវដូរលាកដីដូរទាំងបុញ្ញកម្ម
បង្ឤួយឡើងចាប់ធ្វើខុសចំណាំ	ពាក់មាសរងកម្មប្រោះហេតុតែលូច។
បង្ឤួយបានមាសលេបង់ការវេះ	ស្អែចបានត្រាបជាក់ទានបង្រួចបង្រៀន
លើកការឱ្យទានរៀងនេះយូរលីង	តែនៅតែនីងឱ្យជាត្រូប្រជែ។
សុខ្ងភាពពីគុណភាពពិនិត្យដោះ	និងទុកដោកសោក្នុងវិនិយោគ។
រក្សាកុណដិចិនុលេលាករយស	មិនវាយបុកខ្ពស់ជិតិថ្មីថ្មី
បង្ឤួយបានមាសយិងក្នុងក្នុងក្នុង	កំលង់អាត្រានៅក្នុងលោកកីឡ់។

**នាមពុជ្ជបីស៊ិទេជ្លួយកម្មាលខ្លួចករារ
គូតការនាមបង្ហាញ**

- ៩. ឧបាសក សំរែង វេណ្យ ២. ឧបាសក យន្ត សុន
- ៣. ឧបាសក គុង លាងដៅង ៤. ឧបាសក មួង យេន
- ៥. លោកគ្រូ ស់ សុជាក ៦. ឧបាសក អុក ព្រាំង
- ៧. នាង ជា សុណារី ៨. នាង យុន សុទិមា
- ៩. ឧបាសិកា ហ្មុនបានបុង ១០. ឧបាសក វាទ ខុនណា
- ១១. ឧបាសក គុយ សុធម៌ ១២. ឧបាសក ជីន វេនអារ៉ា
- ១៣. ឧបាសក ជីម ជំនិក ១៤. ឧបាសក ហាយ ចំវើន
- ១៥. ឧបាសិកា បុក ម៉ាបី ១៦. ឧបាសិកា ហាយ ចំនួនី
- ១៧. លោកគ្រូ ធុ បុនយុ ១៨. លោកគ្រូ លាក់ គុង
- ១៩. ឧបាសក ងីរ គា

~~~~~

-១២៧-

**រាយនាមពុជ្ជបីស៊ិទេជ្លួយកម្មាលខ្លួចករារ
ឧបតាថ្ម្លាគំច្បៃព្រឹងប្រាយប្រាយ៖ដីប្រឈមបំស្បែរ**

- ៩. ឧ.ស. យុស្តាង_ងុនលី និង ឧ.សិ. លីម_មិម ..... ស.រ.អ.
- ១០. ឧ.ស. ថាយ_អុវស្តាង និងឧ.សិ.ហុង_តីមសំ .... ស.រ.អ.
- ១១. ឧ.ស. ថាយអូវ_ស្រែងលីម និងឧ.សិ.ហុក_មិម... ស.រ.អ.
- ១២. ឧ.ស. ហេ_បុនណារិន និងឧ.សិ.អោង_សុចាន់ ... ស.រ.អ.
- ១៣. ឧ.ស. ហេប_បេ និងឧ.សិ. ឡ្វោ_កេវមិះ ..... ស.រ.អ.
- ១៤. ក្រុមឧ.ស. លុំ_កុសល និងឧ.ស. អុន_ថាយគ្រី.... ស.រ.អ.
- ១៥. ក្រុមឧ.ស. លីម_ស្តាង (ហេវ ទូច) ..... ស.រ.អ.
- ១៦. ឧ.ស. យន្ត_សុន ឧ.សិ. តាំង លុងបូយ និងបុក្រ .... ក.ព.
- ១៧. ឧ.ស. បុន_ហេង ឧ.សិ.ជុំ_សុខុម ប្រមទាំងបុក្រ... អូស្រាលី
- ១៨. ឧ.សិ.ឌីម_លក្ខណា ប្រមទាំងបុក្រជីតា ..... អូស្រាលី
- ១៩. លោក យុណុស អាសុស អូកស្រី ហុក ណារី +បុក្រ .ពាកំង
- ២០. ឧ.ស. ងីរ បុនណារេក ឧ.សិ.ងីរ សោភ័ណ+បុក្រ.....ពាកំង
- ២១. ឧ.ស. ម៉ោ វ៉ែ និង ឧ.សិ. នាង ការំជុង ..... ស.រ.អ.
- ២២. ឧ.ស.សយ សុជាន់ណា និងឧ.សិ.ម៉ោ សុជាល +បុក្រ ក.ព.
- ២៣. ឧ.សិ. ចំនួនបុណ្ណាលា ប្រមទាំងបុក្រជីតា ..... ក.ព.

-១២៨-

១៦. ឧ.សិ. អ៊ា នៅ ព្រមទាំងបងបុនកូនចោ ..... កាណាតា
 ១៧. ឧ.ស. ឡូក បុនអីវិ និងឧ.សិ.ភាគ សិវភាព+បុត្រ . បាកំង
 ១៨. ឧ.សិ.បិកចងខាំ និង ឧ.សិ.សាន គិន + ឧ.សិ.សាន ដលិន.
 ១៩. ឧ.ស. យុ ម៉ែង ..... ក.ព.ស.
 ២០. ឧ.ស. ម៉ែង_សុគ្រោ ឧ.សិ.អីន_យ៉ែកហួយ និងបុត្រ .. ក.ព.
 ២១. ឧ.សិ. អីន_យ៉ែកសាន ព្រមទាំងបុត្រ ..... បាកំង
 ២២. ឯ.ឧ. អូក_ត្រាំង និង ជ.ន.រ៉ែម_សេដ្ឋា +បុត្រ .... ក.ព.
 ២៣. ឯ.ឧ. ឪ តាយី និង ជ.ន. ហេង មុនីវត្ថុ +បុត្រ ..... ក.ព.
 ២៤. ឯ.ឧ.ថែម វិខ្សោ និង ជ.ន.សុខា ស្វើលិវណ្ឌ +បុត្រ .... ក.ព.
 ២៥. ឯ.ឧ.ខកញ្ញា បុក គិមសាន និងជ.ន.ឈូន ទួច+បុត្រ ប.ប.
 ២៦. ឯ.ឧ.បុល_នាង និង ជ.ន.គ្រឿល.សុយ៉ា +បុត្រ ..... ក.ព.
 ២៧. ឧ.ស. សុន សុខា និងឧ.សិ. សុខា ធមិ និងបុត្រ ... ក.ព.
 ២៨. ឧ.សិ. សុវិ យកលុយ ..... ស.រ.អ.
 ២៩. ឧ.ស. អូក_ផែវាន ឧ.សិ. ធាន សុនលិ និងបុត្រ .. ស.រ.អ.
 ៣០. ឧ.ស. ត្រាក_ក្បុនចោ ឧ.សិ. ធាន ត្រូលុច និងបុត្រ . ស.រ.អ.
 ៣១. ឧបាសិកា អីន សុវិន ..... ស.រ.អ.
 ៣២. ឧ.សិ.ហេង_សុវិនីន + ម្នាយលេខាង ឡើង_ត្រូច ..កណ្តាល
 ៣៣. ឧ.ស.យីម_សុមុនិ ឧ.សិ.យុ_បុលិន និងបុត្រ ..... ក.ព.
 ៣៤. ឧ.ស. ឡាយ_សុខុម ឧ.សិ. សុន_ចនា និងបុត្រ .....ក.ព.

-១២៦-

៣៥. ឧ.ស.ីម_ញាតា ឧ.សិ. កាំង_បុលិន និងបុត្រ ...ក.ព.ស.
 ៣៦. ឧបាសិកា អី_អិន
 ៣៧. ឧ.សិ. បុំអាន_សុវិត្តា ..... ក.ព.
 ៣៨. ឧ.សិ. បុំ ជាកំណែ ..... ក.ព.
 ៣៩. ឧ.សិ. ម៉ែង សុនា ..... ក.ព.
 ៤០. ឧ.សិ. សាក់_សាន់អេង ព្រមទាំងបុត្រ
 ៤១. ឧ.សិ. ជាតាក ព្រមទាំងបុត្រ
 ៤២. ឧ.ស. សុវិ សេវ់ និង ឧ.សិ. ស្រីរ៉ែង រូចលាង
 ៤៣. ឧ.ស.សុ ហុកឡូង ឧ.សិ.ភាគ លិឃរហោ ..... ស.រ.អ.
 ៤៤. ឧបាសិកា តាសិន ..... ប.ប.
 ៤៥. ឧ.ស.អូក_សាមោរាង ឧ.សិ.ហីប_តេន និងបុត្រ ...ក.ព.
 ៤៦. ឧ.ស. ម៉ែង_ស្រីន ឧ.សិ. ទួច_សុនហិន និងបុត្រ..... ក.ព.
 ៤៧. ឧ.ស. ពុធ_ពោលាង ឧ.សិ. ហិន_សុវិរ៉ែង ..... កាណាតា
 ៤៨. Chhem Sokreth et Puth Kunthea ..... កាណាតា
 ៤៩. ឧ.ស. ឡូក សេនីប្រុន ឧ.សិ.ម៉ែង លិ និងបុត្រ..... បាកំង
 ៥០. ឧ.ស. ឡែន_ស្រីន ឧ.សិ. ឡែង ណារី និងបុត្រ .... ក.ព.
 ៥១. ឧ.សិ. សយ វណ្ឌា និង ស្វាមិ ព្រមទាំងបុត្រ ..... ក.ព.
 ៥២. ឧ.សិ.ហេង បុរីស្រីនាទ និងកូនីមកតិ+កិរិយា+បុត្រ ក.ព.
 ៥៣. ឧ.សិ. ចំណាន ព្រមទាំងក្រុមគ្រូលាង ..... កាណាតា

-១៣០-

៤៤. ឧ.សិ. លី វន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ ..... កាលាហាត
 ៥៥. ឧ.ស. ហូន ចាន់ ឧ.សិ. តី នាទ និងបុគ្គ
 ៥៦. លោក សា រស អ្នកស្រី ពេះប ដារ៉ែត និងបុគ្គ
 ៥៧. លោក ពីឃុំ សេដ្ឋ អ្នកស្រី នាន ជូនអេន និងបុគ្គ
 ៥៨. លោក ស៊ិន សុវណ្ណិទ្ធ និងកវិយា ..... ក.ព.
 ៥៩. ឧ.ស. ឬធម បុរី ព្រមទាំងបុគ្គ
 ៦០. ឧ.ស. អៀវិ ថាយ និងឧ.សិ. អៀវិ.កេសរ + បុគ្គ... ស.រ.អ.
 ៦១. លោកតា តាន់.លីរហា និងលោកយាយ សុ.ឪ.ឯក្រា
 ៦២. ឧ.សិ. តី.សាយធូ ព្រមទាំងក្នុងចៅ
 ៦៣. ឧ.សិ. តាន់.ជាលី និងកុឡបិស់ទេឡូសៀមរាប ..... ស.រ.
 ៦៤. ឧ.សិ. ឯម សុខន ព្រមទាំងបុគ្គ និងចៅ ..... ក.ព.
 ៦៥. ឧ.សិ. មុល.ឃ៊ែម ..... ស.រ.អ.
 ៦៦. ឧ.សិ. កនី.កីម
 ៦៧. ឧ.សិ. ម៉ោក.នាង
 ៦៨. កុឡបិស់ទេ ចាន់ នាវិសុខ និងក្រុមគ្រួសារ ..... ស.រ.អ.
 ៦៩. កុឡបិស់ទេ កែវិក.កុំ
 ៧០. ឧ.សិ. ឱ្យ ថាយ
 ៧១. ឧ.សិ. សុវិ យក់លី ..... ក.ព.
 ៧២. ឧ.ស. ជាន ឃ៊ែក ឧ.សិ. សុក ចេង ព្រមទាំងបុគ្គ ...ក.ព.

៧៣. ឧ.ស. សោម រកន: ឧ.សិ. សុិប វណ្ណាត ព្រមទាំងបុគ្គ ព.វ.
 ៧៤. ឧ.ស. ហោន សម្បរដុ ឧ.សិ. សុិទេត្សា ..... ក.ព.
 ៧៥. ព្រោមប្រុសនិងព្រោមស្រីរបស់សាមណោ ជា សុកក្នុ.ក.ព.
 ៧៦. ឧ.ស.សារីន ឧ.សិ.ហាប+ឧ.ស.ហើសី ឧ.សិ.អាន ស.រ.អ.
 ៧៧. លោក សុន បុរាណ អ្នកស្រី ហូន ចាន់ធូ ព្រមទាំងបុគ្គ
 ៧៨. លោកស្រី ហុយ សុខម៉ា និងស្រាវី ព្រមទាំងបុគ្គ
 ៧៩. ឧបាសក កាំង សុនម៉ាប
 ៨០. ឧបាសិកា ចៅ សាយន
 ៨១. ឧបាសិកា ិិប នេះ ..... ស.រ.អ.
 ៨២. ឧ.ស.គង់ សុគទ ហោជុំគិមលែ + បុគ្គិត្យចំណុដាក.....ក.ព.
 ៨៣. ឧ.សិ. វណ្ណាត មុនិ ព្រមទាំងបុគ្គ និងចៅ ..... ក.ព.
 ៨៤. ឧ.សិ. លីម ឬធម បុគ្គិត្យធមិត្ត
 ៨៥. ឧ.សិ. ឲ្យន លន
 ៨៦. ឧ.ស. សុិយ ធូ និងឧ.សិ. កាំង ឡើង
 ៨៧. ឧ.សិ. ត្រុ សុកាត ..... ក.ព.
 ៨៨. ឧ.ស.ហោន គិមរិន ឧ.សិ. ហោ ចនុ ព្រមទាំងបុគ្គ...បាកាំង
 ៨៩. ឧ.សិ. សុខ ក្បុន និង ឧ.សិ. សុខ ផែ
 ៩០. ឧ.សិ. អូន ញូ ឧ.សិ. រស លិនិណាត និងបុគ្គ ..... ស.រ.អ.
 ៩១. លោក ចក ឲ្យន និង អ្នកស្រី វណ្ណាតី សុខ

៩២. ឧ.សិ. អូក លទេ និងក្រុមរែន ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ក.ព.
 ៩៣. ឧ.សិ. ជា គីមហ៊ីន ព្រមទាំងបុគ្គ
 ៩៤. ឧបាសិកា អូវ ថា ព្រមទាំងក្នុយ និងចោរ
 ៩៥. ឧបាសិកា ឈុន តាំងសៀវភៅ ព្រមទាំងបុគ្គ និងចោរ
 ៩៦. ឧ.សិ. ជា ម៉ាកលាង
 ៩៧. ឧ.ស.ហ្មាល់ វាទំហុ និងឧ.សិ.ហ្មាល់ យុណាង..... បាកំង
 ៩៨. ឧ.ស.លីម នឹងសូ ឧ.សិ. អីង នាយហុ + បុគ្គ. .... អូត្រូវាលី
 ៩៩. ឧ.ស.ឡូ ដាថីលី ឧ.សិ. សេង ឬន្ទា + បុគ្គ ..... អូត្រូវាលី
 ៩០០. ឧ.សិ. ទិត នាង ..... អូត្រូវាលី
 ៩០១. ឧ.ស. បុច វីត ឧ.សិ.ឡូ សាន់ម៉ែង + បុគ្គ .. អូត្រូវាលី
 ៩០២. ឧ.ស.ខ្ពស់ ចែម ឧ.សិ.អូយ ភាក់ និងបុគ្គ ....
 ៩០៣. ឧ.ស. ឡើ សេង ឧ.សិ.លីម យើ និងបុគ្គ .....
 ៩០៤. ឧ.ស. សុខ សារីន ឧ.សិ.ទួច មុំម និងបុគ្គ ..
 ៩០៥. ឧ.សិ. ទួច លីមកាំង និងឧ.សិ.ទួច សុជាតិ .....
 ៩០៦. ឧ.សិ. គ៉ែ ឪម ចូររអំពោរ ..... ក.ព.
 ៩០៧. ឧ.ស. កែវ មាក ឧ.សិ.ការ គីរសុខា + ក្នុងចោរ ..
 ៩០៨. លោកយាយ ពិន សាក ..... ស.រ.អ.
 ៩០៩. លោក ចាន ម៉ែល និងអូកស្រី ជា សុជា ..... ស.រ.អ.
 ៩១០. កិត្តិ ឈម បុ (វិធ្ងាសម្បទា)..... ស.រ.អ.

៩១១. ឧ.ស.លីម ហុកអាន ..... បាកំង
 ៩១២. ឧ.សិ. ម៉ែ ទួច និងក្នុងខ.សិ.សាមុល គីមផែ ..... ក.ព.
 ៩១៣. លោក ងុន បាន និងអូកស្រី លិន ដាណារី ..... ស.រ.អ.
 ៩១៤. ឧ.សិ.រស់ សេវី និងឧ.សិ.សៀវ ឬន្ទា
 ៩១៥. ឧ.សិ.លី សុវិធី ព្រមទាំងបុគ្គ ..... ក.ព.
 ៩១៦. ឧ.សិ. ឲ គីមសុីន និង ក្រុមគ្រួសារ ..... អូត្រូវាលី
 ៩១៧. លោក ជា សុវិធីនា និង អូកស្រី យុន សុទិមា .. ស.រ.អ.
 ៩១៨. ឧ.សិ.លីបុំបីនិងសុីមបុំបី ព្រមទាំងបុគ្គិតាត ..... ស.រ.អ.
 ៩១៩. ឧ.ស.ហាក់ ចំនួសុជាល ឧ.សិ.វីង សុណារ+បុគ្គ ស.រ.អ.
 ៩២០. ឧ.សិ.ស្រាង អេ ..... ស.រ.អ.
 ៩២១. ឧ.ស.សុខ ដារិន និង ឧ.សិ.ទួច ឬន្ទិ ..... ស.រ.អ.
 ៩២២. ឧ.សិ.រស់ សុជាល និងក្នុង សុខ ..... ស.រ.អ.
 ៩២៣. ឧ.សិ.ឡ៉ា សុីអេង ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ ..... ស.រ.អ.
 ៩២៤. ឧ.សិ.ស្រី វិត្ត ..... ស.រ.អ.
 ៩២៥. ឧ.សិ.សក់ សាក់និ និង ឧ.សិ.សក់ សាបិ ..... ស.រ.អ.
 ៩២៦. លោក សម ហិន និង អូកស្រី ខំ យ៉ាន ..... ស.រ.អ.
 ៩២៧. ឧ.សិ.ចែង ឪម ឬន្ទិ ព្រមទាំងបុគ្គិតាត ..... ស.រ.អ.
 ៩២៨. ឧ.សិ.សុជាតិ ..... ស.រ.អ.
 ៩២៩. ឧ.សិ.សៀវ កាម ..... ស.រ.អ.

១៣០. ឧ.សិ.សុទ យុង + លោក គយ សែន និងត្រូសារ .....
 ១៣១. អ្នកស្រី គយ លោច .....
 ១៣២. អ្នកស្រី ជាតិ ណាលី និងត្រូមត្រូសារ .....
 ១៣៣. ឧ.សិ.អុច ហូល ព្រមទាំងកូនចៅ .....
 ១៣៤. ឧ.សិ.ម៉ែ នាង .....
 ១៣៥. ឧ.សិ.គីម បានជាតិ .....
 ១៣៦. កុឡបិស់ទ វត្ថុសុរិយរដ្ឋី ..... ស.រ.អ.
 ១៣៧. ឧ.សិ.សុយ ជារលី ព្រមទាំងកូនចៅ ..... កាណាជាតា
 ១៣៨. ឧ.ស.ឡារ៉ា លានចេង និង ឧ.សិ.ពីន លីវិវោន.កាណាជាតា
 ១៣៩. ឧ.សិ.គីម មុយ ព្រមទាំងត្រូមត្រូសារ ..... បាកំង
 ១៤០. ឧ.សិ.ទារ គីមហីន ព្រមទាំងកូនចៅ ..... បាកំង
 ១៤១. ឧ.សិ.ផៀប ឯន ព្រមទាំងបុព្ទិតាត ..... បាកំង
 ១៤២. ឧ.សិ.ឡោក កិណី ព្រមទាំងត្រូមត្រូសារ ..... បាកំង
 ១៤៣. ឧ.សិ.តាត យុអេង ព្រមទាំងបុព្ទ និងចៅ ..... ក.ព.
 ១៤៤. លោក ម៉ែង ហិ អ្នកស្រី ម៉ាន សុីសុីចា និងបុព្ទ ..ក.ព.
 ១៤៥. ឧ.ស.ចៅ ហ្ម ឧ.សិ.ឡា គីមសាន និងបុព្ទ ... ក.ព.
 ១៤៦. ឧ.ស.និន ដែក និង កិយា ព្រមទាំងបុព្ទ ..... ក.ព.
 ១៤៧. ឧ.សិ.ផៀន គន្លឹម+ស្វាមិ និង ឧ.សិ.អុច សានិ+ស្វាមិ ក.ព.
 ១៤៨. ត្រូមខ.ស.អុច សុខន វេនប្រចាំខែវត្ថុសុវណ្ណបទុម. ក.ព.

- ១៣៥ -

១៤៩. ត្រូមខ.ស. មុង យេន វត្ថុសំពោមាស ..... ក.ព.
 ១៥០. ត្រូមខ.ស. ជាតិ សារី វត្ថុលិចទុង ..... ក.ព.
 ១៥១. ត្រូមវេនចង្វាន់ ១កើតសំពោមាស ១កើតចំហកមានឯយ
 ១៥២. កើតសុវណ្ណបទុម ១កោចុត្យ ១កោចិត្ត ១កោចិត្តិសាក់ ..
 ១៥៣. ត្រូមកុឡបិស់ទនទាទិត្រិកិនសុីតិតិ ប្រធេសអូស្រាលី .....
 ១៥៤. ត្រូមកុឡបិស់ទស្សនកម្បូលូហូ+សិរិសោកំណុ ... ប.ម.ជ.
 ១៥៥. ត្រូមកុឡបិស់ទចិត្តបុណ្យក្នុងសហគមន៍ជម្រាន
- ~~~~~
- ជាមតុខ្លួចទិន្ន័យចំណែកមានឈ្មោះ**
បិញ្ញាគ្មាន់ចោរៗបុណ្យសេវិតនោះនេះ

- ១- ប្រាកំបុជាព្រះដមិនវិត្តអេវាប់ បុណ្យរាជាណក អូន ផែត្រី.... ៥២៥\$
 ២- ល៊ីង សុីវិ+កិយា PENG SIV CAHEANG PANG CHORN.. ៥០០\$
 ៣- ឧ.សិ.សុជាសិ ..... ៥០០\$
 ៤- ប្រាកំបុជាព្រះដមិនវិត្តអេវាប់ បុណ្យរាជាណក សំ ..... ៥០០\$
 ៥- ឧ.សិ.ឡោក ឬតាត ..... ៥០០\$
 ៦- ឧ.ស.ឡារ៉ា លានចេង និង ឧ.សិ.សុនច្បាត ព្រមទាំងបុព្ទ . ៣៥០\$

- ១៣៦ -

៧-	សាមណែរ សោម បុន	៣០០ \$
៨-	ឧ.ស.លីបូលីនសិបូ និងកួយប្រស សេដលិបូលីណាកត+កួយ+ចៅ	៣០០ \$
៩-	ឧ.ស.ទី ផែ ព្រមទាំងកួនចៅ	៣០០ \$
១០-	ឧ.ស.លី កិស់ហេម និង ឧ.ស.ថែង ឆ្នាំកី	៣០០ \$
១១-	ឧ.ស.សី ស្រី ព្រមទាំងបុគ្គ	៣០០ \$
១២-	ព្រមអូកទូកវិស័ត នៅខែលបីន ប្រឡេសអូត្រាលី	៤៦០ \$
១៣-	ដែង ហេរ៉ែក+ដែង នាយក+រ៉ុន ចរវណ៍+ចាន់ សុខការនៃ+នរសី+...	៤៥០ \$
១៤-	លោកយាយ ឧត្តមា ពោធិ៍អនុ	៤០០ \$
១៥-	ឧ.ស.ជាន់ តាមរៀប	៤០០ \$
១៦-	ឧ.ស.កន សៀវភៅហោ ព្រមទាំងបុគ្គ	៤០០ \$
១៧-	ឧ.ស.ជោរ នេងលី បេកែតាន	៤០០ \$
១៨-	បុទ្ទបិរិស៊ុទ ម៉ាលីនដា អូន និង ត្រូសារ	៤០០ \$
១៩-	ឧ.ស.មុនីវត្ថុ ព្រមទាំងកួនសិ	៤០០ \$
២០-	ឧ.ស.ពោ ដើរ និង ឧ.ស.ឡាង យេរ៉ែម	៤០០ \$
២១-	លោក ហេង ដែលឱន និង លោកស្រី រំ ម៉ាវ ព្រមទាំងបុគ្គ ...	៤០០ \$
២២-	ឧ.ស. សុយ ជារ៉ឺ	៤០០ \$
២៣-	លោកអាថារី មាស សារ៉ែត	៩៥០ \$
២៤-	ឧ.ស.សោម រតន់ និង ឧ.ស.សុធប វណ្ណា ព្រមទាំងបុគ្គ ..	៩៧០ \$
២៥-	ឧ.ស. ម៉ាក អូយ ឧ.ស.បីម ហុន+បុគ្គ និងលោក មិន អាម ..	៩៦០ \$
២៦-	លោកតា កុងឡេរុយអូយ ឧ.ស.សែន ឡេរុយ ព្រមទាំងបុគ្គ	៩៥០ \$
២៧-	ឧ.ស.បី ហេកតាន ឧ.ស.អូន វីទ្វីវិ និងកួនឧ.ស.អូន មានឯណា	៩៥០ \$
២៨-	លោក ឡេរុយ ជាន និងអូកស្រី លីម ឡេរុយ ព្រមទាំងបុគ្គ ..	៩៥០ \$

២៩-	ឧ.ស.បីង អាម និង ឧ.ស.ឡីង លាងជុន	៩៥០ \$
៣០-	ឧ.ស.ឡូង អម	៩៥០ \$
៣១-	ឧ.ស.ជាត សារីយ ឧ.ស.វាត អម+បុគ្គ+ ឧ.ស.មិន អាម	៩៣០ \$
៣២-	ឧ.ស.អីម ពិប និងឧ.ស.ពោន្ធ បុទ្ទម ព្រមទាំងបុគ្គជីតា	៩៤០ \$
៣៣-	ឯកឧត្តម អុត ប្រាំង លោកជំទោ នៅម៉ោម សេដ្ឋ ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០ \$
៣៤-	បុទ្ទបិរិស៊ុទ ជូ គិមស្រាយ	៩០០ \$
៣៥-	លោកក្រុ អេរី សោ និងអូកម្មាយ នូ បុក	៩០០ \$
៣៦-	ឧ.ស.អេរី វ៉ែន ឧ.ស.សុខ សេវិន+បុគ្គ និង លោក មិន អាម	៩០០ \$
៣៧-	ឧ.ស.ជីក លីន និងកួន អូង វីទ្វី+រិរិយា អូង វិទ្វីចាន+ស្រាវី	៩០០ \$
៣៨-	ឧ.ស.ទិន យី និងកួនយី ឧ.ស.ទិន ជាន់សី +បុគ្គសារ និងបុគ្គ	៩០០ \$
៣៩-	ឧ.ស.ជិម នេងប្រីន និងឧ.ស.វី សុខតិន ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០ \$
៤០-	ឧ.ស.ព្រះ លេវីង ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០ \$
៤១-	ឧ.ស.លី គិមស្រែវ	៩០០ \$
៤២-	ឧ.ស.សីង ម៉ោង និង ឧ.ស.សីវ ហីង	៩០០ \$
៤៣-	ឧ.ស.វីវាត David Viradet Krend	៩០០ \$
៤៤-	ឧ.ស.ហេរ៉ែក ព្រមទាំងកួនចៅ	៩០០ \$
៤៥-	ឧ.ស.វោនីម ជីក ហោ នូន ជន ព្រមទាំងបុគ្គជីតា	៩០០ \$
៤៦-	ឧ.ស.ម៉ែក គិមមួន និងឧ.ស.សែក សារីស ព្រមទាំងបុគ្គ ..	៩០០ \$
៤៧-	ឧ.ស.លាយ ដែង និងឧ.ស.អ៊ាស មុំម ព្រមទាំងបុគ្គជីតា	៩០០ \$
៤៨-	ឧ.ស.តីម ហិចសាយ	៩០០ \$
៤៩-	អូកស្រី ទូច អ៉ា	៩០០ \$
៥០-	ឧ.ស.ថែ សារីន	៩០០ \$

៥១-	ឧ.សិ.ទី សារីន -បីរីមា	900 \$
៥២-	ឧ.សិ.អុន សារីន	900 \$
៥៣-	ឧ.ស.ឡុង សុវត្ថិ	900 \$
៥៤-	ឧ.ស.ពុជ លោលាង និងឧ.សិ.ហុន សុវិរេង ប្រមូលបុគ្គ	900 \$
៥៥-	M. CHHEM SOKRETH et Mme PUTH KUNTHEA	900 \$
៥៥-	M.SU SOKUNORA MmeINN VISAL-NARITA et RAKSA ..	900 \$
៥៧-	ឧ.សិ.ច៉ុន បុណ្យលាង ប្រមូលបុគ្គិតាត	900 \$
៥៨-	ឧ.សិ.កុ បុច្ចល្មាន	900 \$
៥៩-	ឧបាសិកា THARY UNG	900 \$
៦០-	ឧ.ស.ទិត សុខិន កវិយា មាយ សារាស ប្រមូលបុគ្គ	900 \$
៦១-	ឧ.សិ. សក់ សារាលី និង ឧ.សិ.សក់ សារី	900 \$
៦២-	.CHEA NEANG	900 \$
៦៣-	ឧ.សិ.ភាគ នៅ	900 \$
៦៤-	ឧ.ស.ឡាង លាងចែង និង ឧ.សិ.ពិនិ ឈើវិភាគ	900 \$
៦៥-	ឧ.សិ.មី សុគន្លារី	900 \$
៦៦-	ឧ.សិ.ឡាច វំ	900 \$
៦៧-	ឧ.សិ.ស្រីន ផែ	900 \$
៦៨-	ឧ.ស.ឡាង រតន់មុនី និង ឧ.សិ.ចន្ទ លីដារ ប្រមូលបុគ្គ	900 \$
៦៩-	ឧ.ស.រស បុនុយីន និង កវិយា បញ្ញា	900 \$
៧០-	ឧ.សិ.ចាន់សុការា+ចាន់សុធម៌+ចាន់ហេង+ចាន់តាក់+ចាន់តេង	900 \$
៧១-	ឧ.សិ.ម៉ោក សំ	900 \$
៧២-	លោក ហីម ណារ៉ាន និងលោកស្រី សុវិន លាក់ណារ៉ាន	900 \$

៧៣-	ឧ.សិ.លីម សុវិនងង	900 \$
៧៤-	ឧ.សិ ការិត សុវិន	900 \$
៧៥-	ឧ.សិ.តាំង លោកស្រី ប្រមូលបុគ្គ និង ថោ	900 \$
៧៦-	ដូនីជី នាង ឡុង ឡុង	៩០.០០០ \$ +
៧៧-	ឧ.ស.លីម បុយ និង ឧ.សិ.ចែក ឡុង ប្រមូលបុគ្គិតាត	900 \$
៧៨-	ឯកឧត្តម គីម សាន្ត និងលោកស្រី នាង សាន្ត . គីមសាន្ត	900 \$
៧៩-	ឧ.ស.លីវ យុយ និង ឧ.សិ.សុវិ ណាង	900 \$
៨០-	ឧ.ស.បុរី ណារី និង ស្វាជិ ប្រមូលបុគ្គិតាត	900 \$
៨១-	លោក លី សុខិនង	900 \$
៨២-	ពុទ្ធបិរីស៊ុទិម សៀវភៅអាន	៩០០ \$
៨៣-	ឧ.សិ.តាំង គីមលោកស្រី	៨០ \$
៨៤-	ឧ.ស.លីម ត្រូវណាង និង ឧ.សិ.កាំង បុំលីស ប្រមូលបុគ្គ	៨០ \$
៨៥-	លោកអាចឡ្បែង វំសែន វិត និងឧ.សិ.សាន់ លិយីន ប្រមូលបុគ្គ	៨០ \$
៨៦-	ឧ.សិ. សារាត ឃីម ប្រមូលបុគ្គ	៨០ \$
៨៧-	ឧ.សិ.វែបន សារីយ និង ឧ.សិ.ថាប់ ជុំជន ហោយីន	៨០ \$
៨៨-	ឧ.សិ.គិន ស្រីន + សុវាត់ ហង + គ្រួសារ+នាងសុចិត្រា+គ្រួសារ	៨០ \$
៨៩-	វេជ្ជបណ្តិត លស គីមវិច និង ថាន ថស	៨០ \$
៩០-	ឧ.សិ.និង គីមសាង ប្រមូលក្រុនថោ	៨០ \$
៩១-	ឧ.ស.អុច ហាង និង គ្រួសារ	៨០ \$
៩២-	ឧ.ស.ឡាង លេងប្រឈម និងឧ.សិ.ជីង លី ប្រមូលបុគ្គ	៨០ \$
៩៣-	ឧ.ស.ខិប ឡុយបេរ៉ាង និងឧ.សិ.ខិប សិនុន	៨០ \$
៩៤-	ឧ.ស.យិន យោន និង ឧ.សិ.គីន យោន	៨០ \$

៩៥-	ឧ.សិ.អេង សុខយោង	៥០ \$
៩៦-	ឧ.សិ.ផង អីម ហោរ ណាគចូគិ	៥០ \$
៩៧-	លោកយាយ ខេវវិ នៅវិស	៥០ \$
៩៨-	លោវវិ គិម្យូច ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
៩៩-	ឧ.សិ.សែន តុង ព្រមទាំងបុត្រិធីតាន និងថោះ	៥០ \$
១០០-	ឧ.ស.ខេវវិ សុឃុំណាន ឧ.សិ.សុឃុំ បុណ្យ+ឧ.ស.ខេវវិ សុឃុំណានវត្ថុ	៥០ \$
១០១-	ឧ.សិ.ហោរ វិ ព្រមទាំងបុត្រិ	៥០ \$
១០២-	ឧ.សិ.ទិម ហើន ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១០៣-	ឧ.សិ.លី ណាវិ	៥០ \$
១០៤-	លោក ជាកិន ហោង និង អ្នកសិ ឆ្លាត ណាវិ	៥០ \$
១០៥-	អ្នកសិ សែន ម៉ាលី បោន្ទូ	៥០ \$
១០៦-	ឧ.សិ.កំវិ ម៉ា +ត្រូសារ និង ឧ.សិ. កំវិ បុន្ទាន់ត្រូ +ត្រូសារ	៥០ \$
១០៧-	ពួមបិសិទ សិម លោយអំពុំត ហាក់ដែន	៥០ \$
១០៨-	ឧ.សិ.លីណា សុឃុំណា	៥០ \$
១០៩-	ឧ.សិ.ខាំមិ កំវិបុន្ទាតា	៥០ \$
១១០-	ឧ.សិ.តិម ណាង	៥០ \$
១១១-	ពួមបិសិទ យុ បូយហោង	៥០ \$
១១២-	ឧ.សិ.ឡាន សុខម ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១១៣-	លោក យិម បុណ្យាត អ្នកសិ ទុន សុគន្ល ព្រមទាំងបុត្រិធីតាន ..	៥០ \$
១១៤-	លោក សិ ត្រិស និងអ្នកសិ ម៉ៅ នៅវិស	៥០ \$
១១៥-	ឧ.សិ.អូន លន	៥០ \$
១១៦-	អ្នកសិ ពោន្ធ មុនិចាន់ និងត្រូសារ	៥០ \$

១១៧-	Mrs.Leaphy-sak	៥០ \$
១១៨-	លោក គោរព តំល់លិ ទិម សិហា	៥០ \$
១១៩-	ឧ.ស.នៅវិស សាក់កុសិន និង ឧ.សិ.គោរពវិវេត	៥០ \$
១២០-	អ្នកសិ នោក ជាម	៥០ \$
១២១-	លោក ពោន្ធសារោះន និងអ្នកសិ ជាសុខបាន	៥០ \$
១២២-	លោក ទោន សោរោះន និងអ្នកសិ ជាសុខបាន	៥០ \$
១២៣-	ឧ.ស.ពោន្ធ សំអាន ហោរ យុម និងកុរុយា ឱី និងក្នុងថោះ	៥០ \$
១២៤-	ឧ.ស.សុឃុំន សុឃុំ និងឧ.សិ.អូន សុឃុំ ហោរ ម៉ា	៥០ \$
១២៥-	ឧ.ស.វិវេត និង ឧ.សិ.សារិន សុឃុំ	៥០ \$
១២៦-	ឧ.ស.សម ហើន និងអ្នកសិ ខាំ យ៉ាន	៥០ \$
១២៧-	ឧ.សិ.អូយ សុវិណ្ណ	៥០ \$
១២៨-	ឧ.សិ.ភាង ទុច	៥០ \$
១២៩-	ឧ.សិ.ចុំ តែង និង ឧ.សិ.សុវិណ្ណ	៥០ \$
១៣០-	ឧ.សិ.ឡង គុណវិ	៥០ \$
១៣១-	ឧ.សិ.នាយ សិន ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៣២-	ឧ.សិ.ស យុត ព្រមទាំងបុត្រិ	៥០ \$
១៣៣-	ឧ.សិ.អូង សុឃុំ	៥០ \$
១៣៤-	អ្នកសិ បុន្ទាន់តីមលិ	៥០ \$
១៣៥-	ឧ.សិ.តុយ សិ	៥០ \$
១៣៦-	ឧ.សិ.លាន មុច ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៣៧-	ឧ.សិ.យង់ បុរី	៥០ \$
១៣៨-	ឧ.សិ.ថ្វាប ធម្ម	៥០ \$

១៣៩-	លោក អីន ជុង	៥០ \$
១៤០-	ខ.សិ.ផ្លូវ មួយទូរាយ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
១៤១-	ខ.សិ.ខែ មេវ៉ា ជុន ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៤២-	ខ.ស.សុន ជានិន និង ខ.សិ.ទួច មនឹន	៥០ \$
១៤៣-	ខ.សិ.នៅ សោរណា	៥០ \$
១៤៤-	ខ.សិ.មិល វិយ៉ែ	៥០ \$
១៤៥-	ខ.សិ.ផុច ហូល ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៤៦-	ខ.សិ.រដ្ឋ យុន	៥០ \$
១៤៧-	ខ.សិ.នុន បុច ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៤៨-	ខ.សិ.រស់ សុជាប	៥០ \$
១៤៩-	ខ.សិ.មោម សានិន ព្រមទាំងបុគ្គលិតា	៥០ \$
១៥០-	ខ.សិ.លាស់ សីម	៥០ \$
១៥១-	ខ.សិ.ទី គិមជីន ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៥២-	ខ.សិ.អេវីន គិមបុយ	៥០ \$
១៥៣-	ខ.សិ.សុយ មេងសិរី ព្រមទាំងបុគ្គលិតា	៥០ \$
១៥៤-	ខ.សិ.បេស្តាលីន	៥០ \$
១៥៥-	ខ.សិ.កែ មិមិ	៥០ \$
១៥៦-	ខ.សិ.ការា ទាន	៥០ \$
១៥៧-	ខ.ស.លាស់ គិមសុយ និង ខ.សិ.លាន មួយបុយ + ក្នុងថោះ	៥០ \$
១៥៨-	ខ.សិ.ចាន់ សុកាន់	៥០ \$
១៥៩-	ខ.សិ.ជានិម ព្រមទាំងក្រោមគ្រូសារក្នុងថោះ	៥០ \$
១៥០-	ឯកឧត្តម ចំម វិឃ្វា លោកជាន់ សុខា សូលីវណ្ណ + បុត្រ	៥០ \$

១៦១-	ខ.ស.សុន សុខា និងខ.សិ.សុខា ផលិត ព្រមទាំងបុគ្គលិតា	៥០ \$
១៦២-	ខ.សិ.តាង កុឡា	៥០ \$
១៦៣-	ខ.សិ.មួយ ចែង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
១៦៤-	ខ.សិ.ស៊ែន ស្មោយ ព្រមទាំងបុគ្គលិតា និងថោះ	៥០ \$
១៦៥-	ខ.ស.ប៉ុន ហុ និង ខ.សិ.សំរាបអនុ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
១៦៦-	ខ.សិ.សំរាបអនុ និង ស្មោម ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៦៧-	ខ.សិ.ថាន និង សំរាបអនុ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
១៦៨-	ខ.សិ.ហោ យុទ្ធសន	៥១ \$
១៦៩-	អ្នកស្រី ជាត់ ម៉ៅ	៥០ \$
១៧០-	លោកយាយ មិជ ទូន	៥០ \$
១៧១-	ខ.សិ.លី គិមបោះ	៥០ \$
១៧២-	ខ.សិ.យុប គិត ព្រមទាំងក្នុងថោះ	៥០ \$
១៧៣-	ខ.សិ.គុន វិចទេស ព្រមទាំងបុគ្គលិតា	៥០ \$
១៧៤-	ខ.សិ.មេុន បែបិត	៥០ \$
១៧៥-	ខ.សិ.តាង ហៅវិចទេស ព្រមទាំងក្រោមគ្រូសារក្នុងថោះ	៥០ \$
១៧៦-	ខ.សិ.ពុ បាកង	៥០ \$
១៧៧-	ខ.សិ.ឆ្នុង អីម	៥០ \$
១៧៨-	ខ.សិ.សំ យិន	៥០ \$
១៧៩-	លោក ខោ គិមបាន និង អ្នកស្រី ជាត់ សិបា	៥០ \$
១៨០-	លោក ចាត កិ និង អ្នកស្រី លិ គិព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
១៨១-	ខ.សិ.មួយ ចាន់ចំន និងខ.ស.និន ហាក់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
១៨២-	ពុទ្ធបុរីស៊ុខ ខ្សោវ សាន និងលោកយាយ ខោចា	៥០ \$

១៨៣-	Mrs.Borin-sak	៣០ \$	៤០៥-	ឧ.ស.ជាសុណារី	៤៥ \$
១៨៤-	អ្នកស្រី គិម ហាក់តិក	៣០ \$	៤០៦-	ក្បាលចោនោកតា តុង សំអូន យាយបីគិមហិន ..៤៨០០០ខ+	៤៥ \$
១៨៥-	ឧ.ស.លីម វុចបិក ព្រមទាំងក្នុងចោន	៣០ \$	៤០៧-	ឧ.ស.អូន ខាត់ហា និងបុគ្គលិក សុន សេរី និង អូន ទូច	៤០ \$
១៨៦-	លោក អាម វាទី និងលោកស្រី សែក សេវិន្ទុ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៣០ \$	៤០៨-	ឧ.ស.រ៉ុង និង ឧ.ស.បុង សុវិភាគ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៤០ \$
១៨៧-	ឧ.ស.សុជាតា និង ឧ.ស.ធិតាចុស+ក្នុងបុគ្គលិក កណ្តាលោយ+ក្នុង វិសិដ្ឋ	៣០ \$	៤០៩-	ឧ.ស.សុត្រា	៤០ \$
១៨៨-	ឧ.ស.នីង ម៉ាស និង ឧ.ស.ឈើយ៉ា នឹន	៣០ \$	៤១០-	ឧ.ស.លីម ងុំស	៤០ \$
១៨៩-	.LOR PEK HOUY	៣០ \$	៤១១-	អ្នកស្រី ហូន សាន	៤០ \$
១៨៩០-	លោក ពោជ្រ សិហា និង អ្នកស្រី ថាប់ សុវត្ថិ	៣០ \$	៤១២-	លោក រស មួន និង ការិយា	៤០ \$
១៨៩១-	ឧ.ស.ឱិប វេះ	៣០ \$	៤១៣-	នុត សុជាត	៤០ \$
១៨៩២-	ឧ.ស.រស ផន និង ឧ.ស.អម គេវីន	៣០ \$	៤១៤-	ឧ.ស.វាន ដុំ ហេវារោន ម៉ាង និងក្នុងប្រស វេង ដុំ និង អាក៉ក	៤០ \$
១៨៩៣-	ឧ.ស.ហាម ព្រមទាំងបុគ្គលិក (ព្រៃនិមិន កំណែងម៉ាយ)	៣០ \$	៤១៥-	ឧ.ស.មិម ម្នារ និងឧ.ស.ថាន់ លោក	៤០ \$
១៨៩៤-	ពុទ្ធបុរិស៊ុខ សំណាត់	៣០ \$	៤១៦-	លោក អូន ហូន និង អ្នកស្រី ថាប់ សុវិភាគ	៤០ \$
១៨៩៥-	ឧ.ស.រោង សំអាត និង ស្វាមិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៣០ \$	៤១៧-	ឧ.ស.តុច ដុលាភ និង កុមារ ខេវិន លីម	៤០ \$
១៨៩៦-	ឧ.ស.ជាតិ គិមបេវីន ព្រមទាំងបុគ្គលិក និងចោន	៣០ \$	៤១៨-	ពុទ្ធបុរិស៊ុខ មុំ លីវត្ថិ	៤០ \$
១៨៩៧-	ឧ.ស.ហូរ អី	៣០ \$	៤១៩-	អ្នកស្រី ពោន និង មុំ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៤០ \$
១៨៩៨-	ឧ.ស.ឡូង ឃេង និង ឧ.ស.គុយ ឡូងសុយ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៣០ \$	៤២០-	ពុទ្ធបុរិស៊ុខ ផែ គិមនាយ ម៉ោកស្រី	៤០ \$
១៨៩៩-	ឧ.ស.ឡូង សុជាតិ	៣០ \$	៤២១-	ឧ.ស.ហូរ បុនុយ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៤០ \$
៤០០-	ឧ.ស.ហូរ ហេង និងឧ.ស.លីម គគំម ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៤៥ \$	៤២២-	ឧ.ស.អវវ បុូយ ព្រមទាំងក្នុងចោន	៤០ \$
៤០១-	ឧ.ស.លីម បែងខេង និងឧ.ស.ហាម ឈូនលោក និងបុគ្គលិក	៤៥ \$	៤២៣-	លោក សិវិត សុណារី អ្នកស្រី ឈូន អាម ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៤០ \$
៤០២-	ឧ.ស.អីន អីម	៤៥ \$	៤២៤-	ឧ.ស.ឡេត យុុម	៤០ \$
៤០៣-	ឧ.ស.នុ នេវីន ឧ.ស.ហេង លន់	៤៥ \$	៤២៥-	ឧ.ស. អាម និង លោកតា សុក	៤០ \$
៤០៤-	ពុទ្ធបុរិស៊ុខ សុខ បុនុយ ព្រមទាំងក្នុងចោន	៤៥ \$	៤២៦-	ឧ.ស.ហូន ម្នារស្រី	៤០ \$

-១៨៥-

-១៨៦-

២២១-	ឧ.ស.កាន់ វាត និង ឧ.សិ.កែវ កល្មរាយ	២០ \$
២២២-	កញ្ច ការ់ សុចារត្ស	២០ \$
២២៣-	ឧ.ស.ជួយ សារីអូ និង ឧ.សិ. នង នឹង ព្រមទាំងបុគ្គលិក	២០ \$
២៣០-	ឧ.ស.យន្ត សុខ និង ឧ.សិ.តាំង លុយុបិយ	២០ \$
២៣១-	ឧ.ស.ធ្វើ ម៉ៅ	២០ \$
២៣២-	ឧ.សិ.សុខា និស្សានេ	២០ \$
២៣៣-	ឧ.សិ.យីម លីឡា	២០ \$
២៣៤-	ឧ.សិ.ថាម ឆ្លងអេង	២០ \$
២៣៥-	អ្នកប្រើ គិម លី	២០ \$
២៣៦-	ផ្ទុក កិនីក	២០ \$
២៣៧-	ឧ.សិ.នាង ណោ	២០ \$
២៣៨-	ឧ.សិ.ជាម ចុន ហោក អង្គម្ពាល់តុ តុីម លោកយាយ លី សុីម	២០ \$
២៣៩-	ឧ.សិ.ហ្មុង ជាត និង ក្រុមគ្រូសារ	២០ \$
២៤០-	ឧ.សិ.ហៀវក ទូន	២០ \$
២៤១-	លោក បុត បុន្មបាន និង ករិយា នូន ដល	២០ \$
២៤២-	ឧ.សិ.លីម គោរៈ និង ត្រូសារ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	២០ \$
២៤៣-	ឧ.ស.អុង គិម ណោ និង ឧ.សិ.សុជាណារា	២០ \$
២៤៤-	ឧ.ស.ហុត ដល និង ឧ.សិ.អាង លំអង	២០ \$
២៤៥-	លោកយាយ អុច ពោច	២០ \$
២៤៦-	លោកយាយ កុល សុីម	២០ \$
២៤៧-	ឧ.ស.គុយ សុធន និង ឧ.សិ.ខាង កាន ព្រមទាំងកូនម៉ៅ	២០ \$
២៤៨-	លោកយាយ តាន សុីរីម្លៃង និងយាយទៅការណាម៉ា..	២០ \$

២៤៩-	លោកយាយ អុក យីម និង ឧ.សិ.តង សម្បត្តិ	២០ \$
២៥០-	ឧ.សិ.តង សារិន	២០ \$
២៥១-	ឧ.សិ.ប៊ែន ថន +ឧ.សិ.ពោ សារីន +ឧ.សិ.សុង សុចារត្ស	២០ \$
២៥២-	លោក ឈិម សុីមបុក និងអ្នកប្រើ លី សានចុ ព្រមទាំងបុគ្គលិក .	២០ \$
២៥៣-	លោកយាយ សុវ លន់អេង ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២០ \$
២៥៤-	ឧ.សិ.បិ	២០ \$
២៥៥-	ឧ.សិ.នីវ វីចម៉ែង	២០ \$
២៥៦-	លោក ទុ សីវិណ្ឌ និង អ្នកប្រើ មីក យោវ៉ត	២០ \$
២៥៧-	ឧ.សិ.បុ វាន ណោ	២០ \$
២៥៨-	ឧ.សិ.តាំង ហោណោ ព្រមទាំងក្រោមគ្រូសារកូនម៉ៅ ..	២០ \$
២៥៩-	ឧ.ស.យាន សារីន និង ឧ.សិ.តាន សរប្រចំ	២០ \$
២៥១០-	ឧ.ស.អូ កា និង ឧ.សិ.លុយ គិមអេង ព្រមទាំងបុគ្គលិកីតា ...	២០ \$
២៥១១-	ឧ.ស.គុង លាងដេង និង ឧ.សិ.ផ្ទុក សុីហុង ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២០ \$
២៥១២-	ឧ.សិ.តង ជាកាត និង លោក សែន ឱិម ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២០ \$
២៥១៣-	ឧ.ស.ជាន វិយ និង ឧ.សិ.សុក ឡង ព្រមទាំងបុគ្គលិកីតា	២០ \$
២៥១៤-	ឧ.ស. ព្រំ សុន និង ឧ.សិ.សុន យុត ព្រមទាំងបុគ្គលិក និងម៉ៅ	២០ \$
២៥១៥-	លោក ម៉ែន សែស លោកប្រើឱដ្ឋី.ផ្ទុង សុក ព្រមទាំងបុគ្គលិក	២០ \$
២៥១៦-	ឧ.សិ.មី លីកាតិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២០ \$
២៥១៧-	ឧ.សិ.វិណ្ឌ មុនិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២០ \$
២៥១៨-	ព្រោមប្រុល និងព្រោមប្រុលសិរីបស់សាមណោ ជាសុភក្រុង ..	២០ \$
២៥១៩-	ឧ.សិ.ថាន សុខី ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២០ \$
២៥២០-	ឧ.ស.វស ពោព្រ និង ឧ.សិ.តុច គិមបោរីន ព្រមទាំងបុគ្គលិក ...	២០ \$

២៨១-	ឧ.សិ.ពាល់ សេវ័មេង	៩០ \$
២៨២-	ឧ.សិ.គុយ មេដ្ឋានឯង ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៣-	ឧ.សិ.វ៉ុន យុគខាង	៩០ \$
២៨៤-	លោក ជាសុវត្ថុភាព និង អ្នកស្រី យុន សូវិថា	៩០ \$
២៨៥-	ឧ.ស.សុខ ហេង និង ឧ.សិ.ហង់ សាលាបេការ និងក្រុនចោរ	៩០ \$
២៨៥-	ឧ.ស.សាយ សុលិ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារក្តុនចោរ	៩០ \$
២៨៧-	ឧ.ស.ជុំ លាង និង ឧ.សិ.ផែវម អិន	៩០ \$
២៨៨-	ឧ.ស.វ៉ាន និង លោកម៉ាខី ជាតុក +គ្រួសារក្តុនចោរ	៩០ \$
២៨៩-	ឧ.ស.ខីន ណាត់ ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨០-	ឧ.ស.យន្ត សិណា	៩០ \$
២៨១-	អ្នកស្រី សិវ សំណាក់ណា	៩០ \$
២៨២-	ឧ.ស.មីន នក	៩០ \$
២៨៣-	ឧ.ស.កិម វិត្យារា និងឧ.សិ.គុម សុកា ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៤-	លោកអាណារី ឱិ ហេង និង កិរិយា វិត្យាល្អយដូនកែវ	៩០ \$
២៨៥-	ឧ.ស.វ៉ាន ខនណា និងកិរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៥-	លោក មុន សំអាត និងកិរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៧-	ឧ.ស.សេវ៉ុន ត្រី និង ឧ.សិ.ពុុយ លានអីន	៩០ \$
២៨៨-	ឧ.ស.សុ យិន និង ឧ.សិ.បុុយ យេង ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៩-	ឧ.សិ.តារ់ តិមិដឹង ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨០-	ឧ.សិ.អុន ជោនា ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨១-	ឧ.សិ.នាង បុន ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨២-	ឧ.សិ.ខៀវ បុឆ្នា	៩០ \$

២៨៣-	ឧ.សិ.ងក ឃិន និងបុត្រ បុន សិតា ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៤-	លោក តាន់ ឈ្មោន និង តាន់ យកសី ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៥-	លោក យ៉ាន់ យុវីត និងអ្នកស្រី មេន សារីន ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៥-	លោក តាន់ បុះទាន និង កិរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៧-	ឧ.ស.ពុុប ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៨-	ឧ.ស. ឡាច ផ្ទុក និង ឧ.សិ.ឱុក យ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ	៩០ \$
២៨៩-	លោក កាយអត្ថិនី និងឧ.សិ.ជាន នាង	៩០ \$
៣០០-	ឧ.សិ.សេវ៉ុន វ៉ាន និង ឧ.សិ.សាយ សែន	៩០ \$
៣០១-	ឧ.ស.ការ់ គោន និង ឧ.សិ.ជីវ យុម	៩០ \$
៣០២-	លោកយាយ ប្រាក់ ដែ	៩០ \$
៣០៣-	ឧ.សិ.ឡាច សុុន	៩០ \$
៣០៤-	ឧ.សិ.ហុន ឆ្នាយហិង	៩០ \$
៣០៥-	អ្នកស្រី ចាន់ សារិសំ	៩០ \$
៣០៦-	លោកយាយ សរ នេងហិង	៩០ \$
៣០៧-	អ្នកស្រី ឃិម វូច	៩០ \$
៣០៨-	សុវណ្ណ ស្រីម៉ោក	៩០ \$
៣០៩-	ជាន នាង និង ស្វាមី	៩០ \$
៣១០-	ជាន ទុក និង កិរិយា	៩០ \$
៣១១-	លោកយាយ ដឹង វិចជាតា	៩០ \$
៣១២-	អេវីន និមិល	៩០ \$
៣១៣-	សារី វ៉ាសិទ	៩០ \$

៣១៥-	កីម វិនវាសៀវប៊ា	90 \$
៣១៦-	ស្បូច ពោរ៉ែន	90 \$
៣១៧-	លើយីវ់ ហេង	90 \$
៣១៨-	ថៅង អូន	90 \$
៣១៩-	ឧ.សិ.អេម ថែម	90 \$
៣២០-	ផែង លាយាន	90 \$
៣២១-	ផែង វ៉ែដ	90 \$
៣២២-	លោកយាយេ ទិត មេញ្ជន	90 \$
៣២៣-	សារ ហាត សម្រាតុ	90 \$
៣២៤-	លោក ជីម សេរី និង អូកស្រី អក សារាត	90 \$
៣២៥-	ឧ.សិ.គីម សុី	90 \$
៣២៦-	ឧ.សិ.ចុី សៀវីង	90 \$
៣២៧-	ឧ.សិ.យិម និង លោកតា មេង ហុ	90 \$
៣២៨-	លោក ដែង ការី និង អូកស្រី កែវ បុនតា	90 \$
៣២៩-	ឧ.សិ.គីម ទី	៩០ កាលាដា*
៣៣០-	ឧ.សិ.អូយ អេរ៉ីមិញ្ញ ព្រមទាំងបុគ្គ	90 \$
៣៣១-	ឧ.សិ.ស្វែង សុជាត	90 \$
៣៣២-	ហុង	90 \$
៣៣៣-	ឧ.សិ.លេយ៉ែង បុិច ព្រមទាំងបុគ្គ	90 \$
៣៣៤-	ឧ.ស.ថុល ហិរាម	90 \$
៣៣៥-	ឧ.សិ.ប្រាង ចាន់ថា	90 \$
៣៣៦	.DIP ROEUY	90 \$

៣៣៧-	.CHIN SOPHEA	90 \$
៣៣៨-	.TEA CINA	90 \$
៣៣៩-	ឧ.សិ.សុខា ខ្ពត ព្រមទាំងបុគ្គិតា	90 \$
៣៤០-	ពុទ្ធបុរិស័ទ យាន ច័ន្ទុជី	90 \$
៣៤១-	លោក លាយាន សុភក្រ និង អូកស្រី យាន ថានី	90 \$
៣៤២-	អូកស្រី តា យុទ្ធគង ព្រមទាំងបុគ្គ	90 \$
៣៤៣-	ឧ.សិ.លី អង ព្រមទាំងបុគ្គ	90 \$
៣៤៤-	អូកស្រី ពោ សារីន ព្រមទាំងក្នុងថែ	90 \$
៣៤៥-	ពុទ្ធបុរិស័ទ សំ សាមុន	90 \$
៣៤៦-	ឧ.ស.សែន ផែអូ និង ឧ.សិ.គុណ ឆ្នាំងអេង	90 \$
៣៤៧-	ឧ.សិ.នាង ធម ព្រមទាំងក្នុងថែ	90 \$
៣៤៨-	ឧ.ស.ឱម ជិសប្បទី និង ឧ.សិ.វណ្ណ ទិណា និងក្នុងស្រីឱម ឡើ	90 \$
៣៤៩-	អូកស្រី ថែ យ៉ាង	90 \$
៣៥០-	ឧ.សិ.បុន សារ៉ែ ព្រមទាំងបុគ្គ	90 \$
៣៥១-	ឧ.សិ.លីម បុូយការិកា និង ឧ.សិ.មួយ យាន	90 \$
៣៥២-	ឧ.សិ.ជាត ថានី ព្រមទាំងព្រោតិមិត្ត	90 \$
៣៥៣-	លោក កិក សុវណ្ណ និង អូកស្រី លី សុខា	90 \$
៣៥៤-	ឧ.សិ.លីម ជលវិទ្យា និងមាតាបិតា + បងប្អុនប្រសស្រី	90 \$
៣៥៥-	ឧ.សិ.សែន សារ៉ែអូយ និង ឧ.សិ.សែន សារ៉ែអីម	90 \$
៣៥៦-	ផុែនជី ទូត អាត ព្រមទាំងក្នុងថែ	90 \$
៣៥៧-	ពុទ្ធបុរិស័ទ កុល បុីឱិ	90 \$
៣៥៨-	ឧ.សិ.នាយ សែង ព្រមទាំងក្នុងថែ	90 \$

៣៩៩-	ខ.ស.ដីង នឹងការ និង ខ.ស.គិម យើង ព្រមទាំងបុត្រ ...	90 \$
៣១០-	ខ.ស.ឯែន និង ព្រមទាំងក្នុងថោះ	90 \$
៣១១-	ខ.ស.វិញ្ញ នាត និង ខ.ស.ថាប់ នៅវិ ព្រមទាំងបុត្រធិតាទ ..	90 \$
៣១២-	ខ.ស.ដីង ហូច និង ខ.ស.ទិវ លើវបុលុយ	90 \$
៣១៣-	ខ.ស.សុយ ផន ព្រមទាំងក្នុងថោះ	90 \$
៣១៤-	ខ.ស.ឯុវ មុយអី ព្រមទាំងបុត្រធិតាទ	90 \$
៣១៥-	ខ.ស.ពោ សុវាង ហេរិយោង	90 \$
៣១៦-	លោកយាយ ឃិម សុយ ព្រមទាំងក្នុងថោះ	90 \$
៣១៧-	ខ.ស.លួន សិន ព្រមទាំងបុត្រ	90 \$
៣១៨-	ខ.ស.ព្រិ លាងឃិម	90 \$
៣១៩-	ខ.ស.ព្រិ សុនា	90 \$
៣២០-	ខ.ស.មុច កុយ និង ខ.ស.ថែង ជិនចុះ	90 \$
៣២១-	ខ.ស.អី ណារិន និង ខ.ស.ជាត សាមេត	90 \$
៣២២-	ខ.ស.ឱធម៌ សារីន និង ខ.ស.មុន ព្រមទាំងបុត្រ	90 \$
៣២៣-	ខ.ស.កុច ហូរ និង ខ.ស.សុយ តាំងអីម ព្រមទាំងបុត្រ ធិតាទ ..	90 \$
៣២៤-	លោក ឡុង សុដែន លោកស្រី កុច សុចាស និងមាតាបិតា ..	90 \$
៣២៥-	ខ.ស.យុទ យើង	90 \$
៣២៦-	ខ.ស.ខំ អុក និង ខ.ស.សាយ សាន់នៅ ព្រមទាំងក្នុងថោះ	90 \$
៣២៧-	ខ.ស.នាយ សុក ព្រមទាំងក្នុងថោះ	90 \$
៣២៨-	ខ.ស.ិម ណិណបុលុយ	90 \$
៣២៩-	ខ.ស.ឆ្នាំ ប៊ែង និង កិរិយា ព្រមទាំងបុត្រធិតាទ	90 \$
៣៣០	ខ.ស.នាយ ផុន និង ខ.ស.យន ចែងយិ ព្រមទាំងបុត្រ	90 \$

៣៩១-	ខ.ស.អី វិន វិនខេង ព្រមទាំងបុត្រ	90 \$
៣៩២-	លោក ឃិម ហូន និង ខ.ស.សុន នេងណាង	90 \$
៣៩៣-	ខ.ស.លី សុវិជ្ជ ព្រមទាំងបុត្រ	90 \$
៣៩៤-	ខ.ស.លីម សាមុត និង ខ.ស.លីម ច័ន្ទលិ ព្រមទាំងបុត្រ ..	90 \$
៣៩៥-	ខ.ស.ថោះ ស្រីន និង ខ.ស.ឡុង សិនហីន ព្រមទាំងបុត្រធិតាទ ..	90 \$
៣៩៦-	ខ.ស.អី សុក សាមោណារ៍ និង ខ.ស.បិក តេង ព្រមទាំងបុត្រ ..	90 \$
៣៩៧-	ខ.ស.ហី អនសន និង ខ.ស.ហី សិន សិមណោ ព្រមទាំងក្នុងថោះ ..	90 \$
៣៩៨-	លោក ម៉ែង ហី និង អ្នកស្រី ម៉ែង សិមណោ ព្រមទាំងបុត្រ ..	90 \$
៣៩៩-	លោក ណាក តាមារុី និង អ្នកស្រី ម៉ែង សិមណោ ព្រមទាំងបុត្រ ..	90 \$
៤០០-	កុង ហី និង លោកយាយ ពេញ ព្រមទាំងក្នុងថោះ	90 \$
៤០១-	ខ.ស.ហី ឡុង ឡុងឈី	90 \$
៤០២-	ខ.ស.លី សុន និង ខ.ស.លី សុន មុយចាយ ព្រមទាំងបុត្រ ..	90 \$
៤០៣-	កញ្ញា សុយ ជារៀណត	90 \$
៤០៤-	ខ.ស.ថោះ ជុន	90 \$
៤០៥-	ខ.ស.យុត ម៉ាលីយ និង យុត ម៉ី ប្រមទាំងបុត្រធិតានិងថោះ ..	90 \$
៤០៦-	កញ្ញា សុខ សាប្បរក៍ ហេរិស្រីពោ	90 \$
៤០៧-	ខ.ស.លោន សុវិទេ	90 \$

៤០៣-	ឧ.ស.តាន់ ម៉ែង និង ឧ.ស.ម៉ែង គិម ព្រមទាំងបុគ្គ	៩ \$
៤០៤-	.Bunnarith Bunnarout Simora Kerry Jhom KolabRoseEmmaly.	៩ \$
៤០៥-	ឧ.សិ.យុវ ប្រើឱម៉ា	៩ \$
៤០៦-	ឧ.សិ.ដឹង សុខុន ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤០៧-	ឧ.សិ.ស៊ុំ សុត ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤០៨-	ឧ.សិ.សោម សុវណ្ណា	៨ \$
៤០៩-	ឧ.សិ.យិន សុនិ ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤១០-	ឧ.ស.កែវ ហាង និង កីរឃាយ ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤១១-	ឧ.ស.ហេង សុខុន	៨ \$
៤១២-	ឧ.ស.ម៉ែង និង ឧ.សិ.យិន យីន	៨ \$
៤១៣-	ឧ.សិ.យិន យីម ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤១៤-	ឧ.សិ.ជាតិ សុវិទាល	៨ \$
៤១៥-	ឧ.សិ.ជាតិ សាយទាង	៨ \$
៤១៦-	ឧ.ស.តុលី គុណ និង ឧ.ស.តាន់ សិត់	៨ \$
៤១៧-	អ្នកក្រុព្យឈរ នៅ គិមបី	៨ \$
៤១៨-	លោក វីរ៉ែម សុធនិន និង អ្នកសិរី នៅ វិញ្ញនា ព្រមទាំងបុគ្គ ...	៨ \$
៤១៩-	កញ្ញា សុន ពិនិត្យ	៨ \$
៤២០-	ឧ.សិ.បី អម និង ស្វាមិ	៨ \$
៤២១-	ឧ.សិ.ហូត លាងសុធមិ	៨ \$
៤២២-	ឧ.សិ.កែវ សារិន	៨ \$
៤២៣-	ឧ.សិ.គី យកបុយ ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤២៤-	ឧ.សិ.លី ហាង ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$

៤២៥-	លោកយាយ ប្រាក់ មិ	៨ \$
៤២៦-	អ្នកសិរី យេះស	៨ \$
៤២៧-	នាង ម៉ែងខ្សោ	៨ \$
៤២៨-	អេវីន ចន្ទា	៨ \$
៤២៩-	ទីង ត្រា	៨ \$
៤៣០-	ទីង វិចម្ចី	៨ \$
៤៣១-	ឧ.សិ.នោម នានិស	៨ \$
៤៣២-	ឧ.ស.ថាន់ សុនិ និង ឧ.សិ.អូក សុជាល ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤៣៣-	ឧ.ស.មីន ខោ និង ឧ.សិ.ឡូន យេវីន ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤៣៤-	ឧ.សិ.វា លាងផែង និង ស្វាមិ ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤៣៥-	ឧ.សិ.ឡូន មួយ ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤៣៦-	ឧ.សិ.ត្រី ណែបូយ ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤៣៧-	ឧ.សិ.សុខ ចិន ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤៣៨-	ឧ.សិ.សុ លាក្រី និង ឧ.សិ.សុ សុជាត	៨ \$
៤៣៩-	ឧ.សិ.យុត គិមសាង និង ស្វាមិ ព្រមទាំងបុគ្គ	៨ \$
៤៤០-	ឧ.សិ.ថាន់ ផែង	៨ \$
៤៤១-	ឧ.សិ.អីន សុភាព	៨ \$
៤៤២-	ឧ.សិ.ថាន់ ពីសិទ្ធិ	៨ \$
៤៤៣-	ឧ.សិ.ថាន់ វិមាន	៨ \$
៤៤៤-	ឧ.សិ.ថាន់ ជាការ	៨ \$
៤៤៥-	លាកត តាន់	៨ \$
៤៤៦-	ភាព តាន់	៨ \$

៤៨៧-	អេ ម្យោង សុខចាវី តាន់	៥\$
៤៨៨-	អាមិក សុខចាវី តាន់	៥\$
៤៨៩-	អេរិន សុខចាវី តាន់	៥\$
៤៨០-	អាមិស្សា សុខចាវី តាន់	៥\$
៤៨១-	អីមិវិន	៥\$
៤៨២-	តាន់ ម៉ាប	៥\$
៤៨៣-	តាន់ គោរ	៥\$
៤៨៤-	ខ.ស.លូន គិមសាស និង ខ.សិ.យុ ណែលសៀវភៅ	៥\$
៤៨៥-	ធម្មបឹរិស៊ុទ ដាក់ ឡៀង និង ផ្លូវ សោកា	៥\$
៤៨៦-	ខ.ស.សុយ សុជាន់ណា និង ខ.សិ.ម៉ា សុជល ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨៧-	កិត្តិវិន	៥\$
៤៨៨-	អ្នកប្រើ គិត សំកិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨៩-	ខ.ស.ហូយ សារែត និង ខ.សិ.តិប ឡូបូ	៥\$
៤៨០-	ខ.សិ.ឡេង ណែលកោង និង ស្អាមិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨១-	ខ.សិ.ទួច សាមោះន ហេវិម៉ែតិវិង្វ ព្រមទាំងកូនចេ	៥\$
៤៨២-	ខ.សិ.ដៃយ៉ា ម៉ៅ	៥\$
៤៨៣-	ខ.ស.ជាន់ និង ខ.សិ.វាត សារែត	៥\$
៤៨៤-	អ្នកប្រើ ថ្វាង ស្រីម និង ស្អាមិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨៥-	សាមេរាប ខ្សោរ ណាកុន	៥\$
៤៨៦-	អ្នកប្រើ លើស ណូ និងស្អាមិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨៧-	អ្នកប្រើ វាត សារែត និង ស្អាមិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨៨-	អ.ស.សិម ខ្សោន និង ខ.សិ.យ៉ាន សុខខន	៥\$

៤៨៩-	សាមេរាប សិម សៀវភៅ	៥\$
៤៨៩-	ខ.សិ.ឡេត ឡូន	៥\$
៤៨១-	ខ.សិ.អី គិមយុ ព្រមទាំងកូនចេ	៥\$
៤៨២-	ខ.សិ.វ៉ែន ណាកុន និង កែវ ចិ ត្នា	៥\$
៤៨៣-	កុមារា ថែម វណ្ណវរបុទ្ទិ	៥\$
៤៨៤-	កុមារា ថែម ចែត្តា	៥\$
៤៨៥-	កុមារា ថែម រស់សាន្តសិរីរួច្សាត	៥\$
៤៨៦-	កញ្ញា សុខ គោតិតិសិ	៥\$
៤៨៧-	លោក ឧត អុន វណ្ណារ និងលោកស្រី សុខ អូនីន	៥\$
៤៨៨-	ខ.ស.ឡោ សុជុត និង កិរិយា ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨៩-	ខ.សិ.បុរាណ គិម	៥\$
៤៨០-	ខ.សិ.បុន សារែត ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨១-	ខ.សិ.ប៉ែង សុខិល ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៥\$
៤៨២-	ខ.សិ.រាម សាយុត	៥\$
៤៨៣-	ខ.ស.ឆ្នុង ត្រី និងលោកបាយ លាយ វេង	៥\$
៤៨៤-	ខ.ស.សម សាន្ត ខ.សិ.ឡោក ស្រីយ	៥\$
៤៨៥-	ខ.ស.ឆ្នុង ប្រើង និងខ.សិ.គោត សាមោះន	៥\$
៤៨៦-	ខ.ស.ហូន សាន្ត និង ខ.សិ.សុខ ណាកុន	៥\$
៤៨៧-	ខ.ស.ជាន់ វត្ថា និង ខ.សិ.ឈើង សិម	៥\$
៤៨៨-	ខ.ស.ឈើង ជាន់ និង ខ.សិ.កែវ សាមោះន	៥\$
៤៨៩-	ខ.ស.ថាទ់ សាង និង ខ.សិ.ពិណាប	៥\$
៤៨០-	ខ.ស.ម៉ែម ព្រៃង និង ខ.សិ.ពេជ្រ សិម	៥\$

៤៩១-	ឧ.ស.កីម ចុក និង ឧ.សិ.ផែម សុខ	៥\$	៥១៣-	ឧ.សិ.ជាត សាន្តរត	៥\$
៤៩២-	ឧ.ស.ថោម សុខ និង ឧ.សិ.តុច សាលូត ព្រមទាំងក្នុងខេត្ត ..	៥\$	៥១៤-	ឧ.សិ.លីម មុនី ព្រមទាំងក្នុងខេត្ត ..	៥\$
៤៩៣-	ឧ.ស.ឡើវី ពេប និង ឧ.សិ.ថោម លាម	៥\$	៥១៥-	ឧ.សិ.ហ្វុត អេវ៉ីហេវ៉ីជ	៥\$
៤៩៤-	ឧ.ស.យ៍ហ្សាក ប៊ែង និង ឧ.សិ.ឱម សារីស	៥\$	៥១៦-	ឧ.សិ.អីច សារីណាម	៥\$
៤៩៥-	ឧ.ស.សូរ សារីម និង ឧ.សិ.បុង ធម្មិ	៥\$	៥១៧-	ឧ.ស.ណុប ប្រឹន និង ឧ.សិ.ចាប ពោ	៥\$
៤៩៦-	ឧ.សិ.គីម សុដុល	៥\$	៥១៨-	ឧ.សិ.វី.គីមលីង	៥០.០០០រ*
៤៩៧-	ឧ.សិ.ហាស់ សុខុម	៥\$	៥១៩-	ឧ.សិ.អីង សាមេវស ព្រមទាំងក្នុងខេត្ត	៥\$
៤៩៨-	ឧ.សិ.ការ់ គីសុខា	៥\$	៥២០-	ឧ.សិ.ការក សុដុល	៥\$
៤៩៩-	ឧ.សិ.សូរ យេវីស និង ស្វាថី ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	១-	ឧ.ស.បុន ហោង និង ឧ.សិ.ជុំ សុខុម ព្រមទាំងបុគ្គ	៥០០អូត្រូលី
៥០០-	អ្នកប្រុ គីម គីយ និង ស្វាថី ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	២-	ឧ.ស.ឡោវី គីមអុន និង ឧ.សិ.អីង ឬ ព្រមទាំងបុគ្គ	១០០អូត្រូលី
៥០១-	ឧ.សិ.លីម លេន ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	៣-	ឧ.សិ.ម៉ែង ធម្មិរ	១០០អូត្រូលី
៥០២-	ឧ.សិ.សី ហីស ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	៤-	ឧ.សិ.លីវី ទួច	១០០អូត្រូលី
៥០៣-	ឧ.សិ.ហាស់ សេវីស ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	៥-	ឧ.សិ.មាយ សុជាង	៥០អូត្រូលី
៥០៤-	ឧ.សិ.លីម ម៉ែងដុ ព្រមទាំងក្នុងខេត្ត	៥\$	៦-	លោក ឡើវីដី តាំង អ្នកប្រើ ពិសិដ្ឋ ឲ្យុន និងបុគ្គិះនាក់	៥០អូត្រូលី
៥០៥-	លោក ឡោ ច៉ូនខាយា និង អ្នកប្រើ ជាន ថាវី ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	៧-	លោកកីវិ ឲ្យុន និង អ្នកប្រើ ឲ្យុនច៉ូន ពិសិ ព្រមទាំងបុគ្គ	៥០អូត្រូលី
៥០៦-	លោក សូស សល និង អ្នកប្រើ ជាន ថាវី ព្រមទាំងបុគ្គ ...	៥\$	៨-	ឧ.សិ. ធម៌ ថាវី	៥០អូត្រូលី
៥០៧-	លោក ជាន ថាយុទ្ធទ	៥\$	៩-	លោក ត្រី ប្រធើរ អ្នកប្រើ អនសញារ វា ព្រមទាំងបុគ្គ	៥០អូត្រូលី
៥០៨-	កញ្ញា អុក ស្រីពោ	៥\$	១០-	ឧ.សិ.ម៉ែង បុនជានី	៥០អូត្រូលី
៥០៩-	ឧ.សិ.សុខ ម៉ែង ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	១១-	ឧ.សិ.កំបែ ជុំ	៥០អូត្រូលី
៥១០-	ឧ.សិ.សុខ យ៉ឺកបុឃុយ	៥\$	១២-	លោក កំបែ បុនបញ និងលោកប្រើ លាន សុវិចិច	៥០អូត្រូលី
៥១១-	ឧ.ស.លូយោ ត្រី ហោតសាន្ត និង ឧ.សិ.សុខ ច៉ូន	៥\$	១៣-	ឧ.សិ.លីម សុវិចែង	៥០អូត្រូលី
៥១២-	ឧ.សិ.កែវ ដីស និង ក្នុង តែង វិរោះ និង ករិយា ព្រមទាំងបុគ្គ	៥\$	១៤-	ឧ.សិ.លាក់ ធម៌លោងហោង ព្រមទាំងក្នុងខេត្ត	៤០អូត្រូលី

១៥-	ឧ.ស.អីង សេវាន និង ឧ.ស.លាំ សាងអីង ព្រមទាំងបុគ្គ	២៥អ្នកលី
១៦-	លោក ជាមាត្រ អីង អ្នកស្រី ហូច អីង	២៥អ្នកលី
១៧-	ឧបាសក ស ចុះឈរយោង	២០អ្នកលី
១៨-	លោក ពោ ចុះឈរយោង និងកិរិយា ជាក់ស្តីរុម	២០អ្នកលី
១៩-	កញ្ញា ផ្ទាក វណ្ណា	២០អ្នកលី
២០-	ឧ.ស.សុខ លាវី និងក្នសស្រី	២០អ្នកលី
២១-	ឧ.ស.ឡាត គិណី	២០០អ្នរ
២២-	លោក យុណុស អាសីស អ្នកស្រី បុក លាវី ព្រមទាំងបុគ្គ	៩០០អ្នរ
២៣-	ឧ.ស.ឡើប ទន ព្រមទាំងបុគ្គធិតា	៩០អ្នរ
២៤-	លោក ជិន ឆ្នីង	៣០អ្នរ
២៥-	អ្នកស្រី ធម៌ សុវិជ្ជាល់	៣០អ្នរ
២៦-	ឧ.ស.លី ឈុនស៊ិ (ម្នាយមីងស្រីពោ)	២០អ្នរ
២៧-	ទីវ លាវី ហៅសំអប់	៩០អ្នរ
២៨-	ឧ.ស.អីង ហេតុកលាង និងគ្រួសារ	៩០អ្នរ
២៩-	ពុទ្ធបិស័ទវត្ថុសិសិទ្ធិសមីរមាព នៅប្រព័ន្ធសិសិ ៩០០សិស +	៩០អ្នរ
៣០-	ឧ.ស.គោរព មត្តាមីង និងគ្រួសារ	៩០០ការាង
៣១-	ឧ.ស.អីង វីចិថី និង ឧ.ស.អីង ដៃងនី	៩០០ការាង
៣២-	ឧកញ្ញា មហាម.ស.យិត ដៃង និងមហាម.ស.ប្រាក ចន្ទិនុន	៩០០ការាង
៣៣-	ឧ.ស.ខេង នៅលេខ ព្រមទាំងក្នសម៉ោង	៦០ការាង
៣៤-	លោកសារ ខន និង លោកយាយ ឃុន	៤០ការាង
៣៥-	លោកសារ ឈាយ មុំ	៤០ការាង
៣៦-	ឧ.ស.លីប សុនិថោ និងឧ.ស.អីង វីចិថី	៤០ការាង

៤-	ឧ.ស.ជា ស្រីយុទ្ធប់	៥០ការាង
៥-	ឧ.ស.កង ពាណិជ្ជា	៤០ការាង
៦០-	ឧ.ស. ឡើង	៣០ការាង
៦១-	ឧ.ស.អីម កុសល+គ្រួសារ និងឧ.ស. តែ និងអី+ក្នសម៉ោង	៥៥ការាង
៦២-	ឧ.ស.ឡាន អេវ៉ី ឧ.ស.លាវីយ គិមលើវីស និងបុគ្គ	៣០០បាត
៦៣-	ឧ.ស.ការ គិន ព្រមទាំងក្នសម៉ោង	៩០០បាត
៦៤-	អ្នកគ្រួពទោ ហីង ព្រមទាំងបុគ្គ	៥០បាត
៦៥-	គ្រួពទោអធិករវត្ថុសុខាមព្រមទៀត ស្រុកមេមត កំពង់មាម	៤៨០.០០០ឯ
៦៦-	ពុទ្ធបិស័ទវត្ថុសិសិទ្ធិសមីរមាព នៅប្រព័ន្ធសិសិ ៩០០សិស	៣៨០.០០០ឯ
៦៧-	ពុទ្ធបិស័ទវត្ថុសិសិទ្ធិសមីរមាព នៅប្រព័ន្ធសិសិ ៩០០សិស	៩៨០.០០០ឯ
៦៨-	ពុទ្ធបិស័ទវត្ថុសិសិទ្ធិសមីរមាព នៅប្រព័ន្ធសិសិ ៩០០សិស	១១៨.៨០០ឯ
៦៩-	ឧ.ស.វិនិ និង ឧ.ស. ស (នៅតាមគ្រាម)	៩០០.០០០ឯ
៦៩-	ឱកខត្តម បណ្តិត កុល ដៃង លោកជំទាវ កុល កិមដោន	៩០០.០០០ឯ
៦១-	ឧ.ស.ទក ស្រែស	៩០០.០០០ឯ
៦២-	ឧ.ស.សយ សំអល និងឧ.ស.លេវ មួយ ព្រមទាំងបុគ្គ	៥.០០០ឯ
៦៣-	លោកអាមេរិ នៅប្រព័ន្ធសិសិ ៩០០សិស	៥.០០០ឯ
៦៤-	លោកយាយ ឈាយ មុំ និងបុគ្គ	៥.០០០ឯ
៦៥-	ពុទ្ធបិស័ទវត្ថុសិសិទ្ធិសមីរមាព នៅប្រព័ន្ធសិសិ ៩០០សិស	៥.០០០ឯ
៦៦-	ពុទ្ធបិស័ទវត្ថុសិសិទ្ធិសមីរមាព នៅប្រព័ន្ធសិសិ ៩០០សិស	៥.០០០ឯ
៦៧-	ឧ.ស.ឡាន អេវ៉ី និងបុគ្គ	៥.០០០ឯ
៦៨-	ឧ.ស.ឡាន អេវ៉ី និងបុគ្គ	៥.០០០ឯ
៦៩-	ឧ.ស.ឡាន អេវ៉ី និងបុគ្គ	៥.០០០ឯ

១៩-	ខ.ស.ពុំង កែវីន និង ខ.សិ.ស សារ៉ាស	៥០.០០០₹
២០-	ឯកឧត្តម ផ្ទូ សុទា (ដំវិលាម៉ែ) និងលោកអ៊ីវ់ ហាស និ	៥០.០០០₹
២១-	យុវជន គណៈ ពៅ	៥០.០០០₹
២២-	ខ.សិ.កាំង លោកអាម និង ស្វាថី	៤៧.០៦០₹
២៣-	ខ.ស.អុម វីន និង ខ.សិ.បេង សុុម	៤០.០០០₹
២៤-	ខ.សិ.សុខ ណ៍ណា	៤០.០០០₹
២៥-	ខ.សិ.អុក សេវី	៤០.០០០₹
២៦-	លោក បេង សុុដិ និង កិរិយា ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៤០.០០០₹
២៧-	ខ.ស.អុយ ចែង និង ខ.សិ.បុុយ លានសបារ ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៤០.០០០₹
២៨-	ខ.ស.បុុន យ៉ា និង ខ.សិ.មាស ថ្វួលប្រើប្រាស់	៤០.០០០₹
២៩-	ពុទ្ធបិវីប៉ែទ សុុយ លីន + អុក សម្បត្រូយ និង អុក លក្ខិណា .	៤០.០០០₹
៣០-	ខ.ស.បុុយ ពោ និង ខ.សិ.គីម ឡេង	៤០.០០០₹
៣១-	ខ.សិ.សុខ និល និង ពុទ្ធបិវីប៉ែទ	៣៨.០០០₹
៣២-	លោកយាយ នេត គាល	៣៥.០០០₹
៣៣-	ខ.សិ.សយ ចំង់អេង	៣០.០០០₹
៣៤-	កិរិ គិត្តាតា ល់ សារិន	៣០.០០០₹
៣៥-	លោក ពោ ហីង និង អ្នកក្រុង ហីង ជិន	៣០.០០០₹
៣៦-	ខ.សិ.យុត យិន ព្រមទាំងកុនលោទោ	៣០.០០០₹
៣៧-	លោកតាត គី យុតិច	៣០.០០០₹
៣៨-	ខ.ស.លោន និង ខ.សិ.ប្រុក ព្រមទាំងបុគ្គលិក	៣០.០០០₹
៣៩-	ខ.ស.ហង្ស ជិន និងខាងសិកា	៣០.០០០₹
៤០-	ខ.ស.ជា កុយ និង ខ.សិ.សុខ ពៅ	៣០.០០០₹

៤១-	ខ.សិ.ពុំប និម ខ.សិ.ម៉ោ ស្រីន និង ខ.សិ.សុខ សៀវីជ ..	៣០.០០០₹
៤២-	ខ.សិ.ពុំប ម៉ោងអេវីន	៣០.០០០₹
៤៣-	ខ.ស.ដែនព ពុំន និងលោកយាយ លន	២៨៨.០០០₹
៤៤-	ខ.ស.ម៉ោ និង កិរិយា	២៨៥.០០០₹
៤៥-	ខ.ស.ពិសិ និង ខ.សិ.គិត ព្រមទាំងបុគ្គលិក	២៩.០៦០₹
៤៦-	ខ.ស.ព្រឹច លាប់ង និងខ.សិ.បិស ពលុំង	២៨០.០០០₹
៤៧-	ខ.ស.បិនី វិណ្ឌា និងខ.សិ.គ្រឹច សុខាណី	២៨០.០០០₹
៤៨-	ខ.សិ.ចំក់ សន	២៨០.០០០₹
៤៩-	ខ.សិ.សុខ បេង	២៨០.០០០₹
៥០-	ខ.សិ.ទាន ទុំ និង បុគ្គលិក	២៨០.០០០₹
៥១-	កិរិយា បុុម ចេនុលក្ខណៈ	២៨០.០០០₹
៥២-	ខ.ស.បុុន លីម និងខ.សិ.សុខ បុុ	២៨០.០០០₹
៥៣-	ខ.សិ.អុម អីម និងខ.សិ.ជាត សៀវីជ	២៨០.០០០₹
៥៤-	កិរិ ព្រាប សម្បរ	២៨០.០០០₹
៥៥-	កិរិ សុគ្រារ	២៨០.០០០₹
៥៦-	ខ.ស.នេង ហីង ព្រមទាំងបុគ្គលិក	២៨០.០០០₹
៥៧-	ខ.ស.បុុន វិន ខ.សិ.លីម បុុន	២៨០.០០០₹
៥៨-	លោក ចាន និង លោក ធោីង	២៨០.០០០₹
៥៩-	ខ.ស.អុក មេវីន និងខ.សិ.បុុយ លានសទិ ព្រមទាំងបុគ្គលិក ...	២៨០.០០០₹
៥៥-	ខ.ស.លោម ជាត និងខ.សិ.កែវ សារ៉ែម ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២៨០.០០០₹
៥៥-	ខ.ស.ឡែវ វិណ្ឌា និងខ.សិ.ណោ សុកោណ ព្រមទាំងបុគ្គលិក ..	២៨០.០០០₹
៥៥-	ខ.ស.គី និល និងខ.សិ.ឡៀន សានុន ព្រមទាំងបុគ្គលិក	២៨០.០០០₹

៦០-	ឧ.ស.យន្ត សិរី	២០.០០០៥
៦១-	ឧ.សិ.សោ ឃិន ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៦២-	ឧ.សិ.ផ្លូវ យក់នី	២០.០០០៥
៦៣-	ឧ.សិ.អុម អេវីម	២០.០០០៥
៦៤-	ឧ.សិ.ប្រាក់ ចិត្តី និង ឧ.ស.ខោ	២០.០០០៥
៦៥-	ឧ.សិ.សុន ឆ្នួន និង កុន្មស្រី កិច	២០.០០០៥
៦៦-	ឧ.សិ.ហុក យន	២០.០០០៥
៦៧-	ឧ.សិ.ហុត វី	២០.០០០៥
៦៨-	ឧ.សិ.លិម ដាច់បូចិច	២០.០០០៥
៦៩-	ឧ.សិ.លួន ថែម	២០.០០០៥
៧០-	ឧ.សិ.ស៊ែ សាកប	២០.០០០៥
៧១-	លោកត្រូវ បុយ (វិឡាល័យភ្នំសំពោះ)	២០.០០០៥
៧២-	ពួកបិរិស៉ែ ទិញ សុជល និង យើម សាច	២០.០០០៥
៧៣-	ឧ.សិ.យក មុយ ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៧៤-	ឧ.ស.លោ លាយដោ និង ឧ.សិ.វីច ផែង ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៧៥-	ឧ.ស.លីម និង ឧ.សិ. ឡាតាំង ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៧៦-	ឧ.ស.ជំ ជាស និង ឧ.សិ. បីចិន ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៧៧-	ឧ.សិ.កីវ សុវិន ព្រមទាំងកុន្មម៉ោង	២០.០០០៥
៧៨-	ឧ.សិ.តិម ឡាង ព្រមទាំងកុន្មម៉ោង	២០.០០០៥
៧៩-	ឧ.សិ.មាស សោកា ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៨០-	អ្នកស្រី មាស សោយិន	២០.០០០៥
៨១-	ឧ.សិ.ថែវ និងឧ.សិ. កី ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥

៨២-	ឧ.សិ.ហែម បុចិច និងបងប្រែស អុង ព្រៃក	២០.០០០៥
៨៣-	ឧ.ស.ហោន ហោន និងឧ.សិ.មាម ផ្លាត ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៨៤-	ឧ.ស.តិម សុង និង ឧ.សិ.ពន បុចិច	២០.០០០៥
៨៥-	ឧ.ស.សុន សុន និង ឧ.សិ.លីម សុជាមារណា	២០.០០០៥
៨៦-	ឧ.ស.ហូយ ផែងហោរំង និង ឧ.សិ.តិម ផែង	២០.០០០៥
៨៧-	ឧ.ស.បាន ចុង និង ឧ.សិ.យុង លាត	២០.០០០៥
៨៨-	ឯកឧត្តម ផែង សារីរីន និងលោកដំទោ ជុំវិទ្ធិ	២០.០០០៥
៨៩-	ឧ.ស.ពេជ្រ សុវិណ្ឌ និងបុគ្គជិតា	២០.០០០៥
៩០-	ឧ.ស.ព្រឹន សៀវិងហោរីន និង កុន្មម៉ោង	២០.០០០៥
៩១-	ឧ.ស.ម៉ែម ដែន ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៩២-	ឧ.ស.ជាង ថាគ និង ឧ.សិ.នៅត ណារីន	២០.០០០៥
៩៣-	ឧ.សិ.សុ សុជាមារណា និង ឧ.សិ.សៀវក ហោរំង	២០.០០០៥
៩៤-	ឧ.ស.អុត ផែងវីស និង ឧ.សិ.ជាន សុនុលិ	២០.០០០៥
៩៥-	ឧ.ស.អុយ សំអេវីន	២០.០០០៥
៩៦-	ឧ.សិ.តង សុឱនីវីន និង លោក មី សំអុល ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៩៧-	ឧ.ស.ជាក់ បុចិច និង កវិយា ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៩៥-	ឧ.សិ.កំវ ជីស និង ឧ.សិ.ថាន ថា	២០.០០០៥
៩៥-	ឧ.សិ.ហូន ហោន	២០.០០០៥
៩០០-	ឧ.ស.ស៊ែ ឃិ	២០.០០០៥
៩០១-	ឧ.ស.ថាន សុត និង កវិយា ព្រមទាំងបុគ្គ	២០.០០០៥
៩០២-	ឧ.សិ.អុង ពុំ	២០.០០០៥
៩០៣-	ឧ.ស.ដែន សារីរីន	២០.០០០៥

១០៥-	ឧ.ស.លុក ព្រៃន	២០.០០០
១០៥-	ឧ.សិ.ទិ សុជិ ប្រាមទាំងបុគ្គ	២០.០០០
១០៥-	ឧ.សិ.ងក សុគុណាង និង ស្វាឡី	២០.០០០
៩	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	១៣.០០០ មានចំនួន ៩ នាក់
១០	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	១៤.០៦០ មានចំនួន ៩ នាក់
១១	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	១០.០០០ មានចំនួន ៤១ នាក់
១២	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	៥.០០០ មានចំនួន ៣៥ នាក់
១៣	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	៤.០៦០ មានចំនួន ២ នាក់
១៤	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	៣.០០០ មានចំនួន ៥ នាក់
១៥	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	២.៥០០ មានចំនួន ១០ នាក់
១៦	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	២.៤០០ មានចំនួន ១០ នាក់
១៧	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	២.៣០០ មានចំនួន ៣៧ នាក់
១៨	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	២.២០០ មានចំនួន ៣ នាក់
១៩	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	២.១០០ មានចំនួន ១ នាក់
២០	ពួកបិរិស់ទអ្នកដែលចូល	១០០លាត មានចំនួន ១ នាក់

ខោះពុត្យលោយចូលខាង ៥០.០០០ គ្មាន

ផ្តល់ចូល ១៥.០០០ គ្មាន ឱនពុត្យនំពេញ

១៦២.

I

ស្ថាលិយធម៌ ចូលបានយោបាយចំណោះពុត្យលោយ
ខោះពុត្យលោយចូលខាង នៅពុត្យលោយ

ខោះពុត្យលោយ	ខោះចូលបានយោបាយ	ស្ថាលិយធម៌
ការធ្វើឈើក្នុងពេញ	-04h45 mn -05h00 mn -12h15 mn -18h00 mn -19h00 mn -20h00 mn -20h30 mn	-FM 98 MHz -FM 99 MHz -FM 96 MHz -FM 95 MHz -AM 918 KHz -FM 98 MHz -FM 96 MHz
ក្រុងប្រាសិហុ	-05h30 mn -06h00 mn -13h00 mn -20h00 mn	-FM100.5MHz -FM 92 MHz -FM 92 MHz -FM100.5MHz
ខោះពុត្យលោយ	-05h30 mn -06h00 mn -18h00 mn -18h30 mn -19h30 mn	-FM103.2MHz -FM 96 MHz -FM 91 MHz -FM 96 MHz -FM103.2MHz

ចុះឯក ចុះពុត្យលោយ ឪថ្ងៃទី
ការសន្យំបុណ្យ នាំមកទូរស័ព្ទសុវត្ថិភាព

-១៦៤-

II

**ស្ថាណិយែតិច្បាប់ ជ្រើនទ្វាយព្រះដែលបានសម្រាប់
ដោយសហគមន៍បង្ហាញ នៃក្នុងបរិស៊ីន**

ខេត្ត-ភ្នំពេញ	ពេលវេលា	ស្ថាណិយែតិច្បាប់
ក្រុងថ្ងៃលិន	-18h00 mn	-FM 90.5 MHz
ខេត្តសៀមរាប	-05h00 mn -18h30 mn	-FM 98 MHz -FM 100.5 MHz
ខេត្តពោធិ៍សាត់	-06h00 mn	-FM 98.5 MHz
ខេត្តកំពត	-05h00 mn -18h30 mn	-FM 93.25 MHz -FM 103.5 MHz
ខេត្តកំពង់ចាម	-05h30 mn	-FM 100.5 MHz
ខេត្តព្រះវិហារ	-18h30 mn	-FM 99 MHz
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	-05h20 mn -17h30 mn	-FM 96.5 MHz
ខេត្តស្សាយពេះ	-05h30 mn	-FM 103.75 MHz

ស្ថុខ្លា សំណួលទេសជាផ្លូវការ

ការសម្រេចនូវព្រះសម្បូល នាំមកនូវសេចក្តីសុខ

សេវាឌែនដែលផ្តល់ប្រើប្រាយ

ខ្លួនឯករាយ ទំនាក់ទំនង ចិត្តសាធារណៈ

៩. ពន្លឹមដែលបានប្រើប្រាយ
១០. ដំឡើយសតិភាព ៩ ដល់ភាគ ៩០
១១. មនុស្សជាមួយនឹងការងារ
១២. សិក្សាបន្ទុមនុស្ស
១៣. ពារ ៤ ប្រការ
១៤. ព្រះពុទ្ធការិក ៤៣ គាត់
១៥. ទីមការក្នុរយលប់ដីនៅ
១៦. ព្រះពុទ្ធសាសនា
១៧. ក្នុងមាសខ្លួនក្នុង
១៨. ថ្ងៃ !!!
១៩. វិធីរម្យបំសេចក្តីប្រាជ
១២០. សុខិត្ត និងគុណភាពនៃជិវិក
១២១. មេប្រឈនជិវិក
១២២. ពាក្យពេចន់ថ្ងៃខ្លួន

១៥. បទពិចារណា

-៩៧០-

៣៩. តាមព្រមទាំង

សៀវភៅ « ពនិធីម៉ោប់ប្រជាពលរដ្ឋ » នេះ ខ្លួនគ្នាបាន
ចុះចាប់ដើមសរស់នៅប្រទេសអាមេរិក បន្ទាល់សរស់
នៅប្រទេសកាណាគារ រហូតមកបញ្ចប់នៅប្រទេសខ្លួន
តួនាទី ១.២៥៤៩ ។

មនុស្សយើង ប្រកបឡើងបានជាតិវិក ដោយសារ
មានចំណោកសំខាន់ ២ ផ្លូវ គឺ កាយ និងចិត្ត បិតនៅជាប
ចូលឃើញដល់ត្បាទេវិញទៅមក ។ យើងបានឱ្យសេចក្តីសំខាន់
និងអស់ពេលរំលាក់មួយនឹងការទំនួកបម្រុងជិវិក នៅ
លើប្រកាយយោងចិន បុន្ថែទេការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ
ជិវិកផ្លូវការងិត ដែលចិត្តនេះអាចឱ្យសុខ ឱ្យទុកដល់
យើងយោងខ្លាំងក្នុង ។

ប្រព័ន្ធបានបង្ហាញថា ជិវិកដែលជាបំណោកខាងក្រោម តួនាទី
និងប្រទេសបានប្រើប្រាស់បស់ ពាល់គិតភាពនៃចិត្តពេញទេ

ដោយភាពក្រោល់ក្រោយ ត្រូវក្រហាយ និងកំស្ថិត ព្រម-
ទាំងសោកសោ សូមីមានទ្រព្យសម្រាតិច្ឆិនយ៉ាងណារ
កំដោយ ។

ដំណើរជិវិកពិតជានឹកប្រព័ន្ធគិត្តិត្រូវ ។ មនុស្ស
យើងស្វែងរកសេចក្តីសុខ ដោយមិនស្ថាល់ទុកបិតប្រាកដ
ម៉ោះហើយ វាបែរទេជាកំប្រទួរទុក ដោយការសាង
ហេតុនៃទុកបុកការស្វែងរកទូរសេចក្តីសុខនោះ ។

ដូច្នេះ តួនាទីដំណើរជិវិកដែលបានកាត់ទូរភាពនឹក
គូរអ្នកដំណើរការនៃប្រជិបគិធីម៉ោប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីបំភិត្តរកុងឱ្យ
រង់ចាំបាច់ ។

ពនិធីម៉ោប្រជាពលរដ្ឋ ធ្វើឱ្យចិត្តភិសាង ការំយកទូរ
ប្រយោជន៍ពិត និងធ្វើឱ្យជិវិកមានខិះមសារ ។

ដោយចំណាយឆ្លើមដែលបានបង្ហាញ

ចិត្ត សាណជ្រោយ

តែមែនីន៍ នៅមិនសិរិ ១.២៥៤៩

សេចក្តីផល

ទម្រង់នាមអត្ថបទ	ទំព័រ
១.សិរីជាស្រែព្យោះប្រសើរ.....	៩
២.ចំណុចខ្លះខាតនៃជីវិត	៥
៣.ការព្រមព្រៀងគ្មាន	៦
៤.ត្រូវត្រាមឈើលខ្លន់នៅ	១៤
៥.ល្អោះនិងសុខ	១៨
៦.ល្អោះនិងសុខ (ព)	២៣
៧.រាសនាទាម	២៨
៨.មុនិកាតិត្ធ	៣២
៩.លក្ខណៈមនុស្សពួក	៣៦
១០.សុខនិងទុក្ខនៅក្នុងចិត្ត	៤០
១១.សុខនិងទុក្ខនៅក្នុងចិត្ត (ព)	៤៤

១២.សិទ្ធិ	៤៨
១៣.សិល	៥២
១៤.សុភ៌	៥៦
១៥.ចាក់	៦០
១៦.បញ្ញា	៦៤
១៧.សាងមនុស្ស	៦៨
១៨.បញ្ញាកំអត្ថន៍យក្សុងពាក្យរដ្ឋាន	៧៣
១៩.អនត្តានិងកម្ម	៧៨
២០.អនត្តានិងជាមួយកម្មបុទ្យ	៨២
២១.គុណសម្បត្តិនៃកុឡបរិស់ទល្ប	៨៦
២២.ត្រូវដែលបានសាសនា	៩០
២៣.បណ្តុះពួកជម្រើន	៩៣
២៤.ទន្លេក្នុង	៩៨
២៥.សម្បត្តិពិត	៩៧
២៦.សម្បត្តិស្វែចចក្ខុង	៩០០
២៧.មរករបស់ខ្លួន	៩០៤

~តី~

~ឆ្ន~

២៨.មេមាន់និងក្បទមាន់	៩០៧
២៩.ស្រណែរោះមេអក	៩៩០
៣០.ប្រើសជាមួយគុម្ភត្រ	៩៩៤
៣១.ព្យាពេជ្ជ.ព្យាពេគុណ	៩៩៧
៣២.ឈប់	១២០
៣៣.រូបស្មាកភីនក្រអូប	១២២
៣៤.រាជសីហ៍មិនបរិភោគសាច់សុយ	១២៥
៣៥.បង្កើយបានមាស	១២៦